NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST ZOIE i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21) sa ZIDZOIE i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 83/23) i ZIDZOIE i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 78/25)

ZAKON
O OBNOVLJIVIM IZVORIMA ENERGIJE I VISOKOUČINKOVITOJ KOGENERACIJI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje okvir za promicanje korištenja obnovljive energije na održivi način, uređuju planiranje i poticanje proizvodnje i potrošnje električne energije proizvedene u proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju, utvrđuju se mjere poticanja za proizvodnju električne energije korištenjem obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, uređuje se provedba sustava poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, kao i financijske potpore za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije za vlastite potrebe, propisuju se pravila o upravnim postupcima i informacijama i osposobljavanju kroz nove obrazovne programe i programe prekvalifikacija, uređuje vođenje registra obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije za projekte, nositelje projekata i povlaštene proizvođače električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, uređuje se pitanje jamstva podrijetla obnovljive energije, uređuje pitanje međunarodne suradnje u području obnovljivih izvora energije, kao i kriteriji za održivost smanjenja emisije stakleničkih plinova te se uređuju druga pitanja od važnosti za korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.

(2) Ovim se Zakonom uređuje stjecanje statusa povlaštenog proizvođača energije za proizvodna postrojenja koja koriste bilo koji od primarnih oblika obnovljivih izvora energije na području Republike Hrvatske i/ili visokoučinkovitu kogeneraciju.

(3) Na sve odnose u energetskom sektoru, koji se odnose na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracijskih postrojenja, a nisu uređeni ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti, tržište električne energije, tržište plina i tržište toplinske energije.

(4) Za planiranje, projektiranje, građenje, korištenje, održavanje i uklanjanje proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju zaštita okoliša i prirode, zaštita i očuvanje kulturnih dobara, državnih potpora, prostorno uređenje, gradnja, tržište električne energije, koncesije, pomorsko dobro, vodno gospodarstvo, obavljanje gospodarskih djelatnosti, pravo vlasništva i drugih srodnih prava te odredbe drugih propisa.

Svrha Zakona i interes Republike Hrvatske

Članak 2.

(1) Korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(2) Svrha ovoga Zakona je promicati proizvodnju električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, promicati proizvodnju električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije na mjestu potrošnje, povećati udjele u

ukupnoj konačnoj potrošnji energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije korištenjem poticajnih mehanizama i regulatornog okvira za korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije te ispuniti ciljeve Republike Hrvatske i pridonijeti ciljevima Europske unije u skladu s međunarodnim obvezama Europske unije za dekarbonizaciju.

(3) Korištenjem obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije postiže se obveza klimatskih ciljeva da Republika Hrvatska smanji emisije stakleničkih plinova prema raspodjeli obveze smanjenja te ostvaruju interesi Republike Hrvatske u području energetike, utvrđeni Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (»Narodne novine«, br. 25/20.), Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: NECP), propisima kojima se uređuju pojedina tržišta energije, kao i propisima kojima se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti, u smislu:

1. dekarbonizacije energetskog sektora
2. ostvarivanja Nacionalnog cilja korištenja energije iz obnovljivih izvora energije u vezi s udjelom korištenja energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj konačnoj potrošnji energije u Republici Hrvatskoj u 2030. godini
3. šireg održivog korištenja vlastitih prirodnih energetskih resursa
4. dugoročnog smanjenja ovisnosti o uvozu energenata
5. učinkovitog korištenja energije i smanjenja utjecaja uporabe fosilnih goriva na okoliš
6. otvaranja novih radnih mjesta i razvoja poduzetništva u energetici i drugim djelatnostima, koja se iniciraju s razvojem energetskih projekata i njihovih rezultata u lokalnoj zajednici
7. poticanja razvoja novih i inovativnih tehnologija i doprinosa lokalnoj zajednici
8. diversifikacije proizvodnje energije i povećanja sigurnosti opskrbe
9. uključivanja građana i poduzetnika i njihovog aktivnog sudjelovanja u energetskoj tranziciji.

(4) Prilikom donošenja relevantnih propisa Republike Hrvatske i podzakonskih propisa određenih odredbama ovoga Zakona osigurat će se da su odobrenja i dozvole koji se primjenjuju na proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije te pripadajuće prijenosne i distribucijske mreže za proizvodnju električne energije, grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije, na postupak pretvorbe biomase u biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druge energetske proizvode, kao i na obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu te postupci u kojima se izdaju, razmjerni i potrebni te da pridonose provedbi načela »održiva energetska učinkovitost na prvom mjestu«.

(5) U postupku izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola primjenjuju se načela objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti, jednakog postupanja prema podnositeljima zahtjeva i uzimanja u obzir posebnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije.

Primjena pravne stečevine

Članak 3.

(1) Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka) (tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.).

(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

– Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2018.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2018/1999), u dijelu koji se odnosi na sudjelovanje Republike Hrvatske u mehanizmu financiranja Europske unije energije iz obnovljivih izvora i

– Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetskoj statistici (Tekst značajan za EGP) (SL L 304, 14. 11. 2008.).

Pojmovi

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *biootpad* je biološki otpad kako je definiran posebnim propisom o gospodarenju otpadom

2. *biomasa* je biorazgradiv dio proizvoda, otpada i ostataka biološkog podrijetla iz poljoprivrede, uključujući tvari biljnog i životinjskog podrijetla, iz šumarstva i s njima povezanih proizvodnih djelatnosti, uključujući ribarstvo i akvakulturu, te biorazgradiv udio otpada, uključujući industrijski i komunalni otpad biološkog podrijetla

3. *bioplin* je plinovito gorivo proizvedeno iz biomase

4. *centralizirano grijanje ili centralizirano hlađenje* je distribucija toplinske energije u obliku pare, vruće vode ili pothlađenih tekućina iz centralnih ili decentraliziranih proizvodnih postrojenja putem centralnih i zatvorenih toplinskih sustava u više zgrada ili na više lokacija radi uporabe za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa

5. *diskrimirajuće postupanje* je tretman koji je manje povoljan od tretmana koji se odobrava u sličnim situacijama

6. *ekološka inovacija* su svi oblici inovacijskih aktivnosti koje dovode do znatnog poboljšanja zaštite okoliša ili su na to usmjerene, uključujući nove proizvodne procese, nove proizvode ili usluge i nove metode upravljanja i poslovanja čijom bi se uporabom ili provedbom vjerojatno spriječili ili znatno umanjili rizici za okoliš, onečišćenje i drugi negativni učinci koji proizlaze iz uporabe resursa, tijekom životnog ciklusa povezanih aktivnosti

7. *ekonomski opravdana potražnja* je potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitima od kogeneracije

8. *električna energija iz kogeneracije* je električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s metodologijom utvrđenom uredbom iz članka 41. ovoga Zakona

9. *energija iz obnovljivih izvora* je energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, primjerice energija vjetra, solarna energija (toplinska i fotonaponska) te geotermalna energija, energija iz okoliša, energija plime, oseke i druga energija mora, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin

10. *energija iz okoliša* je toplinska energija koja nastaje prirodnim putem i energija akumulirana u okolišu unutar ograničenog područja koja može biti skladištena u okolnom zraku, osim u ispušnom zraku, u površinskim vodama ili u kanalizacijskoj vodi

11. *energetsko odobrenje* je odobrenje izdano nositelju projekta, određeno propisom kojim se regulira tržište električne energije, a na temelju kojeg se planira graditi i/ili gradi proizvodno postrojenje i/ili proizvodna jedinica i/ili vrši obnova kapaciteta, te koje Ministarstvo dodjeljuje na temelju odluke o odabiru najpovoljnije ponude, a temeljem kojega se osniva pravo služnosti i/ili pravo građenja na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, osim ako odredbama ovoga Zakona i propisa kojim se regulira tržište električne energije nije drukčije određeno

12. *financijski instrument* su mjere financijske potpore Europske unije koja se pruža iz proračuna kako bi se postigao jedan ili više određenih ciljeva politike Europske unije, koje mogu biti u obliku vlasničkih ili kvazivlasničkih ulaganja, zajmova ili jamstava ili drugih instrumenata podjele rizika i koje se prema potrebi mogu kombinirati s drugim vrstama financijske potpore, sa sredstvima u okviru podijeljenog upravljanja ili sa sredstvima iz Europskog razvojnog fonda (ERF)

13. *geotermalna energija* je energija pohranjena u obliku topline ispod krute Zemljine površine

14. *goriva iz biomase* su plinovita i kruta goriva proizvedena iz biomase

15. *Hrvatska energetska regulatorna agencija* (u daljnjem tekstu: Agencija) je neovisni regulator energetskih djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti

16. *investitor* je fizička ili pravna osoba koja planira graditi proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu, a koja još nije stekla uvjete za upis u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

17. *isporučena električna energija* je količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica predala u elektroenergetsku mrežu u obračunskom mjernom intervalu, evidentirana na pojedinom obračunskom mjernom mjestu

18. *jamstvo o podrijetlu* je elektronički dokument čija je jedina svrha dokazati krajnjem kupcu da je određeni udio ili količina električne ili toplinske energije ili plina proizvedena iz obnovljivih izvora energije

19. *jednostavna građevina* je jednostavna i druga građevina sukladno propisima o gradnji

20. *kogeneracijsko postrojenje* je proizvodno postrojenje u kojem se istodobno proizvodi električna i toplinska energija u jedinstvenom procesu, pri čemu se kogeneracijska postrojenja koja obnovljive izvore energije koriste kao primarni izvor energije smatraju proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije

21. *konačna brutopotrošnja energije* je energetski proizvod isporučen za energetske potrebe industriji, prometu, kućanstvima, sektoru usluga uključujući i javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, potrošnja električne energije i topline koju upotrebljava energetski sektor za proizvodnju električne energije, topline i goriva u prometu te gubitci električne energije i topline u distribuciji i prijenosu

22. *konkurentan natječajni postupak za dodjelu tržišne premije odnosno za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom* je nediskriminirajući postupak prikupljanja ponuda kojim se predviđa sudjelovanje dostatnog broja investitora i kojim se potpore dodjeljuju ili na temelju početne ponude koju je ponuditelj dostavio, ili na temelju dražbovne cijene, uz ograničenje proračuna odnosno financijskog obujma povezanog s natječajnim postupkom

23. *korisna toplina* je toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem

24. *korisnik postrojenja za samoopskrbu* je onaj aktivni kupac električne energije kategorije kućanstvo uključujući ustanove, koji unutar svojih instalacija ima priključeno postrojenje za samoopskrbu električnom energijom iz obnovljivih izvora energije ili visokoučinkovite kogeneracije kojom se podmiruju potrebe krajnjeg kupca, čije povremene viškove električne energije unutar obračunskog razdoblja može otkupiti opskrbljivač ili otkupljivač na maloprodajnom tržištu električne energije s kojim postoji sklopljen odgovarajući ugovor

25. *krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom* je aktivni kupac električne energije koji unutar svojih instalacija ima priključeno proizvodno postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije ili visokoučinkovite kogeneracije kojom se podmiruju potrebe krajnjeg kupca i s mogućnošću predaje povremenog viška proizvedene električne energije unutar obračunskog razdoblja u prijenosnu ili distribucijsku mrežu sklapanjem odgovarajućeg ugovora u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije

26. *mala postrojenja* su proizvodna postrojenja ili proizvodne jedinice koje koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitih kogeneracija, kako su definirane važećim europskim pravilima o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem

27. *ministar* je ministar nadležan za energetiku

28. *Ministarstvo* je tijelo državne uprave nadležno za energetiku

29. *malo i srednje poduzeće* je mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih ili srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003.)

30. *neto isporučena električna energija* je razlika ukupno isporučene električne energije i ukupno preuzete električne energije proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice, utvrđena u svakom obračunskom mjernom intervalu, za sva obračunska mjerna mjesta zajedno

31. *nositelj projekta* je fizička ili pravna osoba koja na temelju energetskog odobrenja određenog propisom kojim se regulira tržište električne energije planira graditi i/ili gradi proizvodno postrojenje

i/ili proizvodnu jedinicu i/ili vrši obnovu kapaciteta, a koja je upisana u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

32. *obnova kapaciteta* je obnavljanje proizvodnog postrojenja koje proizvodi energiju iz obnovljivih izvora, uključujući potpunu ili djelomičnu zamjenu proizvodnog postrojenja ili pogonskih sustava i opreme za potrebe zamjene kapaciteta ili povećanja učinkovitosti ili kapaciteta proizvodnog postrojenja

33. obnova šuma je izmjena generacija zrelih sastojina i stabala u šumi prirodnim i umjetnim načinima, uključujući uspostavu šume na mjestu gdje je uništena vatrom, olujom i drugim prirodnim uzrocima

34. *obveza povezana s obnovljivom energijom* je program potpore kojim se od proizvođača energije zahtijeva da u svoju proizvodnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, kojim se od opskrbljivača energijom zahtijeva da u svoju isporuku uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, ili kojim se od potrošača energije zahtijeva da u svoju potrošnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, što uključuje programe u okviru kojih se ti zahtjevi mogu ispuniti uporabom jamstva o podrijetlu

35. *omjer električne i toplinske energije* je omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, sukladno uredbi iz članka 41. ovoga Zakona

36. *operator distribucijskog sustava* je fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distribucijskog sustava na danom području i, ako je to primjenjivo, njegovo međusobno povezivanje s drugim sustavima te za osiguravanje dugoročne sposobnosti sustava da udovolji razumnoj potražnji za distribucijom električne energije

37. *operator tržišta energije* je pravna osoba s javnim ovlastima, Hrvatski operator tržišta energije d. o. o. (HROTE d. o. o.), koja obavlja djelatnost organiziranja tržišta električne energije i tržišta plina kao javnu uslugu, s pravima i dužnostima sukladno odredbama ovoga Zakona

38. *otpad* je otpad kako je definiran propisom kojim se uređuje područje otpada, isključujući tvari koje su namjerno modificirane ili kontaminirane radi prilagodbe ovoj definiciji

39. *otpadna toplina i hladnoća* je neizbježno grijanje ili hlađenje proizvedeno kao nusproizvod u industrijskim postrojenjima ili proizvodnim postrojenjima za proizvodnju energije, ili u uslužnom sektoru, koja bi bez pristupa sustavu centraliziranoga grijanja ili hlađenja neupotrijebljena bila raspršena u zrak ili vodu, ako je postupak kogeneracije proveden ili će biti proveden ili ako kogeneracija nije izvediva

40. *područje nabave* je geografski utvrđeno područje iz kojeg potječe sirovina šumske biomase, za koje su dostupni pouzdani i neovisni podatci i na kojem su uvjeti dovoljno homogeni da se procijeni rizik u pogledu svojstava održivosti i zakonitosti šumske biomase

41. *pojednostavnjenje procedure* je prethodna priprema investitora, kroz javno dostupan priručnik iz članka 29. ovoga Zakona, za postupak izdavanja dozvola za izgradnju proizvodnog postrojenja

42. *poljoprivredna biomasa* je biomasa proizvedena u poljoprivredi

43. *potrošač vlastite obnovljive energije* je aktivni kupac koji na svojim obračunskim mjernim mjestima proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i koji može skladištiti ili prodavati električnu energiju iz obnovljivih izvora koju je sam proizveo, uz uvjet da potrošačima vlastite obnovljive energije koji nisu kućanstva te aktivnosti ne čine njihovu glavnu komercijalnu ili profesionalnu djelatnost

44. *potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički* je skupina koja se sastoji od barem dva potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički i koji su smješteni u istoj zgradi

45. *povlašteni proizvođač električne energije* je energetski subjekt i/ili druga pravna ili fizička osoba koja električnu energiju proizvodi iz obnovljivih izvora energije ili u pojedinačnom proizvodnom postrojenju istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koja je stekla status povlaštenog proizvođača električne energije u skladu s odredbama ovoga Zakona

46. *preostala kombinacija izvora energije* je ukupna godišnja kombinacija izvora energije za Republiku Hrvatsku, bez udjela obuhvaćenog poništenim jamstvima o podrijetlu

47. *preuzeta električna energija* je količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica preuzela iz elektroenergetske mreže u obračunskom mjernom intervalu, evidentirana na pojedinom obračunskom mjernom mjestu

48. *program potpore* je svaki instrument, program ili mehanizam koji primjenjuje država članica ili skupina država članica kojim se potiče uporaba energije iz obnovljivih izvora smanjenjem troškova te energije, povećanjem cijene po kojoj se može prodati ili povećanjem količine nabavljene energije na temelju obveze povezane s obnovljivom energijom ili na drugi način, što uključuje, ali se ne ograničuje na, potporu za ulaganje, oslobađanje od poreza ili njegovo smanjenje, povrat poreza, programe potpore za obveze povezane s obnovljivom energijom uključujući programe koji primjenjuju jamstvo o podrijetlu i neposredne programe zaštite cijena uključujući tarife za opskrbu energijom te promjenjivo ili fiksno plaćanje premija

49. *proizvodna jedinica* je postrojenje za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, koje je dio proizvodnog postrojenja te koje s drugim proizvodnim jedinicama može koristiti zajedničke dijelove proizvodnog postrojenja i zajedničku pripremu primarnog energenta odnosno koristi isti izvor energije, pri čemu proizvodna jedinica proizvodi energiju neovisno o drugim proizvodnim jedinicama proizvodnog postrojenja

50. *proizvodno postrojenje* je samostalno i tehnički cjelovito postrojenje za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, a koje se može sastojati od više proizvodnih jedinica

51. *proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije* je proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije za proizvodnju električne i/ili toplinske energije

52. *projekt korištenja obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije* je projekt proizvodnog postrojenja koji je upisan u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

53. *registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača* (u daljnjem tekstu: Registar OIEKPP-a) je jedinstvena evidencija o projektima obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije odnosno visokoučinkovitim kogeneracijskim postrojenjima te povlaštenim proizvođačima na području Republike Hrvatske

54. *samoopskrba električnom energijom* je zadovoljavanje vlastitih potreba za električnom energijom iz elektroenergetskog postrojenja spojenog unutar svojih instalacija

55. *statistički prijenos među državama članicama* je statistički prijenos određene količine električne energije iz obnovljivih izvora energije iz jedne države članice Europske unije u drugu kada se prenesena količina električne energije oduzima iz ostvarene količine električne energije iz obnovljivih izvora Zemljine energije iz koje se prenosi električna energija te dodaje ostvarenoj količini električne energije iz obnovljivih izvora Zemljine energije u koju se prenosi električna energija

56. *šumska biomasa* je biomasa proizvedena u šumarstvu

57. *tekuće biogorivo* je tekuće gorivo koje se upotrebljava za energetske svrhe, osim za promet, uključujući električnu energiju i energiju za grijanje i hlađenje, proizvedeno iz biomase

58. *treća država* je svaka država osim Republike Hrvatske ili drugih država članica Europske unije

59. *ugovor o kupnji obnovljive energije* je ugovor na temelju kojeg je fizička ili pravna osoba pristala kupiti električnu energiju iz obnovljivih izvora izravno od proizvođača električne energije, a koji nemaju važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije primjenom Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne

energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) koji se odnose na otkup zajamčenom cijenom te ovoga Zakona

60. *ukupna učinkovitost* je zbroj proizvedene električne i mehaničke energije te korisne topline podijeljen s primarnom energijom goriva utrošenog u proizvodnom postrojenju odnosno proizvodnoj jedinici za određeno vremensko razdoblje

61. *uzajamno trgovanje* (peer-to-peer) *energijom iz obnovljivih izvora* je prodaja energije iz obnovljivih izvora među sudionicima tržišta putem ugovora s unaprijed utvrđenim uvjetima, kojima se uređuje automatsko izvršavanje i rješavanje transakcije izravno među sudionicima tržišta, ili neizravno putem ovlaštene treće strane koja sudjeluje na tržištu, poput agregatora, a na način da se pri pravu na uzajamno trgovanje ne dovode u pitanje prava i obveze uključenih strana kao što su krajnji kupci, proizvođači, opskrbljivači ili agregatori

62. *visokoučinkovite kogeneracije* su kogeneracije koje udovoljavaju kriterijima utvrđenim posebnim propisom kojim se uređuje stjecanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije

63. *vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja* je sva potrošnja električne energije povezana s proizvodnjom električne energije, a uključuje potrošnju koja se koristi za potrebe rada proizvodnog postrojenja, opću potrošnju proizvodnog postrojenja, potrošnju električne energije povezanu s pripremom primarnog energenta ili upravljanjem izvorom energije te drugu potrošnju iza obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja. Vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja podmiruje se proizvodnjom iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice ili se preuzima iz mreže preko obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice, te se primjenjuje za električnu energiju i druge oblike energije gdje je primjenjivo

64. *zajednica obnovljive energije* su pravne osobe koje ispunjavaju sljedeće uvjete: koje su, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, utemeljene na otvorenom i dobrovoljnom sudjelovanju, neovisne i pod stvarnim nadzorom dioničara ili članova smještenih u blizini projekata energije iz obnovljivih izvora kojih je ta pravna osoba vlasnik ili ih ona razvija, čiji su dioničari ili članovi fizičke osobe, mala i srednja poduzeća ili jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, te čija je prvotna svrha pružiti okolišnu, gospodarsku ili socijalnu korist zajednice za svoje dioničare ili članove ili za lokalna područja na kojima djeluje, a ne financijska dobit.

(2) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje energetski sektor, zakonom kojim se uređuje regulacija energetskih djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, zakonom kojim se uređuje tržište plina, zakonom kojim se uređuje tržište toplinske energije i zakonom kojim se uređuje tržište nafte i naftnih derivata.

Klasifikacija proizvodnih postrojenja

Članak 5.

(1) Za potrebe izvještavanja i statističkih obrada, koji se rade sukladno odredbama ovoga Zakona te klasifikaciji proizvodnih postrojenja, obnovljivi izvori energije dijele se na sljedeće:

1. energiju Sunčeva zračenja
2. energiju vjetra
3. hidroenergiju
4. geotermalnu energiju
5. energiju biomase
6. energiju mora te
7. nespecificirane i ostale obnovljive izvore energije.

(2) Za potrebe izvještavanja i statističkih obrada, koji se rade sukladno odredbama ovoga Zakona te klasifikaciji proizvodnih postrojenja, fosilna goriva dijele se na sljedeća goriva:

1. kameni ugljen
2. smeđi ugljen i lignit
3. prirodni plin
4. naftu i naftne derivate te

5. nespecificirana i ostala fosilna goriva.

Registar i registracija zajednica obnovljive energije

Članak 5.a

(1) Zajednice obnovljive energije upisuju se u registar zajednica obnovljive energije koji vodi Agencija.

(2) Upis u registar iz stavka 1. ovoga članka provodi se na temelju zahtjeva za upis u registar, prema odredbama pravila o registru zajednica obnovljive energije koja donosi Agencija i objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(3) Registar iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeće podatke o zajednici obnovljive energije: naziv, OIB, sjedište, broj članova zajednice obnovljive energije, podatke o prostornom obuhvatu na kojem djeluje zajednica obnovljive energije i druge podatke.

(4) Podaci o zajednici obnovljive energije iz registra objavljuju se na mrežnim stranicama Agencije.

(5) Zajednica obnovljive energije dužna je dostaviti podatke Agenciji u skladu s pravilima iz stavka 2. ovoga članka.

II. INTEGRIRANI NACIONALNI ENERGETSKI I KLIMATSKI PLAN ZA REPUBLIKU HRVATSKU, NACIONALNI CILJ KORIŠTENJA ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE, IZVJEŠĆE O NAPRETKU PRI POTICANJU I UPORABI ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku

Članak 6.

(1) Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine (u daljnjem tekstu: NECP) je akt strateškog planiranja iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999, a u smislu ovoga Zakona temeljni planski dokument energetske i klimatske politike Republike Hrvatske koji se odnosi na određivanje indikativne putanje za povećanje obnovljive energije i postizanje zacrtanog udjela obnovljive energije u konačnoj brutopotrošnji energije u promatranom desetogodišnjem razdoblju u dimenziji dekarbonizacije.

(2) NECP se donosi na razdoblje od deset godina, te se izrađuje, donosi, mijenja i usklađuje sukladno s Uredbom (EU) 2018/1999 i po usvajanju dostavlja se Europskoj komisiji.

(3) NECP, kao i njegove izmjene i dopune, donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, a njime se određuje putanja povećanja udjela obnovljive energije u bruto konačnoj potrošnji, kao rezultat putanja povećanja udjela obnovljive energije u električnoj energiji, grijanju i hlađenju i prometu, uzimajući u obzir nacionalni opći cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj brutopotrošnji energije za Republiku Hrvatsku.

(4) NECP, kao i njegove izmjene i dopune objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva.

Nacionalni cilj korištenja energije iz obnovljivih izvora energije

Članak 7.

(1) Korištenjem energije iz obnovljivih izvora energije ostvaruju se interesi Republike Hrvatske u području energetike utvrđeni strateškim dokumentima energetske i klimatske politike, zakonima i drugim propisima kojima se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti, osobito u smislu ostvarenja nacionalnog cilja korištenja energije iz obnovljivih izvora energije od najmanje 42,5% obnovljivih izvora energije u konačnoj brutopotrošnji energije do 2030. godine u Republici Hrvatskoj.

(2) Način utvrđivanja udjela energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj konačnoj brutopotrošnji energije u Republici Hrvatskoj odredit će se sukladno metodologiji utvrđivanja udjela energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj konačnoj potrošnji energije.

(3) Proizvodnja energije, iz proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije, a nisu priključena na elektroenergetsku mrežu, uračunava se kao energija iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj konačnoj brutopotrošnji energije.

(4) U proizvodnim postrojenjima koja koriste više izvora energije od kojih i obnovljive izvore energije, u svrhu izračuna udjela energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj konačnoj brutopotrošnji energije, u obzir se uzima samo udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije, gdje se za potrebe tog izračuna, doprinos svakog izvora energije izračunava na temelju njegova energetskog sadržaja.

(5) Ministarstvo je dužno izvijestiti Europsku komisiju ako Republika Hrvatska smatra da do 2030. godine zbog više sile neće moći ispuniti nacionalni cilj iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Metodologijom iz stavka 2. ovoga članka utvrdit će se i način izračuna količine aerotermalne, geotermalne ili hidrotermalne energije zahvaćene dizalicama topline, koja se smatra energijom iz obnovljivih izvora energije.

(7) Ministarstvo do kraja tekuće godine, sukladno metodologiji iz stavka 2. ovoga članka, izrađuje i na svojim mrežnim stranicama objavljuje izvješće o ukupnoj ostvarenoj konačnoj brutopotrošnji energije u prethodnoj godini.

(8) Metodologiju utvrđivanja udjela energije iz obnovljivih izvora energije u ukupnoj konačnoj brutopotrošnji iz stavka 2. ovoga članka propisuje se uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

Izračun udjela energije iz obnovljivih izvora

Članak 8.

(1) Konačna brutopotrošnja energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao zbroj:

1. konačne brutopotrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije

2. konačne brutopotrošnje energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja i

3. konačne brutopotrošnje energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa.

(2) Udio energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao konačna brutopotrošnja energije iz obnovljivih izvora podijeljena konačnom brutopotrošnjom energije iz svih izvora energija te se izražava u postotcima.

(3) U pogledu izračuna udjela konačne brutopotrošnje energije iz obnovljivih izvora energije iz stavka 1. ovoga članka plin, električna energija i vodik iz obnovljivih izvora uzimaju se u obzir samo jednom za potrebe izračuna udjela konačne brutopotrošnje energije iz obnovljivih izvora.

(4) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase koja ne ispunjavaju kriterije održivosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova sukladno zakonu i podzakonskim aktima kojim se uređuje stavljanje biogoriva u prijevoz ne uzimaju se u obzir.

(5) Za potrebe izračuna iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, konačna brutopotrošnja električne energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao količina električne energije proizvedena u Republici Hrvatskoj iz obnovljivih izvora energije, uključujući proizvodnju električne energije potrošača vlastite obnovljive energije i zajednica obnovljive energije, pri čemu nije uključena proizvodnja električne energije u reverzibilnim hidroelektranama iz vode koja se crpi na veću visinu i nema potvrdu o jamstvu podrijetla.

(6) Pri izračunu konačne brutopotrošnje energije Republike Hrvatske za potrebe ocjene ispunjavanja ciljeva i pridržavanja okvirnih smjernica, smatra se da količina energije potrošene u zrakoplovstvu kao udio konačne brutopotrošnje energije Republike Hrvatske iznosi najviše 6,18%.

(7) U proizvodnim postrojenjima koja upotrebljavaju više vrsta goriva, te koja upotrebljavaju obnovljive i neobnovljive izvore energije, u obzir se uzima samo udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, a za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svakog izvora energije na temelju njegova energetskog sadržaja.

(8) Električna energija proizvedena u hidroelektranama i vjetroelektranama uzima se u obzir u skladu s normalizacijskim pravilima navedenima u uredbi iz članka 41. ovoga Zakona.

(9) Za potrebe izračuna iz stavka 1. točke 2. ovoga članka, konačna brutopotrošnja energije iz obnovljivih izvora energije u sektoru grijanja i hlađenja, izračunava se kao količina centraliziranoga grijanja i hlađenja proizvedenog iz obnovljivih izvora u Republici Hrvatskoj, uključujući potrošnju druge energije iz obnovljivih izvora u industriji, kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, za grijanje, hlađenje i proces prerade.

(10) U proizvodnim postrojenjima koji upotrebljavaju više vrsta goriva, te koji upotrebljavaju obnovljive i neobnovljive izvore energije, u obzir se uzima samo dio grijanja i hlađenja proizveden iz obnovljivih izvora, a za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svakog izvora energije na temelju njegova energetskog sadržaja.

(11) Energija iz okoliša i geotermalna energija koja se upotrebljava za grijanje i hlađenje putem dizalica topline i sustava centraliziranog hlađenja uzima se u obzir za potrebe izračuna iz stavka 1. točke 2. ovoga članka pod uvjetom da konačna proizvedena energija znatno premašuje primarni unos energije potrebne za pogon toplinske dizalice.

(12) Količina energije za grijanje i hlađenje koja se smatra energijom iz obnovljivih izvora izračunava se u skladu s metodologijom određenom uredbom iz članka 41. ovoga Zakona, te se njome uzima u obzir upotreba energije u svim sektorima konačne potrošnje.

(13) Toplinska energija koju proizvode pasivni energetski sustavi kod kojih se niža potrošnja energije postiže pasivno iskorištavanjem konstrukcije građevine ili topline proizvedene energijom iz neobnovljivih izvora ne uzima se u obzir za potrebe izračuna iz stavka 1. točke 2. ovoga članka.

(14) Ministarstvo osigurava usklađenost statističkih podataka upotrijebljenih u izračunu sektorskih i ukupnih udjela i statističkih podataka koje dostavlja Europskoj komisiji u skladu s Uredbom (EZ) br. 1099/2008.

Izvješće o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora

Članak 9.

(1) Ministarstvo je dužno Europskoj komisiji podnijeti izvješće o napretku Republike Hrvatske u poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka detaljno navodi:

1. sektorske i ukupne udjele energije iz obnovljivih izvora u prethodne dvije kalendarske godine, te mjere poduzete i planirane na nacionalnoj razini za poticanje rasta udjela energije iz obnovljivih izvora

2. uvođenje i djelovanje programa potpore i drugih mjera za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i sve promjene u području mjera propisanih NECP-om te informacije o tome kako se električna energija koja prima potporu dodjeljuje krajnjim korisnicima

3. kako Republika Hrvatska strukturira svoje programe potpore kako bi uzela u obzir primjenu uporabe obnovljive energije koja donosi dodatne koristi u odnosu na druge usporedive primjene, ali koja može imati veće troškove, uključujući goriva i sirovine navedene u pravilniku kojim se uređuju mjere za poticanje korištenja biogoriva u prijevozu

4. djelovanje sustava jamstava o podrijetlu za električnu energiju, grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije i mjere donesene kako bi se osigurala pouzdanost i zaštita od prijevare sustava

5. napredak učinjen u procjeni i poboljšanju administrativnih postupaka kako bi se uklonile regulatorne i neregulatorne prepreke razvoju energije iz obnovljivih izvora

6. mjere poduzete da se osigura prijenos i distribucija električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije te poboljša okvir ili pravila za preuzimanje i podjelu troškova tehničke prilagodbe

7. razvoj u raspoloživosti i uporabi izvora biomase u energetske svrhe

8. izmjene u cijeni sirovina i uporabi zemljišta u Republici Hrvatskoj povezane s povećanom uporabom biomase i drugih oblika energije iz obnovljivih izvora

9. razvoj i udio biogoriva proizvedenoga od sirovina i goriva navedenih u pravilniku kojim se uređuju način i uvjeti primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva, uključujući procjenu resursa koja je usmjerena na aspekte održivosti u vezi s učinkom zamjene proizvoda za hranu ljudi i životinja za potrebe proizvodnje biogoriva, uzimajući u obzir načela hijerarhije otpada propisana u zakonu kojim se uređuje održivo gospodarenje otpadom i načela višestruke uporabe biomase, vodeći računa o regionalnim i lokalnim gospodarskim i tehnološkim prilikama, održavanje potrebnih zaliha ugljika u tlu te kvalitetu tla i ekosustava

10. informacije na koji način je osigurano da se potpora za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu putem spaljivanja otpada ne dodjeljuje ako nisu ispunjene obveze odvojenog sakupljanja otpada

11. procijenjeni utjecaj proizvodnje pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva na biološku raznolikost, izvore vode, kakvoću vode i kakvoću tla u Republici Hrvatskoj

12. procijenjeno netosmanjenje emisija stakleničkih plinova zbog uporabe energije iz obnovljivih izvora

13. procijenjeni višak pri proizvodnji energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s okvirnim smjernicama koji se može prenijeti u druge države članice te daje ocjenu mogućnosti za zajedničke projekte do 2030. godine

14. procijenjenu potražnju za energijom iz obnovljivih izvora koja se ne može podmiriti domaćom proizvodnjom do 2030. godine

15. informacije o tome kako je procijenjen udio biorazgradivoga otpada u otpadu koji se upotrebljava za proizvodnju energije te što je poduzeto da se te procjene poboljšaju i provjere i

16. količina biogoriva i tekućih biogoriva u jedinicama energije koje odgovaraju svakoj kategoriji skupine sirovina navedenih u posebnom propisu kojim se uređuje način i uvjeti primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva, koje je Republika Hrvatska uzela u obzir radi postizanja nacionalnog cilja iz članka 7. ovoga Zakona.

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se na predlošku kojeg utvrđuje Europska komisija za nacionalne akcijske planove za obnovljive izvore energije.

(4) Ako se izvješćem iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da se u razdoblju za koje je izvješće izrađeno ne ostvaruju ciljevi utvrđeni NECP-om, Vlada Republike Hrvatske revidirat će NECP.

Informacije i osposobljavanje

Članak 10.

(1) Nadležna ministarstva će u svrhu provedbe ovoga Zakona, kroz nove obrazovne programe, kroz programe prekvalifikacija te zapošljavanja, osigurati popunjavanje potrebnih radnih mjesta stručnim i kvalificiranim osobljem.

(2) Odredbama ovoga Zakona osigurava se da su informacije o mjerama potpore na raspolaganju svim relevantnim akterima, uključujući potrošače, i to ranjive potrošače s niskim prihodima i potrošače vlastite obnovljive energije, zajednicama obnovljive energije, graditeljima, instalaterima, arhitektima, opskrbljivačima opreme i sustavima za grijanje i hlađenje i korištenje električnom energijom te opskrbljivačima prijevoznim sredstvima koja upotrebljavaju obnovljivu energiju i inteligentnih prometnih sustava.

(3) Opskrbljivač opremom ili sustavima osigurava informacije o netokoristima, troškovima te energetskoj učinkovitosti opreme i sustava za grijanje, hlađenje i korištenje električnom energijom iz obnovljivih izvora.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva osigurava da su programi certificiranja ili programi za stjecanje istovrijednih kvalifikacija na raspolaganju za instalatere manjih kotlova i peći na biomasu, solarnih fotonaponskih i solarnih termalnih sustava, plitkih geotermalnih sustava i toplinskih crpki.

(5) Programi iz stavka 4. ovoga članka mogu uzeti u obzir postojeće programe i strukture i utemeljeni su na kriterijima određenih pravilnikom kojim se uređuje područje poslova upravljanja i rukovanja energetskim postrojenjima i uređajima.

(6) Ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva priznaje certifikate koje dodijeli druga država članica u skladu s tim kriterijima.

(7) Ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva stavlja na raspolaganje javnosti informacije o programima certificiranja ili programima za stjecanje istovrijednih kvalifikacija iz stavaka 4. i 6. ovoga članka, kao i popis instalatera koji su kvalificirani ili certificirani u skladu s odredbama stavaka 5. i 6. ovoga članka.

(8) Programi iz stavka 4. ovoga članka osiguravaju da su svim relevantnim akterima, ponajprije planerima i arhitektima, na raspolaganju smjernice kako bi mogli na najbolji način uzeti u obzir kombinaciju energije iz obnovljivih izvora, visoko učinkovitih tehnologija te centraliziranoga grijanja i hlađenja pri planiranju, projektiranju, gradnji i renoviranju industrijskih, komercijalnih ili stambenih površina.

(9) Ministarstvo, uz sudjelovanje tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, može razviti odgovarajući program informiranja, podizanja razine osviještenosti, usmjeravanja ili osposobljavanja kako bi građane informirali o tome kako da ostvare svoja prava kao aktivni korisnici te o koristima i praktičnim aspektima, uključujući tehničke i financijske aspekte, razvoja i uporabe energije iz obnovljivih izvora, među ostalim potrošnjom vlastite obnovljive energije ili u okviru zajednica obnovljive energije.

Statistički prijenosi među državama članicama Europske unije i program potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora

Članak 11.

(1) Ministarstvo može s drugim državama članicama Europske unije sklopiti ugovor o statističkome prijenosu određene količine energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu i urediti druge elemente takvoga prijenosa.

(2) Prenesena količina energije iz obnovljivih izvora:

1. odbija se od količine energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li država članica koja obavlja prijenos određene količine energije iz obnovljivih izvora zahtjeve utvrđene nacionalnim ciljem iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona i NECP-om

2. dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li država članica kojoj se prenosi određena količina energije iz obnovljivih izvora zahtjeve utvrđene nacionalnim ciljem iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona i NECP-om.

(3) Ako Ministarstvo obavlja statistički prijenos iz stavka 1. ovoga članka, statistički prijenos ne utječe na ostvarivanje nacionalnoga cilja iz članka 7. ovoga Zakona.

(4) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka mogu se sklopiti na jednu ili više godina.

(5) Ministarstvo je dužno o ugovoru iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti Europsku komisiju najkasnije tri mjeseca nakon završetka svake godine u kojoj je ugovor na snazi, uključujući i dostavu informacija o količini i cijeni energije o kojoj je riječ.

(6) Statistički prijenosi iz stavka 1. ovoga članka smatraju se valjanim tek nakon što sve države članice uključene u prijenos o njemu obavijeste Europsku komisiju.

(7) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi odluku o provedbi statističkih prijenosa.

(8) Statistički prijenosi ugovaraju se među državama u obliku međunarodnih ugovora sukladno zakonu kojim se uređuju o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

(9) Odluku o sklapanju ugovora o statističkim prijenosima donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva.

(10) Vlada Republike Hrvatske može odlukom iz stavka 7. ovoga članka propisati u kojoj će mjeri poduprijeti električnu energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u drugoj državi članici, te može otvoriti sudjelovanje u programima potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora proizvođačima iz drugih država članica uz uvjete koje će propisati odlukom.

(11) Pri otvaranju sudjelovanja u programima potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora iz stavka 10. ovoga članka, može se omogućiti da je potpora za indikativni udio kapaciteta obuhvaćenog novim potporama ili proračuna dodijeljenog za tu svrhu svake godine otvorena proizvođačima smještenima u drugim državama članicama.

(12) Indikativni udjeli iz stavka 11. ovoga članka mogu u svakoj godini iznositi najmanje 5% u razdoblju od 2023. do 2026. te najmanje 10% u razdoblju od 2027. do 2030. ili, u slučaju da su manji od tih vrijednosti, na razini međupovezanosti dotičnih država članica u bilo kojoj godini.

(13) Radi stjecanja dodatnog iskustva u provedbi programa iz stavka 10. ovoga članka, operator tržišta energije može organizirati jedan ili više pilot-programa u kojima je potpora otvorena proizvođačima smještenima u drugim državama članicama.

(14) Operator tržišta energije može zatražiti dokaz fizičkog uvoza električne energije iz obnovljivih izvora i u tu svrhu može se ograničiti sudjelovanje u programima potpore proizvođačima smještenima u državama članicama s kojima postoji izravna veza putem interkonekcijskih vodova, ali države članice ne smiju promijeniti ili na drugi način utjecati na prekozonske rasporede i dodjelu kapaciteta zbog proizvođača koji sudjeluju u prekograničnim programima potpore.

(15) Prekogranični prijenosi električne energije utvrđuju se isključivo na temelju rezultata dodjele kapaciteta sukladno propisima kojima se uređuje područje dodjele kapaciteta.

(16) Ako Vlada Republike Hrvatske na temelju odluke iz stavka 10. ovoga članka odluči otvoriti sudjelovanje u programima potpore proizvođačima smještenima u drugim državama članicama, relevantne države članice dogovaraju se o načelima takvog sudjelovanja, i takvim dogovorima pokrivaju se najmanje načela dodjele električne energije iz obnovljivih izvora koja je predmet prekogranične potpore.

Zajednički projekti država članica Europske unije

Članak 12.

(1) Republika Hrvatska može s drugom državom članicom Europske unije ili s više država članica surađivati na svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije i energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije.

(2) Suradnja propisana u stavku 1. ovoga članka može uključivati sve proizvođače električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora energije.

(3) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o udjelu ili količini električne energije te energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije proizvedene na teritoriju Republike Hrvatske, u okviru zajedničkoga projekta koji se počeo provoditi nakon 25. lipnja 2009. ili u proizvodnom postrojenju kojem je obnovom povećan kapacitet nakon tog datuma, a koji se smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice.

(4) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka sadrži:

1. opis predloženog proizvodnog postrojenja ili podatke o obnovljenom proizvodnom postrojenju

2. podatke o udjelu ili količini električne energije ili grijanja ili hlađenja proizvedenih u proizvodnom postrojenju koji se smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice

3. podatke o državi članici za koju se izdaje obavijest i

4. podatke o razdoblju, izražene u cijelim kalendarskim godinama, u kojem se električna energija ili grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora koju proizvede postrojenje smatra dijelom udjela obnovljive energije druge države članice.

(5) Trajanje zajedničkog projekta iz stavka 1. ovoga članka može premašiti 2030. godinu.

(6) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka može se izmijeniti ili povući samo uz zajednički dogovor države članice koja dostavlja obavijest i koja je navedena u stavku 4. točki 3. ovoga članka.

(7) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva donosi odluku o provedbi zajedničkih projekata s državama članicama.

(8) Zajednički projekti iz stavka 1. ovoga članka ugovaraju se među državama članicama u obliku međunarodnih ugovora sukladno zakonu kojim se uređuju sklapanje i izvršavanje međunarodnih ugovora.

(9) U smislu stavka 3. ovoga članka smatra se da je količina električne energije iz obnovljivih izvora, energija koja je rezultat povećanja kapaciteta proizvodnog postrojenja proizvedena u zasebnom proizvodnom postrojenju od trenutka povećanja kapaciteta proizvodnog postrojenja.

(10) U smislu stavka 3. ovoga članka i članka 14. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona smatra se da je jedinice energije iz obnovljivih izvora koje se mogu obračunati kao povećanje kapaciteta postrojenja proizvelo zasebno proizvodno postrojenje koje je pušteno u pogon u trenutku u kojem je došlo do povećanja kapaciteta.

(11) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o sklapanju ugovora o zajedničkim projektima s državama članicama.

Učinci zajedničkih projekata država članica Europske unije

Članak 13.

(1) Ministarstvo je dužno izdati obavijest u roku od tri mjeseca od završetka svake kalendarske godine, a u okviru razdoblja određenoga u skladu s člankom 12. stavkom 4. točkom 4. ovoga Zakona, u kojoj navodi:

1. ukupnu količinu električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja je tijekom te godine proizvedena u proizvodnom postrojenju iz članka 12. stavka 3. ovoga Zakona

2. količinu električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja je tijekom godine proizvedena u proizvodnom postrojenju koji se smatra dijelom općega nacionalnog cilja druge države članice.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i drugoj državi članici za koju je obavijest izdana.

(3) Za potrebe ocjenjivanja nacionalnog cilja iz članka 7. ovoga Zakona količina električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije za koju je izdana obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom 1. ovoga članka:

1. odbija se od količine električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjavanja nacionalnog cilja iz članka 7. ovoga Zakona

2. dodaje se količini električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjavanja općeg nacionalnog cilja druge države članice za koju je obavijest izdana.

Zajednički projekti država članica Europske unije i trećih država

Članak 14.

(1) Republika Hrvatska može samostalno, s drugom državom članicom Europske unije ili s više država članica, surađivati s trećom državom ili s više trećih država u svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, te takva suradnja može uključivati privatne operatore i provodi se uz potpuno poštovanje međunarodnog prava.

(2) Električna energija iz obnovljivih izvora proizvedena u trećoj zemlji uzima se u obzir za potrebe izračuna udjela obnovljive energije država članica samo ako su ispunjeni ovi uvjeti:

1. električna energija upotrijebljena je u Europskoj uniji, a što se smatra ispunjenim ako:

– svi nadležni operatori prijenosnih sustava u zemlji podrijetla, zemlji odredišta ili, ako je to relevantno, svakoj trećoj zemlji provoza dodijeljenim kapacitetima međupovezivanja su predložili količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir

– nadležni operator prijenosnih sustava koji upravlja interkonekcijskim vodom na strani Europske unije u bilancu unese količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir i

– predloženi kapacitet i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora u postrojenju iz točke 2. ovoga stavka odnose se na isto razdoblje

2. električnu energiju u okviru zajedničkog projekta iz stavka 1. proizvodi proizvodno postrojenje koje je pušteno u pogon nakon 25. lipnja 2009. ili proizvodno postrojenje s povećanim kapacitetom koje je obnovljeno nakon tog datuma

3. za količinu električne energije proizvedene i izvezene nije primljena potpora iz programa potpore treće zemlje, osim potpore za ulaganje koja je dodijeljena proizvodnom postrojenju i

4. električna energija proizvedena je u skladu s međunarodnim pravom u trećoj zemlji koja je potpisnica Konvencije Vijeća Europe za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ili drugih međunarodnih konvencija odnosno ugovora o ljudskim pravima.

(3) Europsku komisiju se obavještava o udjelu ili količini električne energije koju proizvede proizvodno postrojenje na području treće zemlje, a koji će se smatrati dijelom udjela obnovljive energije jedne države članice ili više njih.

(4) Kad je riječ o više država članica, Europsku komisiju se obavještava o distribuciji tog udjela ili količine među državama članicama.

(5) Udio ili količina ne smiju premašiti udio ili količinu koja je stvarno izvezena u Europsku uniju i u njoj upotrijebljena te odgovara količini iz stavka 2. točaka 1. i 2. ovoga članka i ispunjava uvjete navedene u stavku 2. ovoga članka.

(6) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka izdaje Ministarstvo kada se dio električne energije ili količina električne energije iz stavka 3. ovoga članka smatra dijelom nacionalnoga cilja Republike Hrvatske iz članka 7. ovoga Zakona.

(7) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka sadržava:

– opis predloženog proizvodnog postrojenja ili podatke o obnovljenom proizvodnom postrojenju

– podatke o udjelu ili količini električne energije koju je proizvelo proizvodno postrojenje koje se smatra dijelom ukupnog udjela obnovljive energije Republike Hrvatske te, ovisno o zahtjevima za povjerljivošću, odgovarajuće financijske podatke

– podatke o razdoblju, u punim kalendarskim godinama, tijekom kojih je električna energija dio udjela obnovljive energije Republike Hrvatske i

– pisanu potvrdu kojom treća zemlja na čijemu će državnom području proizvodno postrojenje biti pušteno u pogon prihvaća podatke iz podstavaka 2. i 3. ovoga stavka te udio ili količinu električne energije proizvedene u proizvodnom postrojenju koju će za domaće potrebe upotrebljavati ta treća zemlja.

(8) Trajanje zajedničkog projekta s trećim državama može premašiti i 2030. godinu.

(9) Obavijest izdana u skladu s odredbama ovoga članka ne može se mijenjati ni povući bez suglasnosti države članice s kojom se provodi projekt i treće države koja je potvrdila zajednički projekt u skladu sa stavkom 7. podstavkom 4. ovoga članka.

(10) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva donosi odluku o provedbi zajedničkih projekata s trećim državama.

(11) Zajednički projekti s trećim državama ugovaraju se među državama u obliku međunarodnih ugovora sukladno zakonu kojim se uređuju sklapanje i izvršavanje međunarodnih ugovora.

(12) U smislu stavka 2. ovoga članka, smatra se da je količina električne energije iz obnovljivih izvora energije, koja je rezultat povećanja kapaciteta proizvodnog postrojenja, proizvedena u zasebnom proizvodnom postrojenju od trenutka povećanja kapaciteta proizvodnog postrojenja.

(13) Vlada Republike Hrvatske, donosi odluku o sklapanju ugovora o zajedničkim projektima s trećim državama.

Učinci zajedničkih projekata Republike Hrvatske i trećih država

Članak 15.

(1) U roku od 12 mjeseci od završetka svake godine, u okviru razdoblja navedenog u članku 14. stavku 7. podstavku 3. ovoga Zakona Republika Hrvatska, kao obavjestiteljica izdaje obavijest u kojoj navodi:

1. ukupnu količinu električne energije iz obnovljivih izvora koju je tijekom te godine proizvelo proizvodno postrojenje na koje se odnosi obavijest iz članka 14. ovoga Zakona

2. količinu električne energije iz obnovljivih izvora koju je tijekom te godine proizvelo proizvodno postrojenje, a koja se smatra dijelom udjela obnovljive energije u skladu s uvjetima obavijesti iz članka 14. ovoga Zakona i

3. dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo podnosi obavijest Europskoj komisiji i trećoj zemlji koja je potvrdila projekt u skladu s člankom 14. stavkom 7. podstavkom 4. ovoga Zakona.

(3) Za potrebe izračuna udjela obnovljive energije u skladu s ovim Zakonom, količina električne energije iz obnovljivih izvora za koju je izdana obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom 2. ovoga članka dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri izračunu udjela obnovljive energije Republike Hrvatske, koja je izdala obavijest.

III. MJERE ZA POTICANJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I VISOKOUČINKOVITE KOGENERACIJE

Program državnih potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora

Članak 16.

(1) Kako bi se postigao ili premašio cilj Europske unije i doprinos Republike Hrvatske tom cilju utvrđen na nacionalnoj razini za proizvodnju i uporabu energije iz obnovljivih izvora, Republika Hrvatska može primjenjivati programe potpore.

(2) Programima potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora potiče se integracija električne energije iz obnovljivih izvora u tržište električne energije na tržišno utemeljen način kojim se prate zbivanja na tržištu, uz izbjegavanje nepotrebnih narušavanja tržišta električne energije, te uzimajući u obzir moguće troškove integracije sustava i stabilnost mreže.

(3) Programi potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora oblikuje se tako da se električna energija iz obnovljivih izvora maksimalno integrira u tržište električne energije i osigurava se da proizvođači energije iz obnovljivih izvora odgovaraju na tržišne cjenovne signale i uvećaju svoje tržišne prihode. U tu svrhu, a uzimajući u obzir neposredne programe zaštite cijena, potpora se daje u obliku tržišne premije, koja bi, među ostalim, mogla biti promjenjiva ili fiksna, uz izuzetak za mala postrojenja i demonstracijske projekte.

(4) Sukladno pravilima o državnim potporama koje uređuju zaštitu okoliša i energije Ministarstvo je dužno izraditi program državnih potpora za sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija.

(5) Ministarstvo osigurava da projekti korištenja obnovljivih izvora energije primjenom inovativnih tehnologija, i koji su kao takvi dobili potporu za razvoj u okviru Europske unije, ostvare pravo na poticaje, sukladno uvjetima i kriterijima propisanim odredbama ovoga Zakona i uredbe iz članka 28. ovoga Zakona.

(6) Za inovativne tehnologije iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo može izraditi program potpora, sukladno pravilima o državnim potporama koje uređuju zaštitu okoliša i energije.

(7) Ministarstvo osigurava da je sva raspoloživa potpora za proizvodnju električne energije iz kogeneracijskih postrojenja uvjetovana time da je proizvedena električna energija podrijetlom iz visokoučinkovite kogeneracije i da se otpadna toplina učinkovito upotrebljava za ostvarivanje ušteda primarne energije.

(8) Potpora kogeneraciji, proizvodnji i mrežama za centralizirano grijanje i hlađenje podliježe pravilima o državnim potporama.

(9) Električne energija proizvedena u proizvodnim postrojenjima koja koriste goriva iz biomase, a koja ne ispunjavaju kriterije održivosti i smanjenja emisija stakleničkih plinova sukladno odredbama ovoga Zakona i uredbi iz članka 28. ovoga Zakona, nemaju pravo na potporu.

(10) Energija iz obnovljivih izvora proizvedena spaljivanjem otpada ne ostvaruje pravo na potporu ako nisu ispunjene propisane obveze odvojenog sakupljanja otpada.

Zajednički programi potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora

Članak 17.

(1) Republika Hrvatska može s drugim državama članicama Europske unije dobrovoljno odlučiti o udruživanju svojih nacionalnih programa potpore ili ih djelomično uskladiti.

(2) U slučaju udruživanja nacionalnih programa potpore ili njihovog djelomičnog usklađivanja iz stavka 1. ovoga članka određena količina energije iz obnovljivih izvora proizvedena na državnom području jedne države članice sudionice može se smatrati dijelom udjela obnovljive energije druge države članice sudionice ako te države članice:

1. obave statistički prijenos određenih količina energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu državu članicu u skladu s člankom 11. ovoga Zakona ili

2. utvrde pravilo distribucije koje su države članice sudionice dogovorile i prema kojemu se količina energija iz obnovljivih izvora dodjeljuje tim državama članicama.

(3) O pravilu distribucije iz stavka 2. točke 2. ovoga članka Ministarstvo obavještava Europsku komisiju najkasnije tri mjeseca nakon završetka prve godine u kojoj pravilo proizvodi učinke.

(4) U roku od tri mjeseca od završetka svake godine, ako je Ministarstvo obavijestilo Europsku komisiju u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, izdaje obavijest u kojoj navodi ukupnu količinu električne energije ili energije grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora proizvedenih svake godine za koju vrijedi pravilo distribucije iz stavka 2. točke 2. ovoga članka.

(5) Za potrebe izračuna udjela obnovljive energije u skladu s odredbama ovoga Zakona, količina električne energije ili energije grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora za koje je izdana obavijest u skladu sa stavkom 3. ovoga članka preraspodjeljuje se između dotičnih država članica u skladu s pravilom distribucije iz stavka 2. točke 2. ovoga članka iz obavijesti.

Stabilnost financijske potpore

Članak 18.

(1) Ministarstvo osigurava da potpore pružene projektima energije iz obnovljivih izvora i popratni uvjeti budu predvidljivi i stabilni, uz izbjegavanje učestale i retroaktivne promjene, te sprječava da revizija bilo koje potpore odobrene projektima obnovljive energije negativno utječe na gospodarsku održivost projekata, a što se ne odnosi na situacije bitno promijenjenih okolnosti i više sile.

(2) Ministarstvo svakih pet godina procjenjuje djelotvornost programa potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora i njihov znatan distributivni utjecaj na različite skupine potrošača i ulaganja.

(3) Procjena djelotvornosti programa potpora iz stavka 1. ovoga članka uzima u obzir učinak mogućih izmjena programa potpore.

(4) Procjena djelotvornosti programa potpora iz stavka 1. ovoga članka relevantna je za ažuriranje NECP-a, i njegov je sastavni dio temeljem kojeg se za potrebe dugoročnog planiranja upravlja odlukama o programu potpora i izradi novog programa potpore.

(5) Ministarstvo, u suradnji s operatorom tržišta energije objavljuje dugoročan raspored kojim se predviđa očekivana dodjela potpore, obuhvaćajući, kao referentnu točku, barem sljedećih pet godina ili, u slučaju ograničenja u vezi s planiranjem proračuna, sljedeće tri godine, uključujući okvirni vremenski raspored, učestalost natječajnog postupka prema potrebi, očekivani kapacitet i proračun ili najveći mogući jedinični iznos potpore čije se dodjele očekuju, kao i očekivane prihvatljive tehnologije, ako je primjenjivo.

(6) Raspored iz stavka 5. ovoga članka operator tržišta energije ažurira svake godine ili prema potrebi kako bi se u njemu odrazila najnovija kretanja na tržištu ili očekivana dodjela potpore.

Sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja

Članak 19.

(1) Potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora pruža se na otvoren, transparentan, kompetitivan, nediskriminirajući i troškovno učinkovit način, a iz natječajnih postupaka mogu biti izuzeti mala postrojenja i demonstracijski projekti, razmatrajući uspostavljanje mehanizama za osiguravanje regionalne diversifikacije prilikom uporabe obnovljive električne energije, s ciljem osiguravanja troškovno učinkovite integracije u sustav.

(2) Ako ugovor o tržišnoj premiji, ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom sklopljen temeljem ovoga Zakona ili ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14.,107/14. i 100/15.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) prestane važiti po bilo kojoj pravnoj osnovi, osim istekom roka na koji je ugovor o otkupu električne energije sklopljen, ukupno raspoloživi iznos kvote za poticanje povećava se za iznos priključne snage za koji je bio sklopljen navedeni ugovor o premiji odnosni ugovor o otkupu električne energije, prema vrsti obnovljivog izvora energije, kogeneracije i priključnoj snazi.

(3) Vlada Republike Hrvatske uredbom utvrđuje kvote za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja do 2030. godine, za potrebe provedbe javnog natječaja iz članaka 22. i 25. ovoga Zakona.

(4) Kvote određene uredbom iz stavka 3. ovoga članka, predstavljaju ukupnu priključnu snagu iskazanu u kilovatima (kW) proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica za koje se mogu sklapati ugovori o tržišnoj premiji i ugovori o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom.

(5) Vlada Republike Hrvatske uredbu iz stavka 3. ovoga članka donosi uzimajući u obzir sljedeće dokumente:

1. Strategiju energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (»Narodne novine«, broj 25/20.)

2. Strategiju niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do 2030. s pogledom do 2050. godine (»Narodne novine«, broj 63/21.)

3. Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine i

4. Sveobuhvatnu procjenu potencijala za učinkovito grijanje i hlađenje u Republici Hrvatskoj.

(6) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su osigurati pravnim ili fizičkim osobama priključenje i mogućnost isporuke proizvedene električne energije za proizvodna postrojenja i proizvodne jedinice, za koja su sklopljeni ugovori o otkupu električne energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih

izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.), te za one pravne ili fizičke osobe koja imaju sklopljen ugovori o tržišnoj premiji sukladno članku 23. ovoga Zakona i ugovori o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom sklopljen sukladno članku 26. ovoga Zakona, prema uvjetima utvrđenim posebnim propisima kojima se uređuje priključenje na mrežu, te pogon i isporuka električne energije u mrežu, osim kad isporuka električne energije u mrežu znatno narušava pouzdanost i sigurnost rada elektroenergetskog sustava.

Sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja putem natječajnog postupka

Članak 20.

(1) Kada se potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora dodjeljuje putem natječajnog postupka, kako bi se osigurala visoka stopa realizacije projekata operator tržišta energije:

1. utvrđuje i objavljuje nediskriminirajuće i transparentne kriterije na temelju kojih se ispunjavaju uvjeti za natječajni postupak, te utvrđuje jasne rokove i pravila za provedbu projekta

2. objavljuje informacije o prijašnjim natječajnim postupcima, uključujući stopu realizacije projekata.

(2) Informacije i podaci o raspoloživim kvotama za poticanje, provedenim natječajima, natječajima u tijeku, kao i o raspisivanju natječaja Ministarstvo javno objavljuje na mrežnim stranicama Registra OIEKPP-a.

Poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije tržišnom premijom

Članak 21.

(1) Sustav poticanja tržišnom premijom oblik je poticanja proizvodnje električne energije iz proizvodnih postrojenja i/ili proizvodnih jedinica koje koriste obnovljive izvore energije ili visokoučinkovitih kogeneracija, kojim se nositelju projekta izgradnje proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, omogućava sklapanje ugovora o tržišnoj premiji s operatorom tržišta energije.

(2) Tržišna premija je poticaj odnosno novčani iznos koji operator tržišta energije isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije za neto isporučenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice u elektroenergetsku mrežu sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Ostvarivanje prava na sklapanje ugovora iz stavka 1. ovoga članka temelji se na odluci o odabiru najpovoljnijih ponuditelja na natječaju kojega provodi operator tržišta energije sukladno članku 22. ovoga Zakona.

(4) Povlašteni proizvođač električne energije koji je sklopio ugovor iz stavka 1. ovoga članka prodaje električnu energiju na tržištu električne energije sukladno propisima kojima se uređuje tržište električne energije, osim ako operator tržišta energije nije iskoristio svoje pravo prvokupa po referentnoj cijeni od povlaštenih proizvođača električne energije koji su sklopili ugovor iz stavka 1. ovoga članka, sukladno članku 30. stavku 2. ovoga Zakona.

(5) Sustavom poticanja tržišnom premijom potiče se izgradnja novih proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica koje koriste obnovljive izvore energije i novih visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja, do ispunjenja kvote za poticanje određene sukladno uredbi iz članka 19. stavka 6. ovoga Zakona, a u skladu s raspoloživim prostornim resursima za tu namjenu sukladno dokumentima prostornog uređenja.

(6) Novim proizvodnim postrojenjem, u smislu ovoga Zakona, smatra se i rekonstrukcija postojećeg proizvodnog postrojenja ako obuhvaća značajne dijelove proizvodnog postrojenja i ako produžuje očekivani vijek trajanja proizvodnog postrojenja te uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. da ukupni trošak rekonstrukcije iznosi najmanje 100% ukupnih planiranih prihoda proizvodnog postrojenja u obračunskom razdoblju od sedam godina i

2. da je postojeća:

– hidroelektrana starija od 30 godina

– elektrana na biomasu starija od 20 godina

– elektrana na bioplin starija od 20 godina

– elektrana na biotekućine starija od 20 godina

– sunčana elektrana starija od 20 godina

– vjetroelektrana starija od 20 godina

– geotermalna elektrana starija od 20 godina.

(7) Ukupni planirani godišnji prihod proizvodnog postrojenja izračunava se na temelju prosječne planirane godišnje proizvodnje proizvodnog postrojenja i referentne vrijednosti (RV) iz članka 23. ovoga Zakona.

(8) Pravna ili fizička osoba koja ima važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12, 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona, nema pravo na poticaje u obliku tržišne premije sukladno odredbama ovoga Zakona za proizvodna postrojenja odnosno proizvodne jedinice za koje ostvaruje pravo na poticaje.

Javni natječaj za dodjelu tržišne premije

Članak 22.

(1) Pravo na sklapanje ugovora o premiji ostvaruju nositelji projekata koji su izbrani kao najpovoljniji ponuditelji na javnom natječaju, kojeg priprema i provodi operator tržišta energije najmanje jednom u tri godine, javnim prikupljanjem ponuda.

(2) Javni natječaj iz stavka 1. ovoga članka provodi se u slučaju raspoloživosti kvota za poticanje.

(3) Na temelju provedenog javnog natječaja operator tržišta energije donosi odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja, koja se objavljuje na stranicama operatora tržišta energije.

(4) Odluka o odabiru iz stavka 3. ovoga članka je upravni akt koji osobito sadrži obrazloženje razloga za odabir najpovoljnijih ponuditelja odnosno obrazloženje razloga zbog kojih nisu odabrane pojedine ponude te druge odgovarajuće podatke.

(5) Pravo sudjelovanja na natječaju iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s uvjetima utvrđenim u javnom pozivu za javno prikupljanje ponuda, ima nositelj projekta za izgradnju novog proizvodnog postrojenja odnosno proizvodne jedinice.

(6) Javni poziv za javno prikupljanje ponuda iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. odredbu o klasifikaciji proizvodnih postrojenja

2. odredbu o maksimalnim referentnim vrijednostima (RV) iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona, sukladno klasifikaciji proizvodnih postrojenja

3. odredbu da se najpovoljnijim ponuditeljima smatraju nositelji projekta koji ispunjavaju natječajne uvjete čija je ponuđena referentna vrijednost manja ili jednaka maksimalnoj referentnoj vrijednosti iskazanoj u javnom pozivu, i koji su ponudili najnižu referentnu vrijednost, te višu referentnu vrijednost okolišne prihvatljivosti

4. odredbu da se najpovoljniji ponuditelji biraju u granicama raspoložive kvote

5. odredbu o instrumentima jamstva ozbiljnosti ponude, u vidu bankarske garancije odnosno u uplate sukladno članku 43. stavku 2. ovoga Zakona po svakom projektu.

(7) Uvjeti natječaja, rokovi, način provedbe natječaja i sadržaj javnog poziva za javno prikupljanje ponuda te klasifikacija proizvodnih postrojenja za koja će se provoditi javni natječaji utvrdit će se uredbom iz članka 28. ovoga Zakona.

(8) Postupak provedbe javnog natječaja iz stavka 1. ovoga članka nije upravni postupak, osim u smislu donošenja odluke o odabiru iz stavka 3. ovoga članka odnosno u smislu korištenja pravnog lijeka iz stavka 9. ovoga članka.

(9) Protiv odluke iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

(10) Rok za podnošenje tužbe počinje teći istekom roka od osam dana od dana javne objave odluke iz stavka 3. ovoga članka.

(11) Odluka u upravnom sporu donijet će se u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne tužbe.

Ugovor o tržišnoj premiji

Članak 23.

(1) Temeljem odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona operator tržišta energije sklapa ugovor o tržišnoj premiji s nositeljem projekta.

(2) Tržišna premija (TPi) za svako pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu u obračunskom razdoblju i računa se kao:

TPi = RV – TCi

gdje je:

TCi – referentna tržišna cijena električne energije u obračunskom razdoblju, iskazana u EUR/kWh

RV – referentna vrijednost električne energije utvrđena ugovorom o tržišnoj premiji, iskazana u EUR/kWh.

(3) Obračunsko razdoblje iz stavka 2. ovoga članka je jedan mjesec.

(4) Ako je tržišna cijena na mjesečnoj razini veća od iznosa referentne cijene utvrđene ugovorom o tržišnoj premiji iz članka 21. ovoga Zakona, povlašteni proizvođač dužan je platiti operatoru tržišta energije razliku između tržišne cijene i referentne cijene do 25. u mjesecu za prethodni mjesec.

(5) Iznose maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije utvrđuje operator tržišta energije, na temelju metodologije za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije propisane uredbom iz članka 28. ovoga Zakona, jednom godišnje i objavljuje na svojim mrežnim stranicama te koristi za potrebe provedbe natječaja iz članka 22. ovoga Zakona.

(6) Iznos referentne tržišne cijene električne energije utvrđuje operator tržišta energije do 15. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, na temelju metodologije za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije propisane uredbom iz članka 28. ovoga Zakona, i objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(7) Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije iz stavka 6. ovoga članka utvrdit će se mehanizam kojim se osigurava provedba stavka 4. ovoga članka.

(8) Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena za pojedine skupine proizvodnih postrojenja utvrdit će se odgovarajući način prihvaćanja dodatnog operativnog troška prodaje električne energije na tržištu električne energije uzrokovanog nerazvijenošću tržišta električne energije, teškoćama nastupanja na tržištu malih proizvođača te teškoćama prodaje električne energije iz varijabilnih izvora energije, te promjenjivim troškovima ulaznih sirovina kod proizvodnih postrojenja na biomasu i bioplin.

(9) Ugovorom o tržišnoj premiji utvrđuje se referentna vrijednost električne energije za pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu koja proizlazi iz provedenog natječajnog postupka iz članka 22. ovoga Zakona, koja se korigira sukladno stavku 11. ovoga članka.

(10) Tržišna premija se u obračunskom razdoblju isplaćuje na temelju neto isporučene električne energije.

(11) Visina referentne vrijednosti električne energije koja je utvrđena sklopljenim ugovorom o tržišnoj premiji korigira se svake godine u odnosu na utvrđenu korigiranu referentnu vrijednost električne energije iz prethodne godine primjenom Prosječnoga godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu za sve sklopljene valjane ugovore o tržišnoj premiji.

(12) Prva korekcija referentne vrijednosti električne energije primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godinu u kojoj je sklopljen ugovor o tržišnoj premiji.

(13) Tržišna premija počinje se isplaćivati nakon što nositelj projekta za proizvodno postrojenje ili za proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o premiji stekne status povlaštenog proizvođača.

(14) Ugovor o tržišnoj premiji raskida se ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o tržišnoj premiji.

Poticanje zajamčenom otkupnom cijenom

Članak 24.

(1) Zajamčena otkupna cijena novčani je iznos koji operator tržišta energije isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije za neto isporučenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice u elektroenergetsku mrežu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona, a što se ne odnosi na situacije bitno promijenjenih okolnosti i više sile, u kom slučaju se primjenjuje načelo razmjernosti rizika između ugovornih strana.

(2) Ostvarivanje prava na sklapanje ugovora iz članka 26. ovoga Zakona temelji se na odluci o odabiru najpovoljnijih ponuditelja na natječaju koji provodi operator tržišta energije sukladno članku 25. ovoga Zakona.

(3) Povlašteni proizvođač električne energije koji je sklopio ugovor iz članka 26. ovoga Zakona prodaje neto isporučenu električnu energiju operatoru tržišta energije pod uvjetima utvrđenim navedenim ugovorom.

(4) Sustavom poticanja zajamčenom otkupnom cijenom potiče se izgradnja novih proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica koje koriste obnovljive izvore energije i nova visokoučinkovita kogeneracijska postrojenja, do ispunjenja kvote za poticanje iz članka 19. ovoga Zakona, a u skladu s raspoloživim prostornim resursima za tu namjenu sukladno dokumentima prostornog uređenja.

(5) Pravna ili fizička osoba koja ima važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 33/07), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) i ugovor o tržišnoj premiji iz članka 23. ovoga Zakona, nema pravo na poticaje zajamčenom otkupnom cijenom sukladno odredbama ovoga Zakona za proizvodna postrojenja odnosno proizvodne jedinice za koje ostvaruje pravo na poticaje.

Javni natječaj za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom

Članak 25.

(1) Pravo na sklapanje ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona ostvaruju nositelji projekata koji su izabrani kao najpovoljniji ponuditelji

na javnom natječaju koji priprema i provodi operator tržišta energije najmanje jednom godišnje, javnim prikupljanjem ponuda u slučaju raspoloživosti kvota za poticanje.

(2) Na temelju provedenog javnog natječaja iz stavka 1. ovoga članka operator tržišta energije donosi odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja, koja se objavljuje na stranicama operatora tržišta energije.

(3) Odluka o odabiru iz stavka 2. ovoga članka je upravni akt koji osobito sadrži obrazloženje razloga za odabir najpovoljnijih ponuditelja odnosno obrazloženje razloga zbog kojih nisu odabrane pojedine ponude, te druge odgovarajuće podatke.

(4) Pravo sudjelovanja na natječaju iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s uvjetima utvrđenim u javnom pozivu za javno prikupljanje ponuda, ima nositelj projekta za izgradnju novog proizvodnog postrojenja odnosno proizvodne jedinice.

(5) Javni poziv za javno prikupljanje ponuda iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati:

1. odredbu o klasifikaciji proizvodnih postrojenja

2. odredbu o maksimalnim zajamčenim otkupnim cijenama, prema klasifikaciji proizvodnih postrojenja

3. odredbu da se najpovoljnijim ponuditeljima smatraju nositelji projekta koji ispunjavaju natječajne uvjete čija je ponuđena cijena električne energije manja ili jednaka maksimalnoj zajamčenoj otkupnoj cijeni iskazanoj u javnom pozivu, i koji su ponudili najnižu cijenu električne energije, te u najvećoj mjeri zadovoljavaju propisane kriterije okolišne prihvatljivosti

4. odredbu da se najpovoljniji ponuditelj bira u granicama raspoložive kvote

5. odredbu o instrumentima jamstva ozbiljnosti ponude, u vidu bankarske garancije, po svakom projektu.

(6) Uvjeti natječaja, rokovi, način provedbe natječaja i sadržaj javnog poziva za javno prikupljanje ponuda te klasifikacija proizvodnih postrojenja za koja će se provoditi javni natječaji utvrdit će se uredbom iz članka 28. ovoga Zakona.

(7) Postupak provedbe javnog natječaja iz stavka 1. ovoga članka nije upravni postupak, osim u smislu donošenja odluke o odabiru iz stavka 3. ovoga članka odnosno u smislu korištenja pravnog lijeka iz stavka 8. ovoga članka.

(8) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

(9) Rok za podnošenje tužbe počinje teći istekom roka od osam dana od dana javne objave odluke iz stavka 2. ovoga članka.

(10) Odluka u upravnom sporu donijet će se u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne tužbe.

Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom

Članak 26.

(1) Temeljem odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona operator tržišta energije sklapa ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom s nositeljem projekta po otkupnoj cijeni koju je nositelj projekta ostvario na natječaju iz članka 25. ovoga Zakona.

(2) Otkupna cijena iz stavka 1. ovoga članka nepromjenljiva je za vrijeme trajanja ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom osim za iznos godišnje korekcije sukladno stavku 6. ovoga članka.

(3) Iznose maksimalne zajamčene otkupne cijene električne energije utvrđuje operator tržišta energije, na temelju metodologije za izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena propisane uredbom iz članka 28. ovoga Zakona, jednom godišnje i objavljuje na svojim mrežnim stranicama te koristi za potrebe provedbe natječaja iz članka 25. ovoga Zakona.

(4) Ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se otkupna cijena za pojedino proizvodno postrojenje odnosno proizvodnu jedinicu, koja proizlazi iz natječajnog postupka iz članka 25. ovoga Zakona.

(5) Zajamčena otkupna cijena u obračunskom razdoblju isplaćuje se za neto isporučenu električnu energiju.

(6) Visina otkupne cijene koja je utvrđena sklopljenim ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom korigira se svake godine u odnosu na utvrđenu korigiranu otkupnu cijenu iz prethodne godine primjenom Prosječnog godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu za sve sklopljene valjane ugovore o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom.

(7) Prva korekcija otkupne cijene primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godinu u kojoj je sklopljen ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom.

(8) Zajamčena otkupna cijena počinje se isplaćivati nakon što nositelj projekta za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koje je sklopljen ugovor o otkupu električne energije stekne status povlaštenog proizvođača i nakon što isporuči električnu energiju sukladno stavku 5. ovoga članka.

(9) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, za vrijeme trajanja pokusnog rada, operator tržišta energije isplaćuje nositelju projekta 50% iznosa zajamčene otkupne cijene utvrđene ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom nakon što isporuči električnu energiju sukladno stavku 5. ovoga članka.

(10) Ugovor iz stavka 1. ovog članka se raskida ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koje je sklopljen ugovor o otkupu električne energije zajamčenom cijenom.

Dostava odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja i pravni lijekovi

Članak 27.

(1) Odluka iz članka 22. stavka 3. i članka 25. stavka 2. ovoga Zakona dostavlja se objavom na mrežnoj stranici operatora tržišta energije.

(2) Informacija o objavi odluke iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

(3) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

(4) Rok za podnošenje tužbe počinje teći istekom roka od osam dana od dana javne objave odluka iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Odluka u upravnom sporu donijet će se u roku od 30 dana od dana podnošenja uredne tužbe.

Uredba o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija

Članak 28.

Vlada Republike Hrvatske, donosi uredbu o načinu stjecanja, realizacije i prestanka prava na poticaje tržišnom premijom i poticaje zajamčenom otkupnom cijenom, detaljno razraditi prava i obveze nositelja projekta, povlaštenog proizvođača, operatora tržišta energije, operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava povezanih s pravima na poticaje, detaljno utvrditi obvezni sadržaj ugovora o tržišnoj premiji i ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom, rokove izgradnje i jamstva za izgradnju proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice i jamstva za isplatu poticaja, detaljno razraditi uvjete povrata sredstava isplaćenih na ime poticaja u slučaju prestanka prava na poticanje, utvrditi metodologiju za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije, metodologiju za izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena električne energije, ovisno o vrstama, snagama i tehnologijama proizvodnih postrojenja, metodologiju za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije, kataloške brojeve otpada,

klasifikaciju proizvodnih postrojenja ovisno o vrsti izvora, tehnologiji i instaliranoj snazi proizvodnog postrojenja, kao i način za ostvarivanje prava na poticanje u slučaju kada se otpad koristi kao sirovina u proizvodnom postrojenju povlaštenog proizvođača električne energije sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom u skladu sa zakonom kojim je uređeno održivo gospodarenje otpadom.

Kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase

Članak 28.a

(1) Energija iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase, koja ispunjava kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz stavaka 7. do 14. ovoga članka, uzima se u obzir za:

1. doprinos cilju Republike Hrvatske iz članka 7. ovoga Zakona i udjelima obnovljive energije
2. ocjenjivanje poštivanja obveza povezanih s obnovljivom energijom
3. prihvatljivost za financijsku potporu za potrošnju biogoriva, tekućih goriva i goriva iz biomase.

(2) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, za potrebe iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir samo ako ispunjavaju kriterije uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 14. ovoga članka.

(3) Na otpad i ostatke koji se prerađuju u proizvod koji prethodi daljnjoj preradi u biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase primjenjuje se odredba stavka 2. ovoga članka.

(4) Na električnu energiju, grijanje i hlađenje proizvedene iz miješanog komunalnog otpada ne primjenjuju se kriteriji uštede emisija stakleničkih plinova iz stavka 14. ovoga članka.

(5) Goriva iz biomase ispunjavaju kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova, navedene u stavcima 7. do 14. ovoga članka, ako se upotrebljavaju u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ili goriva, s ukupnom ulaznom toplinskom snagom jednakom 7,5 MW ili višom ako je riječ o krutim gorivima iz biomase i s ukupnom ulaznom toplinskom snagom od najmanje 2 MW ako je riječ o plinovitim gorivima iz biomase.

(6) Kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova navedeni u stavcima 7. do 14. ovoga članka primjenjuju se bez obzira na zemljopisno podrijetlo biomase.

(7) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz otpada i ostataka koji nisu iz šumarstva, već od poljoprivrednog zemljišta uzimaju se u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako operatori ili nacionalna tijela imaju uspostavljene planove praćenja ili upravljanja radi rješavanja utjecaja na kvalitetu tla i ugljik u tlu. Informacije o načinu praćenja i upravljanja tih utjecaja dostavljaju se u skladu s člankom 28.b stavkom 3. ovoga Zakona.

(8) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzimaju se u obzir za potrebe navedene u stavku 1. ovoga članka ako nisu proizvedena od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti odnosno zemljištu koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:

1. prašume i drugog pošumljenog zemljišta odnosno šume i drugog pošumljenog zemljišta s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa
2. šume velike bioraznolikosti i drugog pošumljenog zemljišta koje je bogato vrstama i nije degradirano, ili koje je relevantno nadležno tijelo definiralo kao zemljište velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na svrhe zaštite prirode
3. područja koja su zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo relevantno nadležno tijelo ili su namijenjena zaštiti rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih organizacija ili

Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja, osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na te svrhe zaštite prirode

4. travnjaka s velikom bioraznolikošću koji obuhvaća više od jednog hektara i koji je:

a) prirodan, odnosno travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese ili

b) neprirodan, odnosno travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran te koji je relevantno nadležno tijelo definiralo kao travnjak velike bioraznolikosti, osim ako ne postoje dokazi da je proizvodnja sirovina nužna za očuvanje statusa travnjaka velike bioraznolikosti.

(9) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. ovoga članka ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu s velikim zalihama ugljika odnosno zemljištu koje je u siječnju 2008. imalo jedan od sljedećih statusa, ali koje taj status više nema:

1. močvare odnosno zemljišta pokrivena vodom ili zasićena vodom trajno ili veći dio godine

2. trajno pošumljena područja odnosno zemljišta koja obuhvaćaju više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 30 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ*

3. zemljište koje obuhvaća više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje između 10 % i 30 % ili drvećem koje taj prag može dosegnuti *in situ,* osim ako se podastru dokazi da je zaliha ugljika površine prije i poslije prenamjene takva da su nakon primjene metodologije propisane u Uredbi iz članka 41. ovoga Zakona ispunjeni uvjeti iz stavka 13. ovoga članka.

(10) Stavak 8. ovoga članka ne primjenjuje se ako je u trenutku dobivanja sirovina zemljište imalo isti status kao u siječnju 2008.

(11) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. ovoga članka ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se pruže dokazi da uzgoj i proizvodnja te sirovine ne obuhvaćaju isušivanje prethodno neisušenog tla.

(12) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase koja se uzimaju u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće kriterije za smanjenje rizika od uporabe šumske biomase koja je dobivena neodrživom proizvodnjom:

1. država u kojoj je šumska biomasa posječena ima propise primjenjive u području sječe te sustave nadzora i provedbe kojima se osigurava:

a) zakonitost operacija sječe

b) obnova šume na posječenim površinama

c) da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena

d) da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju minimiziranja negativnih učinaka i

e) da se sječom održava ili poboljšava dugoročni proizvodni kapacitet šume.

2. ako nisu dostupni kriteriji iz točke 1. ovoga stavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskog područja nabave kojima se osigurava:

a) zakonitost operacija sječe

b) obnova šume na posječenim površinama

c) da su područja koja su utvrđena međunarodnim ili nacionalnim pravom ili ih je odredilo relevantno nadležno tijelo u svrhu očuvanja prirode, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena, osim ako su pruženi dokazi da sječa te sirovine nije utjecala na tu svrhu očuvanja prirode

d) da se sječa provodi uzimajući u obzir očuvanje kvalitete tla i bioraznolikosti u cilju minimiziranja negativnih učinaka i

e) da se sječom održava ili poboljšava dugoročni proizvodni kapacitet šume.

(13) Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzeta u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju sljedeće zahtjeve u pogledu korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (engl. *land-use, land-use change and forestry;* u daljnjem tekstu: LULUCF):

1. država ili regionalna organizacija za gospodarske integracije iz koje potječe šumska biomasa:

a) stranka je Pariškog sporazuma

b) podnijela je na nacionalnoj razini određeni doprinos (engl. *nationally determined contribution;* u daljnjem tekstu: NDC) za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (engl. *United Nations Framework Convention on Climate Change;* u daljnjem tekstu: UNFCCC) koja obuhvaća emisije i uklanjanja iz poljoprivrede, šumarstva i korištenja zemljišta i kojom se osigurava da se promjene u zalihi ugljika povezane sa sječom biomase smatraju obvezivanjem države na smanjenje ili ograničenje emisija stakleničkih plinova kako je utvrđeno u NDC-u ili

c) usvojila je propise u skladu s člankom 5. Pariškog sporazuma, koji se primjenjuju u području sječe, za očuvanje i povećanje zaliha i ponora ugljika, i dokazuju da prijavljene emisije u sektoru LULUCF ne prelaze uklanjanja

2. ako nisu dostupni kriteriji iz točke 1. ovoga stavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskoga područja nabave kako bi se osiguralo dugoročno održavanje ili jačanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi.

(14) Uštede emisija stakleničkih plinova uporabom biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se uzima u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka iznose:

1. najmanje 50 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su bila u pogonu najkasnije 5. listopada 2015.

2. najmanje 60 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su stavljena u pogon u razdoblju od 6. listopada 2015. do 31. prosinca 2020.

3. najmanje 65 % za biogoriva, bioplin potrošen u sektoru prometa i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su stavljena u pogon od 1. siječnja 2021.

4. najmanje 70 % za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima koja su puštena u pogon u razdoblju od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2025. i 80 % u postrojenjima koja su puštena u pogon od 1. siječnja 2026.

(15) Smatra se da je postrojenje u pogonu ako je započela fizička proizvodnja biogoriva, bioplina potrošenog u sektoru prometa i tekućih biogoriva te fizička proizvodnja grijanja i hlađenja i električne energije za goriva iz biomase.

(16) Uštede emisije stakleničkih plinova od korištenja biogoriva, bioplina potrošenog u sektoru prometa, tekućih biogoriva i goriva iz biomase u proizvodnim postrojenjima za grijanje, hlađenje i električnu energiju izračunavaju se u skladu s Uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

(17) Električna energija iz goriva iz biomase uzima se u obzir za potrebe iz stavka 1. ovoga članka samo ako ispunjava jedan ili više od sljedećih zahtjeva:

1. proizvodi se u postrojenjima s ukupnom ulaznom toplinskom snagom manjom od 50 MW

2. za postrojenja ukupne ulazne toplinske snage od 50 do 100 MW, proizvodi se primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije ili za postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije koja udovoljavaju razinama energetske učinkovitosti povezanima s najboljim raspoloživim tehnologijama kako su definirane u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2017/1442 od 31. srpnja 2017. o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT-i) za velike uređaje za loženje u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 5225) (Tekst značajan za EGP) (SL L 212, 17. 8. 2017.)

3. za postrojenja ukupne ulazne toplinske snage veće od 100 MW, proizvodi se primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije ili, za postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije, koja ostvaruju neto električnu učinkovitost od najmanje 36 %

4. proizvodi se primjenom hvatanja i skladištenja CO_2 iz biomase.

(18) Za potrebe iz stavka 1. ovoga članka postrojenja koja su namijenjena samo za proizvodnju električne energije uzimaju se u obzir samo ako ne uporabljuju fosilna goriva kao glavna goriva te ako ne postoji potencijal troškovne učinkovitosti za primjenu tehnologije visokoučinkovite kogeneracije u skladu s propisom kojim se uređuje tržište toplinske energije.

(19) Odredba stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuje se samo na postrojenja koja se puštaju u pogon ili su prenamijenjena za uporabu goriva iz biomase nakon 25. prosinca 2021.

(20) Odredba stavka 1. točke 3. ovoga članka ne primjenjuje se na potpore dodijeljene u okviru programa potpora u skladu s člankom 16. ovoga Zakona odobrenih do 25. prosinca 2021.

(21) Za potrebe iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir biogoriva i tekuća biogoriva dobivena u skladu s ovim člankom i dodatnim kriterijima održivosti.

Provjera usklađenosti s kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova

Članak 28.b

(1) Kad se biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druga goriva iz stavka 7. ovoga članka uzimaju u obzir za potrebe iz članka 28.a stavka 1. ovoga Zakona, gospodarski subjekt mora dokazati da su ispunjeni kriteriji održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 28.a stavaka 7. do 14. ovoga Zakona.

(2) Gospodarski subjekti iz stavka 1. ovoga članka moraju koristiti sustav masene bilance kojim se:

1. određuje da se pošiljke sirovina ili goriva različitih svojstava održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova mogu miješati primjerice u kontejneru, u objektu za preradu ili logistiku, unutar infrastrukture za prijenos i distribuciju ili na takvoj lokaciji

2. određuje da se pošiljke sirovina s različitim energetskim sadržajem mogu miješati za potrebe daljnje prerade, uz uvjet da je veličina pošiljaka prilagođena u skladu s njihovim energetskim sadržajem

3. zahtijeva da podaci o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova te veličini pošiljaka iz točke 1. ovoga stavka vrijede i za mješavinu i

4. predviđa da je iznos svih pošiljaka odstranjenih iz mješavine opisan kao da ima ista svojstva održivosti, u istim količinama, kao i iznos pošiljaka dodan mješavini te zahtijeva da se ta bilanca postigne u primjerenom razdoblju.

(3) Sustavom masene bilance osigurava se da se svaka pošiljka samo jednom računa za potrebe izračuna konačne brutopotrošnje energije iz obnovljivih izvora iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona te uključuje informacije o tome je li potpora dodijeljena za proizvodnju te pošiljke, te ako jest, o vrsti programa potpore.

(4) Ako je pošiljka iz stavka 3. ovoga članka prerađena, informacije o svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova pošiljke prilagođavaju se i pripisuju proizvodnji u skladu sa sljedećim pravilima:

1. ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi samo jedan proizvod koji je namijenjen proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika, količina pošiljke i povezane količine u vezi sa svojstvima održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova prilagođavaju se primjenom faktora konverzije koji predstavlja odnos između mase proizvodnje koja je namijenjena za takvu proizvodnju i mase sirovina koja ulazi u postupak

2. ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi više proizvoda koji su namijenjeni proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika, za svaki se proizvod primjenjuje zasebni faktor konverzije i upotrebljava zasebna masena bilanca.

(5) Gospodarski subjekti iz stavka 1. ovoga članka na zahtjev Ministarstva dostavljaju informacije i podatke u pogledu usklađenosti s graničnim vrijednostima ušteda emisija stakleničkih plinova u prijevozu i kriterijima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenim u Uredbi iz članka 41. ovoga Zakona.

(6) Gospodarski subjekti iz stavka 1. ovoga članka trebaju zadovoljavati standarde neovisne revizije dostavljenih podataka kojima se:

1. provjerava da su primijenjeni sustavi točni, pouzdani i zaštićeni od prijevara, uključujući provjeru kojom se jamči da materijali nisu namjerno izmijenjeni ili odbačeni kako bi pošiljka ili njezin dio postali otpad ili ostatak

2. procjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja te pouzdanost podataka.

(7) Obveze iz stavaka 5. i 6. ovoga članka primjenjuju se neovisno o tome jesu li biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu ili goriva iz recikliranog ugljika proizvedena u Europskoj uniji ili su uvezena.

(8) Informacije o zemljopisnom podrijetlu i vrsti sirovina za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase razvrstana po opskrbljivačima gorivom stavljaju se na raspolaganje potrošačima na mrežnim stranicama operatora, opskrbljivača ili relevantnih nadležnih tijela te se ažuriraju jednom godišnje.

(9) Odluku o prihvatljivim dobrovoljnim nacionalnim ili međunarodnim programima koji određuju standarde za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ili drugih goriva donosi Europska komisija provedbenim aktom.

(10) Kada gospodarski subjekt iz stavka 1. ovoga članka podastre dokaze ili podatke dobivene u skladu s programom za koji je donesena odluka Europske komisije iz stavka 9. ovoga članka, opskrbljivač ne dostavlja daljnje dokaze o ispunjavanju kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova iz članka 28.a stavaka 7. do 14. ovoga Zakona.

(11) Neovisnu reviziju u okviru dobrovoljnog programa provode ovlašteni verifikatori ili neovisni revizori za verifikaciju usklađenosti s kriterijima održivosti. Na zahtjev nadležnih tijela, isti dostavljaju relevantne informacije vezane za nadzor, uključujući točan datum, vrijeme i mjesto revizije.

(12) Ako nadležna tijela utvrde probleme povezane s neispunjavanjem obveza, ona o tome bez odgode obavješćuju dobrovoljni program.

Izračun utjecaja biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase na stakleničke plinove

Članak 28.c

(1) Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase za potrebe članka 28.a stavka 14. ovoga Zakona izračunava se prema Uredbi iz članka 41. ovoga Zakona.

(2) Izvješća koja uključuju informacije o tipičnim emisijama stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina područja na teritoriju Republike Hrvatske mogu biti klasificirana na razini 2 u nomenklaturi teritorijalnih jedinica za statistiku (NUTS) ili na više razvrstanoj razini NUTS u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21. 6. 2003.). Tim se izvješćima prilaže opis metode i izvor podataka koji su upotrijebljeni za izračun razine emisija. Tom se metodom uzimaju u obzir svojstva tla, klime i očekivanog prinosa sirovina.

(3) Kada je riječ o područjima izvan Europske unije, izvješća mogu biti istovjetna izvješćima iz stavka 2. ovoga članka, ako su ih sastavila nadležna tijela.

IV. ADMINISTRATIVNI POSTUPCI I INFORMIRANJE

Organizacija i trajanje postupaka izdavanja dozvola

Članak 29.

(1) Ministarstvo se određuje za kontaktnu točku koja, na zahtjev investitora odnosno nositelja projekta odnosno povlaštenog proizvođača (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), pruža smjernice tijekom cjelokupnog postupka izdavanja dozvola, pri čemu se taj postupak odnosi na relevantne upravne dozvole za izgradnju i obnovu kapaciteta proizvodnog postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te upravljanje njima, kao i smjernice o postupku za njihovo priključivanje na mrežu.

(2) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka može tijekom cijelog postupka podnošenja zahtjeva i postupka izdavanja dozvola informirati kontaktnu točku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ministarstvo, kao kontaktna točka iz stavka 1. ovoga članka, na transparentan način, usmjerava podnositelja zahtjeva, tijekom postupaka izdavanja dozvola, od trenutka podnošenja zahtjeva do trenutka donošenja jedne ili nekoliko odluka nadležnih tijela na kraju postupka, pruža podnositelju zahtjeva sve potrebne i dopuštene informacije te, ako je to primjereno, uključuje druga javnopravna tijela i pravne osobe s javnopravnim ovlastima.

(4) Podnositelji zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka mogu sve potrebne dokumente podnijeti i u digitalnom obliku.

(5) Operator tržišta energije, u suradnji s Ministarstvom, kao kontaktnom točkom iz stavka 1. ovoga članka, Agencijom i operatorom prijenosnog i distribucijskog sustava, te ministarstvom nadležnom za prostorno planiranje i gradnju izrađuje priručnik, kao vodič kojim se daje cjelovita informacija o postupcima ishođenja dozvola za izgradnju proizvodnog postrojenja iz obnovljive energije, posebno vodeći računa o malim projektima i projektima potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora, a koji se objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva.

(6) Priručnik iz stavka 5. ovoga članka sadrži:

1. opis postojećih pojednostavnjenih i ubrzanih postupaka uspostavljenih kroz posebne propise kojima se uređuje područje tržišta električne energije, propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje, propisima kojima se uređuje priključenje na elektroenergetsku mrežu na odgovarajućoj administrativnoj razini, kao i posebnim propisima utvrđene vremenske okvire za postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i dozvola, a koji se primjenjuju na proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije te pripadajuće prijenosne i distribucijske mreže za električne energije, grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora, na postupak pretvorbe biomase u biogoriva, tekuća biogoriva, goriva iz biomase ili druge energetske proizvode, kao i na obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu

2. informacije o propisima iz točke 1. ovoga stavka kojima se uređuju postupci izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola i primjenjuju načela objektivnosti, transparentnosti, razmjernosti, jednakog postupanja prema podnositeljima zahtjeva i uzimanja u obzir posebnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije

3. informacije o troškovima i naknadama koje plaćaju potrošači, planeri, arhitekti, građevinari te instalateri te opskrbljivači opreme i sustava

4. opis uspostavljenih postupaka za izdavanje odobrenja, uključujući postupak obavijesti, za decentralizirane uređaje, te za proizvodnju i skladištenje energije iz obnovljivih izvora

5. postojeće tehničke specifikacije koje moraju ispunjavati oprema i sustavi za obnovljivu energiju kako bi ostvarili pravo na potporu iz programa potpore, koje se kada postoje europske norme, uključujući znakove za okoliš, oznake energetske učinkovitosti i druge tehničke referentne sustave

koje uspostavljaju europska normizacijska tijela, te se tehničke specifikacije definiraju na temelju tih normi, bez da te tehničke specifikacije propisuju gdje će se oprema i sustavi certificirati.

(7) Sukladno razvoju projekta za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i vremenskom trajanju pojedinog koraka za ishođenje potrebnih odobrenja, a u cilju sagledavanja dinamike ispunjavanja ciljeva Republike Hrvatske propisanih Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (»Narodne novine«, br. 25/20.) i NECP-om, kontaktna točka iz stavka 1. ovoga članka u suradnji s drugim tijelima iz stavka 5. ovoga članka ažurira priručnik iz stavka 5. ovoga članka, koji se objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva.

(8) U slučaju gdje je to primjereno provest će se, radi pojednostavnjenja procedure, neposredno rješavanje stvari sukladno propisu kojim se uređuje opći upravni postupak.

(9) U priručniku iz stavka 5. ovoga članka navest će se u kojim se postojećim postupcima, određenim posebnim propisima, provodi neposredno rješavanje stvari sukladno posebnom propisu kojim se uređuje opći upravni postupak, kada je to primjereno, kao i upravni postupci kojima se predmeti rješavaju samo u jednom stupnju.

(10) U priručniku iz stavka 5. ovoga članka navest će se u kojim postojećim postupcima, određenim posebnim propisom, u upravnom sporu odlučuje isključivo Visoki upravni sud.

(11) Upravni postupak izdavanja dozvola i drugih dokumenata iz stavka 1. ovoga članka za proizvodna postrojenja iz obnovljive energije ne smije trajati dulje od dvije godine pred prvostupanjskim javnopravnim tijelom od zaprimanja urednog zahtjeva podnositelja zahtjeva, uključujući sve relevantne postupke drugih nadležnih tijela, osim postupaka koji se odnose na posebne propise kojima se uređuje područje okoliša. Ako je to opravdano izvanrednim okolnostima ili višom silom, razdoblje od dvije godine može se produljiti za najviše jednu godinu.

(12) Upravni postupak odobravanja dozvola i drugih dokumenata iz stavka 1. ovoga članka za proizvodna postrojenja iz obnovljive energije, čiji je kapacitet električne energije ispod 150 kW ne smije trajati dulje od jedne godine pred prvostupanjskim javnopravnim tijelom od zaprimanja urednog zahtjeva podnositelja zahtjeva, uključujući sve relevantne postupke drugih nadležnih tijela, osim postupaka koji se odnose na posebne propise kojima se uređuje područje okoliša. Ako je to opravdano izvanrednim okolnostima ili višom silom, razdoblje od jedne godine može se produljiti za najviše jednu godinu.

(13) Upravni postupak obnove kapaciteta postojećih proizvodnih postrojenja, koja proizvode obnovljivu energiju određena je propisom kojima se uređuje tržišta električne energije.

(14) Upravni postupak za obnovu kapaciteta postojećih proizvodnih postrojenja koja proizvode obnovljivu energiju, osim postupaka koji se odnose na posebne propise kojima se uređuje područje okoliša, ne smije trajati dulje od jedne godine, osim ako je to opravdano višom silom ili izvanrednim okolnostima, kao što su prevladavajući sigurnosni razlozi, u slučaju kada projekt obnove kapaciteta znatno utječe na mrežu ili izvorni kapacitet, veličinu ili rad proizvodnog postrojenja, te se razdoblje od jedne godine može produljiti za najviše jednu godinu.

(15) U rokove iz stavaka 11., 12. i 14. ovoga članka ne računa se: trajanje postupka povodom žalbi pred drugostupanjskim javnopravnim tijelom i pravnim osobama s javnopravnim ovlastima, trajanje sudskih postupaka pred nadležnim sudom, trajanje postupaka povodom redovnih i izvanrednih pravnih lijekova i trajanje drugih postupaka pred sudom kao i trajanja alternativnih načina rješavanja sporova, te se ti rokovi produljuju vremenom trajanja takvih postupaka.

(16) U slučaju postupka jednostavne obavijesti za priključivanje na mrežu za projekte obnove kapaciteta sukladno članku 31. stavku 1. ovoga Zakona, obnova kapaciteta dopušta se nakon obavijesti nadležnom tijelu, ako se ne očekuje znatan negativni učinak na okoliš ili društvo, o čemu nadležno tijelo odlučuje u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti o tome je li to dostatno.

(17) Ako nadležno tijelo odluči da je dostava obavijesti iz stavka 15. ovoga članka dostatna, ono automatski izdaje dozvolu, a ako nadležno tijelo odluči da obavijest nije dostatna, potrebno je podnijeti zahtjev za izdavanje nove dozvole te se u tom slučaju primjenjuju vremenska ograničenja iz stavka 14. ovoga članka.

(18) Postupke, koji se sukladno odredbama ovoga Zakona pokreću na zahtjev podnositelja zahtjeva, posebice zahtjevi vezani za priključak proizvodnog postrojenja na mrežu, prostorno planiranje i gradnju proizvodnog postrojenja te stjecanje statusa povlaštenog proizvođača, za podnositelja zahtjeva može pokrenuti opunomoćenik, koji zastupa podnositelja zahtjeva u njegovo ime i za njegov račun.

(19) Ministarstvo nadležno za prostorno planiranje i gradnju pri planiranju, uključujući rano prostorno planiranje, projektiranje, gradnju i obnovu urbane infrastrukture, industrijskih, komercijalnih ili stambenih područja, te energetske infrastrukture, uključujući električnu energiju, centralizirano grijanje i hlađenje, prirodni plin i mreže alternativnih goriva, osiguravaju da se na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uključe odredbe za integraciju i uporabu obnovljive energije, među ostalim za zajednice potrošača vlastite obnovljive energije i zajednice obnovljive energije, te uporabu neizbježne otpadne topline i hladnoće.

(20) Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužno je pri planiranju općinske, gradske i županijske infrastrukture uključiti grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora, ako je to primjereno, kao i savjetovati se s operatorima prijenosnog i distribucijskog sustava kako bi se odrazio učinak programâ energetske učinkovitosti i odgovora na potrošnju, te posebno voditi računa o potrošnji vlastite obnovljive energije i zajednicama obnovljive energije, te planove operatora prijenosnog i distribucijskog sustava za razvoj infrastrukture.

(21) Nove javne zgrade i postojeće javne zgrade na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini služe kao primjer u ispunjavanju odredbi ovoga Zakona. Vlasnici javnih zgrada mogu tu obvezu ispuniti poštivanjem odredaba o zgradama gotovo nulte energije određenih propisom kojim se uređuje područje gradnje ili osiguravanjem da krovove javnih ili privatno-javnih zgrada upotrebljavaju treće strane za uređaje koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora.

(22) Ministarstvo u svojim propisima potiče uporabu sustava i opreme za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora kojima se postiže znatno smanjenje potrošnje energije, te u tu svrhu upotrebljavaju se oznake energetske učinkovitosti ili znakove zaštite okoliša ili druge odgovarajuće certifikate ili norme razvijene na nacionalnoj razini ili na razini Europske unije, kad postoje, te osiguravaju pružanje odgovarajućih informacija i savjeta o obnovljivim, energetski vrlo učinkovitim alternativama, kao i o eventualnim financijskim instrumentima i poticajima koji su dostupni u slučaju zamjene, u cilju promicanja veće stope zamjene starih sustava grijanja i veće stope prelaska na rješenja utemeljena na obnovljivoj energiji.

(23) Ministarstvo provodi ocjenu svojeg potencijala energije iz obnovljivih izvora te uporabe otpadne topline i hladnoće u sektoru grijanja i hlađenja, a ta ocjena, ako je primjereno, uključuje prostornu analizu područja pogodnih za uporabu zbog niskog rizika za okoliš i potencijala za manje projekte na razini kućanstva te se uključuje u drugu sveobuhvatnu ocjenu koja se prvi put zahtijeva do 31. prosinca 2020. godine te u naknadna ažuriranja sveobuhvatnih ocjena.

(24) Pri utvrđivanju mjera kojim bi se postupno povećao udio svih vrsta energije iz obnovljivih izvora u građevnom sektoru, ministarstvo nadležno za prostorno planiranje i gradnju može u svoje propise i pravilnike o gradnji ili u svoje programe potpore uvesti, ako je to primjenjivo, odnosno uzeti u obzir nacionalne mjere koje se odnose na znatna povećanja u potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora, u lokalnom skladištenju energije, te u energetskoj učinkovitosti i na kogeneraciju kao i na pasivne, niskoenergetske zgrade ili zgrade nulte energije, pri čemu se takvi zahtjevi primjenjuju i na Oružane snage Republike Hrvatske samo u mjeri u kojoj nisu u sukobu s prirodom i osnovnim ciljem djelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske i uz iznimku materijala koji se upotrebljava isključivo u vojne svrhe.

(25) Ugovorne strane, iz ugovora o kupnji obnovljive energije mogu obavijestiti Agenciju o administrativnim preprekama i diskriminirajućoj praksi prilikom ispunjenja ugovornih prava i obveza, a temeljem kojih Agencija, kada je to potrebno radi olakšavanja primjene ugovora, predlaže Ministarstvu pokretanje postupka radi izmjene mjerodavnih propisa kojima se reguliraju ti ugovori.

(26) Mjere za olakšavanje primjene ugovora o kupnji obnovljive energije iz stavka 25. ovoga članka sastavni su dio NECP-a kao i izvješća o napretku NECP-a.

Obveze operatora tržišta energije

Članak 30.

(1) Operator tržišta energije odgovoran je, uz poslove određene člankom 29. ovoga Zakona, i za:

1. upis podataka u Registar OIEKPP-a sukladno odredbama ovoga Zakona

2. provedbu javnog natječaja za dodjelu tržišne premije i javnog natječaja za sklapanje ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 22. i članku 25. ovoga Zakona

3. sklapanje ugovora o tržišnoj premiji temeljem odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja sukladno članku 23. ovoga Zakona

4. sklapanje ugovora o otkupu električne energije sa zajamčenom otkupnom cijenom, temeljem odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, sukladno članku 26. ovoga Zakona

5. otkup električne energije od povlaštenih proizvođača temeljem ugovora o otkupu električne energije sa zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 26. ovoga Zakona te otkup električne energije od povlaštenih proizvođača temeljem ugovora o otkupu električne energije sklopljenih temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.)

6. sklapanje ugovora o kupoprodaji obveznog udjela električne energije proizvedene u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača iz točke 5. ovoga članka sa svim opskrbljivačima električne energije u skladu s člankom 46. ovoga Zakona

7. prodaju električne energije povlaštenih proizvođača električne energije iz točke 5. ovoga članka, na razvidan i nepristran način, na tržištu električne energije u skladu s člankom 46. ovoga Zakona

8. prikupljanje naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije od svih opskrbljivača električne energije u skladu s člancima 48. i 49. ovog Zakona

9. podnošenje izvješća o prikupljanju, obračunu i razdiobi sredstava za isplatu poticaja u skladu s člankom 50. ovog Zakona

10. vođenje EKO bilančne grupe sukladno članku 58. stavku 2. ovoga Zakona

11. donošenje Pravila vođenja EKO bilančne grupe sukladno članku 58. stavku 4. ovoga Zakona

12. planiranje proizvodnje električne energije za EKO bilančnu grupu sukladno članku 58. stavku 11. ovoga Zakona

13. upis u Registar jamstva o podrijetla električne energije postrojenja povlaštenih proizvođača električne energije koji imaju važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije primjenom Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona i koja imaju prava na sudjelovanje u sustavu jamstva o podrijetlu električne energije

14. izdavanje jamstva o podrijetlu električne energije za električnu energiju proizvedenu u postrojenjima povlaštenih proizvođača električne energije za koji imaju važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije primjenom Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona i koja imaju prava na sudjelovanje u sustavu jamstva o podrijetla električne energije

15. prodaju jamstava podrijetla električne energije izdanih za električnu energiju iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona proizvedenu u postrojenjima povlaštenih proizvođača električne energije za koji imaju važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije primjenom Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona

16. provođenje postupka utvrđivanja ispunjenja uvjeta poduzetnika za plaćanje umanjene visine naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije te javnu objavu popisa poduzetnika koji plaćaju umanjenu naknadu za obnovljive izvore energije i kogeneracije, u skladu s člankom 49. ovoga Zakona

17. sudjelovanje na svim tržištima električne energije sukladno propisu kojim se uređuje tržište električne energije

18. izrada godišnjeg plana prodaje električne energije za EKO bilančnu grupu do 28. veljače, a koji se dostavlja Ministarstvu na suglasnost.

(2) Operator tržišta energije ima pravo prvokupa po referentnoj cijeni od povlaštenih proizvođača električne energije koji su sklopili ugovor sukladno članku 21. stavku 1. ovoga Zakona, a koje pravo ima iskoristiti do 30. listopada tekuće godine za narednu godinu.

Postupak jednostavne obavijesti za priključivanje na mrežu

Članak 31.

(1) Ministarstvo uspostavlja postupak jednostavne obavijesti za priključivanje na mrežu, pri čemu se proizvodna postrojenja ili objedinjene proizvodne jedinice potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora i demonstracijske projekte s priključnom snagom jednakom ili manjom od 10,8 kW, ili jednakovrijednom za priključke koji nisu trofazni, priključuje na elektroenergetsku mrežu nakon obavijesti operatoru distribucijskog sustava.

(2) Nakon obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, operator distribucijskog sustava može u roku od 30 dana odbiti zatraženo priključenje na mrežu ili predložiti alternativno mjesto priključenja zbog opravdanih sigurnosnih razloga ili tehničke nekompatibilnosti komponenti sustava.

(3) U slučaju pozitivne odluke operatora distribucijskog sustava ili u nedostatku odluke operatora distribucijskog sustava u roku od jednog mjeseca nakon obavijesti, proizvodno postrojenje ili objedinjena proizvodna jedinica mogu se priključiti na elektroenergetsku mrežu.

(4) Ministarstvo će odlukom odobriti postupke jednostavne obavijesti za proizvodna postrojenja ili objedinjene proizvodne jedinice s priključnom snagom iznad 10,8 kW i do 50 kW, pod uvjetom da se zadrži stabilnost, pouzdanost i sigurnost elektroenergetske mreže.

Plan za određivanje namjenskih područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja je potrebna za integriranje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav

Članak 31.a

(1) Ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za prostorno uređenje, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i prirode te operatorom prijenosnog sustava i operatorom distribucijskog sustava donosi plan za određivanje namjenskih područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja su potrebna za integraciju energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav.

(2) Za projekte mrežne infrastrukture, planom iz stavka 1. ovoga članka ne obuhvaćaju se područja mreže Natura 2000 i zaštićena područja, osim ako ne postoje alternative za realizaciju projekta mrežne infrastrukture.

(3) Za projekte infrastrukture za skladištenje, planom iz stavka 1. ovoga članka isključuju se područja mreže Natura 2000 i zaštićena područja.

(4) Plan iz stavka 1. ovoga članka predstavlja stručnu podlogu za izradu prostornog plana.

Postrojenje za skladištenje energije za odgođenu isporuku energije

Članak 31.b

(1) Proizvođač ili nositelj projekta proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije u sklopu svog postrojenja može imati i postrojenje za skladištenje energije za vlastite potrebe za odgođenu isporuku energije u mrežu kao dio proizvodnog postrojenja, a koje je smješteno unutar obuhvata postrojenja, na građevinskoj čestici na kojoj se nalazi priključno postrojenje ili u neposrednoj blizini priključnog postrojenja, sukladno prostornom planu i/ili propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje, ako ne predstavlja ugrozu za zaštitu okoliša i prirode, vodne resurse i zaštitu od požara.

(2) Za postrojenje za skladištenje energije iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno ishoditi energetsko odobrenje.

V. REGISTAR OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I KOGENERACIJE TE POVLAŠTENIH PROIZVOĐAČA

Vođenja Registra obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

Članak 32.

Registar OIEKPP-a vodi Ministarstvo u elektroničkom obliku radi praćenja i nadzora nad provedbom projekata obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, a u svrhu:

1. potpore korisnicima registra odnosno javnopravnim tijelima i pravnim osobama s javnopravnim ovlastima u provedbi odredbi ovoga Zakona
2. prikupljanja i analize podataka o proizvodnim postrojenjima i projektima koja koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitim kogeneracijama uključivo njihov prostorni raspored i obuhvat s koordinatama u službenoj kartografskoj projekciji određenoj propisima iz upravnog područja državne izmjere i katastra
3. utvrđivanja ispunjavanja nacionalnih ciljeva iz obnovljivih izvora energije
4. utvrđivanja ispunjavanja nacionalnih ciljeva povezanih s visokoučinkovitom kogeneracijom
5. izvješćivanja sukladno obvezama iz NECP-a.

Sadržaj Registra obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača

Članak 33.

(1) Registar OIEKPP-a sadržava podatke o nositeljima projekata i isprave koje nositelju projekta obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije odnosno proizvođaču energije iz

obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije izdaju nadležna tijela, podatke o proizvodnim postrojenjima i proizvodnim jedinicama koje koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitim kogeneracijskim postrojenjima i proizvodnim jedinicama, uključivo njihov prostorni raspored i obuhvat s koordinatama u službenoj kartografskoj projekciji određenoj propisima iz upravnog područja državne izmjere i katastra, podatke o raspoloživim kvotama za poticanje, te podatke o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača

(2) Registar OIEKPP-a sastoji se od dijela u koji se upisuju podaci i informacije propisani odredbama ovoga Zakona i pravilnikom iz stavka 12. ovoga članka i dijela u koji se pohranjuju isprave dostavljene za upis podataka o nositeljima projekta, isprave dostavljene ili sastavljene u postupku upisa, odluke i druge isprave nadležnih tijela za koje je ovim Zakonom i pravilnikom iz stavka 12. ovoga članka propisano da se moraju dostaviti Registru OIEKPP-a.

(3) Nadležna tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka su Ministarstvo, ministarstvo nadležno za prostorno planiranje i gradnju, ministarstvo nadležno za poljoprivredu i šumarstvo, Agencija, operator tržišta energije, operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava, pravna osoba za upravljanje vodama, Hrvatske šume, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te druga nadležna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima.

(4) Podatke i informacije iz stavka 2. ovoga članka u Registar OIEKPP-a upisuje Ministarstvo, Agencija i operator tržišta energije.

(5) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su dokumente koje izdaju nositelju projekta, vezane uz podatke i informacije iz stavka 2. ovoga članka dostaviti Ministarstvu u roku od 30 dana od dana izdavanja tih dokumenata.

(6) Kada se upis podataka u Registar OIEKPP-a vrši temeljem upravnih akata, podaci se upisuju u Registar OIEKPP-a nakon izvršnosti upravnog akta.

(7) Prvi upis u Registar OIEKPP-a vrši Ministarstvo na temelju energetskog odobrenja određenog zakonom kojim se uređuje tržište električne energije.

(8) Fizička ili pravna osoba koja je proizvođač mora podnijeti zahtjev o upisu izgrađenog proizvodnog postrojenja u Registar OIEKPP-a, s priloženim aktom kojim se dozvoljava upotreba proizvodnog postrojenja odnosno u slučaju proizvodnih postrojenja koja se smatraju jednostavnim građevinama aktom o trajnom priključenju na elektroenergetsku mrežu.

(9) Obrazac zahtjeva za upis izgrađenog proizvodnog postrojenja u Registar OIEKPP-a iz stavka 10. ovoga članka je Prilog I. ovoga Zakona i njegov je sastavni dio.

(10) Ministarstvo će po dostavi obrasca zahtjeva iz stavka 9. ovoga članka upisati izgrađeno proizvodno postrojenje u Registar OIEKPP-a ako su ispunjeni uvjeti odnosno kriteriji iz stavka 8. ovoga članka. Upis obrasca zahtjeva nije upravni postupak.

(11) Podatci iz Registra OIEKPP-a javno su dostupni putem mrežnih stranica Ministarstva.

(12) Informacije, podatke, isprave i dokumente koji se upisuju u Registar OIEKPP-a, način upisa, ustroj i vođenje Registra OIEKPP-a, postupak i rokove za upis u Registar OIEKPP-a, sadržaj Registra OIEKPP-a te obveze nadležnih tijela za upis i promjene podataka u Registru OIEKPP-a utvrđuje ministar pravilnikom.

VI. STATUS POVLAŠTENOG PROIZVOĐAČA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Prava i obveze povlaštenog proizvođača električne energije

Članak 34.

(1) Elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba koja u proizvodnom postrojenju istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način i/ili koristi obnovljive izvore energije i/ili otpad i obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije na gospodarski održiv način sukladno propisima iz upravnog područja zaštite okoliša i prirode, neovisno o snazi proizvodnog postrojenja, može steći status povlaštenog proizvođača električne energije, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužni su, u slučajevima u kojima je potrebno ograničavati isporuku električne energije iz proizvodnih postrojenja u elektroenergetsku mrežu, povlaštenim proizvođačima električne energije osigurati prioritetnu isporuku električne energije u mrežu za proizvodna postrojenja za koja su stekli status povlaštenog proizvođača u odnosu na druga proizvodna postrojenja priključena na elektroenergetsku mrežu, osim ako takva prioritetna isporuka znatno narušava pouzdanost i sigurnost pogona elektroenergetskog sustava.

(3) Način izvršavanja obveze iz stavka 2. ovoga članka operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su detaljno urediti mrežnim pravilima prijenosnog odnosno distribucijskog sustava na razvidan, transparentan i nepristran način.

(4) Prioritetna isporuka električne energije u elektroenergetsku mrežu iz stavka 2. ovoga članka ne podrazumijeva otkup električne energije.

(5) U slučaju većih ograničenja u isporuci električne energije u elektroenergetski sustav proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava dužni su o tome u roku od 24 sata obavijestiti Agenciju.

(6) Obavijest iz stavka 5. ovoga članka uključuje obrazloženje ograničenja u isporuci električne energije u elektroenergetski sustav iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije te opise mjera koje operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava namjerava provoditi radi uklanjanja tih ograničenja, s time da Agencija procjenjuje opravdanost ograničenja i prikladnost predloženih mjera te može donijeti odluku kojom određuje mjere za uklanjanje navedenih ograničenja u okviru svoje nadležnosti.

(7) Protiv odluke Agencije iz stavka 6. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Povlašteni proizvođač električne energije ima pravo sudjelovanja u sustavu jamstva podrijetla električne energije u skladu s propisima i aktima donesenim na temelju zakona kojima se uređuje energetski sektor i tržište električne energije, osim kada je za proizvodno postrojenje i/ili proizvodnu jedinicu za koje je stečen status povlaštenog proizvođača električne energije na snazi ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije primjenom Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.). i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom primjenom Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.).

(9) Status povlaštenog proizvođača uvjet je za ostvarivanje prava na poticaje tržišnom premijom i poticaje zajamčenom otkupnom cijenom, za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(10) Prava iz stavaka 8. i 9. ovoga članka ne mogu se ostvariti za preuzetu električnu energiju iz elektroenergetske mreže, za uskladištenu električnu energiju korištenjem sustava za pohranu električne energije odnosno iskorištene električne energije za pumpanje kod reverzibilnih hidroelektrana, te isporučenu nazad u elektroenergetsku mrežu.

(11) Povlašteni proizvođač ostvaruje pravo na poticaje i druga prava sukladno odredbama ovoga Zakona za neto isporučenu električnu energiju, koju utvrđuje operator prijenosnog sustava i/ili operator distribucijskog sustava, a u skladu s odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje tržište električne energije i podzakonskim propisima donesenim na temelju toga zakona te mrežnim pravilima prijenosnog odnosno distribucijskog sustava.

(12) Korištenje toplinske energije proizvedene u proizvodnom postrojenju za koje je stečen status povlaštenog proizvođača mora biti okolišno prihvatljivo i održivo te iskorišteno u gospodarske svrhe s pažnjom dobroga gospodarstvenika i pažnjom dobrog stručnjaka.

(13) Povlašteni proizvođač dužan je:

1. kontinuirano održavati tehničko-tehnološke karakteristike i uvjete korištenja proizvodnog postrojenja i proizvodnih jedinca za koje je stekao status povlaštenog proizvođača

2. dostavljati Agenciji, operatoru tržišta energije i drugim nadležnim tijelima izvješća i drugu dokumentaciju sukladno odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje tržište električne energije, ostalim zakonima kojima se uređuje energetski sektor te podzakonskim propisima donesenim temeljem navedenih zakona

3. ostvarivati uvjete učinkovitosti proizvodnog postrojenja

4. održavati mjernu opremu u njegovoj nadležnosti i vlasništvu te iskazivati istinite i točne mjerne podatke

5. odgovarati na upite Agencije i dostavljati Agenciji dokumentaciju u vezi s korištenjem proizvodnog postrojenja sukladno odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje tržište električne energije, ostalim zakonima kojima se uređuje energetski sektor te podzakonskim propisima donesenim temeljem navedenih zakona

6. izvršavati druge obveze propisane odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje tržište električne energije, ostalim zakonima kojima se uređuje energetski sektor te podzakonskim propisima donesenim temeljem navedenih zakona

7. odgovoriti na upite operatora tržišta i dostaviti operatoru tržišta dokumentaciju u vezi s korištenjem proizvodnog postrojenja sukladno odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje tržište električne energije, ostalim zakonima kojima se uređuje energetski sektor te podzakonskim propisima donesenim temeljem navedenih zakona.

Jamstvo o podrijetlu električne energije

Članak 35.

(1) Operator tržišta energije raspolaže jamstvima o podrijetlu električne energije za električnu energiju iz članka 45. ovoga Zakona proizvedenu u proizvodnim postrojenjima odnosno proizvodnim jedinicama povlaštenih proizvođača električne energije koji imaju važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije primjenom Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom primjenom Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.).

(2) Jamstva o podrijetlu iz stavka 1. ovoga članka operator tržišta energije vodi na posebnom računu.

(3) Operator tržišta energije ovlašten je prodavati jamstva o podrijetlu iz stavka 1. ovoga članka na razvidan i nepristran način sukladno propisu kojim se uređuje područje jamstva podrijetla električne energije.

(4) Operator tržišta energije može prodavati jamstva o podrijetlu iz stavka 1. ovoga članka na burzi organiziranoj za trgovanje električnom energijom sukladno propisu kojim se uređuje područje jamstva o podrijetlu električne energije.

(5) Odredbe zakona kojim je regulirano poslovanje burze organizirane za trgovanje električnom energijom će se na odgovarajući način primjenjivati i na prodaju jamstava podrijetla električne energije, uključujući odredbe koje se odnose na posebne poslovne račune koje u sklopu svojeg poslovanja otvara burza, odredbe o pravnom statusu sredstava na posebnim poslovnim računima u slučaju zahtjeva trećih osoba, ovrhe, predstečaja, stečaja, likvidacije te prijeboja.

Uvjeti za stjecanje statusa povlaštenog proizvođača električne energije

Članak 36.

(1) Status povlaštenog proizvođača električne energije može steći elektroenergetski subjekt ili druga pravna ili fizička osoba za proizvodno postrojenje:

1. u kojem se koriste obnovljivi izvori energije i/ili otpad i obnovljivi izvori energije ili istodobno proizvodi električna i toplinska energija na održiv visokoučinkovit način, neovisno o snazi proizvodnog postrojenja

2. koje je upisano u Registar OIEKPP-a

3. za koje je izgrađen priključak na mrežu i ugrađena mjerna oprema tako da je omogućen obračun neto isporučene električne energije

4. koje ispunjava odgovarajuće uvjete učinkovitosti u slučaju kogeneracijskih postrojenja

5. za koje je osigurana mjerna oprema potrebna za utvrđivanje ispunjavanja uvjeta učinkovitosti za postrojenja koja istodobno proizvode električnu i toplinsku energiju

6. za koje je osigurana mjerna oprema i sustav evidencije korištenja goriva za postrojenja koja koriste fosilna ili obnovljiva goriva te otpad

7. koje je u skladu s prostornim planom, ima potrebne akte prema propisima kojima se uređuje gradnja, na temelju kojih se proizvodna postrojenja i priključak na mrežu mogu koristiti odnosno staviti u pogon

8. na nekretnini u vlasništvu pravne ili fizičke osobe koja je zatražila izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača odnosno za koje proizvodno postrojenje navedena fizička ili pravna osoba ima osnovano pravo građenja, pravo služnosti ili ostvaruje pravo korištenja nekretnine za gradnju proizvodnog postrojenja po drugoj pravnoj osnovi

9. koje ispunjava druge uvjete sukladno uredbi iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Status povlaštenog proizvođača može steći i krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom te korisnik postrojenja za samoopskrbu, čije proizvodno postrojenje ispunjava uvjete utvrđene u stavku 1. ovoga članka.

(3) Status povlaštenog proizvođača može se steći za samostalno i tehnički cjelovito proizvodno postrojenje, s time da povlašteni proizvođač prava iz članka 34. stavaka 7. i 8. ovoga Zakona može ostvariti, sukladno odredbama ovoga Zakona, na temelju proizvodnje iz pojedine proizvodne jedinice, a pod uvjetom da za pojedine proizvodne jedinice u cjelovitom proizvodnom postrojenju i/ili za proizvodnu jedinicu iz članka 37. stavka 5. ovoga Zakona postoji mogućnost zasebnog obračuna neto isporučene električne energije posebno za svaku proizvodnu jedinicu te za proizvodne jedinice koje istodobno proizvode električnu i toplinsku energiju mogućnost mjerenja toplinske energije i potrošnje goriva za potrebe određivanja učinkovitosti svake proizvodne jedinice.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u slučaju proizvodnih postrojenja i/ili proizvodnih jedinica koja koriste obnovljive izvore energije ili visokoučinkovitih kogeneracija izgrađenih prije stupanja na snagu ovoga Zakona, način utvrđivanja neto isporučene električne energije te način mjerenja toplinske energije i potrošnje goriva na temelju postojeće mjerne opreme utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

(5) Za proizvodno postrojenje povlaštenog proizvođača koje koristi više priključaka odnosno obračunskih mjernih mjesta operator prijenosnog sustava i/ili operator distribucijskog sustava mora osigurati obračun neto isporučene električne energije na proizvodnom postrojenju.

(6) U slučaju proizvodnog postrojenja iz stavka 5. ovoga članka kada je proizvodno postrojenje priključeno na prijenosnu i distribucijsku mrežu, operator prijenosnog sustava odgovoran je za utvrđivanje i obračun neto isporučene električne energije na temelju svojih očitanja te očitanja koja mu dostavlja operator distribucijskog sustava, a u skladu s mrežnim pravilima prijenosnog sustava odnosno mrežnim pravilima distribucijskog sustava.

(7) Uvjete učinkovitosti, način i tehničke uvjete mjerenja, kao i uvjete pod kojima je dopušteno odstupanje od utvrđenih uvjeta učinkovitosti, ovisno o vrsti izvora, tehnologiji i instaliranoj snazi proizvodnog postrojenja, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

Rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije

Članak 37.

(1) Status povlaštenog proizvođača električne energije stječe se na temelju rješenja Agencije koje se izdaje temeljem zahtjeva elektroenergetskog subjekta ili druge pravne ili fizičke osobe za proizvodno postrojenje koje ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom i uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

(2) Rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača iz stavka 1. ovoga članka prestaje istekom roka na koji je izdano odnosno njegovim ukidanjem, poništavanjem ili oglašavanjem ništavim sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.

(3) U slučaju faznog ili etapnog građenja proizvodnog postrojenja Agencija može na zahtjev elektroenergetskog subjekta ili druge pravne ili fizičke osobe koja ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom i uredbom iz članka 41. ovoga Zakona donijeti djelomično rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača po fazama ili etapama gradnje, ako faza gradnje za koju se traži donošenje djelomičnog rješenja ispunjava sve uvjete utvrđene člankom 36. ovoga Zakona te prema uvjetima važećim na dan podnošenja zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za pojedinu fazu ili etapu.

(4) U slučaju dogradnje nove proizvodne jedinice na postojeće proizvodno postrojenje za koje je već rješenjem stečen status povlaštenog proizvođača električne energije Agencija će, po urednom zahtjevu elektroenergetskog subjekta ili druge pravne ili fizičke osobe koja ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom i uredbom iz članka 41. ovoga Zakona, za novu dograđenu proizvodnu jedinicu izmijeniti rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača pod uvjetom da navedena proizvodna jedinica ispunjava uvjete utvrđene člankom 36. ovoga Zakona te prema uvjetima važećim na dan podnošenja urednog zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za tu proizvodnu jedinicu.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kada nova dograđena proizvodna jedinica isporučuje električnu energiju u elektroenergetsku mrežu izravno preko svog zasebnog obračunskog mjernog mjesta, Agencija za novu dograđenu proizvodnu jedinicu donosi rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za tu proizvodnu jedinicu pod uvjetom da navedena proizvodna jedinica ispunjava uvjete utvrđene člankom 36. ovoga Zakona te prema uvjetima važećim na dan podnošenja urednog zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za tu proizvodnu jedinicu.

(6) Agencija je dužna svako rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, nakon njegove izvršnosti, uključujući i podatke o njegovu roku važenja, ukidanju, poništavanju ili oglašavanju ništavim statusa povlaštenog proizvođača upisati u Registar OIEKPP-a.

(7) Protiv rješenja Agencije iz stavaka 1., 3., 4. i 5. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uklanjanje nedostataka ili nepravilnosti u ispunjavanju uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja koje ima status povlaštenog proizvođača

Članak 38.

(1) Ako Agencija ili nadležna inspekcija utvrdi nepravilnosti ili nedostatke odnosno ako se utvrdi privremena nepravilnost u ispunjavanju uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice na temelju kojih je izdano rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, Agencija će rješenjem odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka unutar kojeg je fizička ili pravna osoba kojoj je izdano rješenje dužna otkloniti utvrđene nepravilnosti i nedostatke.

(2) Rok iz stavka 1. ovoga članka ne može biti dulji od šest mjeseci.

(3) Ako fizička ili pravna osoba kojoj je izdano rješenje iz stavka 1. ovoga članka u utvrđenom roku ne otkloni nepravilnosti ili nedostatke utvrđene rješenjem iz stavka 1. ovoga članka, Agencija će ukinuti rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje odnosno proizvodnu jedinicu za koju su utvrđene nepravilnosti ili nedostaci.

(4) Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na slučajeve kada se radi o proizvodnim postrojenjima ili proizvodnim jedinicama koje se smatraju jednostavnim građevinama određenima propisom kojim se određuju jednostavne i druge građevine i radovi, a kojima je Agencija izdala rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije.

(5) Protiv rješenja Agencije iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Ukidanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača

Članak 39.

(1) Agencija će rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača ukinuti ako:

1. povlašteni proizvođač ne održava uvjete korištenja proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice za koje je ishodio status povlaštenog proizvođača, u skladu s člankom 36. ovoga Zakona

2. povlašteni proizvođač ne dostavlja Agenciji, operatoru tržišta energije i drugim nadležnim tijelima izvješća i drugu propisanu dokumentaciju ili dostavlja izvješća s neistinitim podacima

3. je prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti potrebna za proizvodnju električne energije izdana povlaštenom proizvođaču odnosno ako je prestala važiti druga dozvola za obavljanje energetske djelatnosti potrebna za obavljanje djelatnosti povezane s proizvodnim postrojenjem

4. povlašteni proizvođač ne ostvaruje uvjete učinkovitosti proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice

5. povlašteni proizvođač ne održava odnosno ne vodi brigu o mjernoj opremi u njegovu vlasništvu ili manipulira mjernim podacima

6. povlašteni proizvođač izvrši promjene na proizvodnom postrojenju ili proizvodnoj jedinici bez suglasnosti Agencije, a koje imaju utjecaja na korištenje proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice za koje je ishodio status povlaštenog proizvođača

7. povlašteni proizvođač ne odgovara na upite Agencije ili ne dostavlja dokumentaciju u vezi s korištenjem proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice

8. povlašteni proizvođač ne izvršava druge propisane obveze

9. povlašteni proizvođač podnese zahtjev za ukidanje.

(2) Agencija rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača može ukinuti, poništiti ili oglasiti ništavim sukladno odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, u kom slučaju se raskidaju ugovori o zajamčenoj otkupnoj cijeni odnosno ugovori o tržišnoj premiji sklopljeni s operatorom tržišta energije sukladno člancima 23. i 26. ovoga Zakona.

(3) U slučaju ukidanja, poništenja ili oglašavanja ništavim rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača raskida se ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) odnosno ugovor o tržišnoj premiji i ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom sklopljen s operatorom tržišta energije temeljem Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.).

(4) Agencija je dužna upisati u Registar OIEKPP-a i obavijestiti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije o ukidanju, poništenju ili oglašavanju ništavim rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača u roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja o ukidanju, poništenju ili oglašavanju ništavim.

(5) Protiv rješenja Agencije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Promjena uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja povlaštenog proizvođača

Članak 40.

(1) Povlašteni proizvođač koji je od Agencije ishodio rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije, a koji planira izvršiti promjenu uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice, dužan je od Agencije zatražiti prethodnu suglasnost na planirane promjene.

(2) Agencija može zatražiti od tijela s javnim ovlastima mišljenje u vezi s planiranim promjenama uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja iz stavka 1. ovog članka te o tome obavijestiti Ministarstvo.

(3) Agencija je dužna u roku od 60 dana od dana primitka urednog zahtjeva povlaštenog proizvođača iz stavka 1. ovoga članka donijeti odluku o zahtjevu povlaštenog proizvođača iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Agencija je dužna dostaviti Ministarstvu podatke o svim promjenama vezane uz proizvodno postrojenje i/ili proizvodnu jedinicu koje je temeljem rješenja steklo status povlaštenog proizvođača električne energije.

(5) Po izvršenim promjenama iz stavka 1. ovoga članka, u slučaju kada se mijenjaju uvjeti korištenja proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice, Agencija će na zahtjev povlaštenog proizvođača električne energije izdati rješenje o izmjeni rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni člancima 36. i 37. ovoga Zakona.

(6) Agencija može rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije izmijeniti u sljedećim slučajevima:

1. kada povlašteni proizvođač izvrši promjene na proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici, uz suglasnost Agencije, a koje imaju utjecaja na korištenje proizvodnog postrojenja za koje je ishodio status povlaštenog proizvođača

2. kada se vlasništvo, pravo građenja, pravo služnosti ili pravo korištenja proizvodnog postrojenja prenosi na drugu osobu i

3. kada se proizvodno postrojenje gradi fazno ili etapno.

(7) Ako Agencija odbije izdavanje suglasnosti na planirane promjene uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja iz stavka 1. ovoga članka, povlašteni proizvođač ovlašten je zatražiti izdavanje novog rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, prema uvjetima važećim na dan podnošenja novog urednog zahtjeva za izdavanje rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni člankom 36. i 37. ovoga Zakona.

(8) Protiv rješenja Agencije iz stavaka 5., 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Uredba o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija

Članak 41.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu kojom se propisuje korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija.

(2) Uredbom iz stavka 1. ovoga članka propisat će se tehnički detalji statusa povlaštenog proizvođača, tehnički i pogonski uvjeti za proizvodna postrojenja i/ili proizvodne jedinice, uvjeti za

korištenje primarnog izvora energije u proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije ili fosilna goriva za visokoučinkovitu kogeneraciju, uvjeti visoke učinkovitosti za kogeneracijska postrojenja koja koriste fosilna goriva, uvjeti učinkovitosti i/ili uvjeti korištenja toplinske energije za kogeneracijska postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije, uvjeti za suspaljivanje fosilnih goriva, uvjeti za suspaljivanje otpada, izuzeća u ispunjavanju uvjeta za korištenje toplinske energije ili uvjeta učinkovitosti zbog više sile ili drugih situacija uzrokovanih od strane trećih osoba, uvjeti pod kojima je dopušteno odstupanje od utvrđenih uvjeta učinkovitosti (korektivne koeficijente referentne vrijednosti), metodologija utvrđivanja neto isporučene električne energije te način mjerenja toplinske energije i potrošnje goriva na temelju postojeće mjerne opreme u slučaju proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije ili proizvodnih postrojenja visokoučinkovite kogeneracije izgrađenih prije stupanja na snagu ovoga Zakona, način prestanka i izmjene statusa povlaštenog proizvođača električne energije u slučaju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije iz jednostavnih građevina određenih propisom kojim se određuju jednostavne i druge građevine i radovi, obveze izvještavanja i dostave podataka, kataloški brojevi otpada, drugi uvjeti u vezi s korištenjem otpada kada se on koristi kao sirovina u proizvodnom postrojenju povlaštenog proizvođača električne energije sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom u skladu sa zakonom kojim je uređeno održivo gospodarenje otpadom.

(3) Uredbom iz stavka 1. ovoga članka propisat će se normalizacijsko pravilo za obračunavanje električne energije proizvedene iz hidroenergije i energije vjetra, pravila za izračun doprinosa goriva iz biomase i njihovih usporednih fosilnih goriva smanjenju stakleničkih plinova i obračunavanje energije iz toplinskih dizalica.

Status povlaštenog proizvođača električne energije za jednostavne građevine

Članak 42.

(1) Iznimno od odredbi članka 33. i članaka od 36. do 40. ovoga Zakona, u slučaju proizvodnje električne energije u proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije ili kogeneracijskim postrojenjima, koja su jednostavne građevine sukladno propisu kojim se određuju jednostavne i druge građevine i radovi, status povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje stječe se po samom zakonu temeljem dokaza da je proizvođač električne energije za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije ili visokoučinkovitu kogeneraciju ostvario pravo na trajno priključenje na elektroenergetsku mrežu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravna ili fizička osoba koja proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije u jednostavnim građevinama određenih propisom kojim se određuju jednostavne i druge građevine i radovi, koja želi sudjelovati u sustavu jamstva o podrijetlu električne energije mora ishoditi rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača.

(3) Povlašteni proizvođač iz stavka 1. ovoga članka dužan je kontinuirano održavati tehničko-tehnološke značajke i uvjete korištenja proizvodnog postrojenja u skladu s uredbom iz članka 41. ovoga Zakona.

(4) Odredbe članka 34. i članaka od 36. do 40. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na slučajeve kada se radi o proizvodnim postrojenjima ili proizvodnim jedinicama koje se smatraju jednostavnim građevinama određenima propisom kojim se određuju jednostavne i druge građevine i radovi, osim za proizvodna postrojenja ili proizvodne jedinice kojima je Agencija izdala rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga članka.

VII. PRIKUPLJANJE I OBRAČUN SREDSTAVA ZA ISPLATU POTICAJA

Sredstva za isplatu poticaja

Članak 43.

(1) Namjenska novčana sredstva za isplatu poticaja prikupljaju se na posebnom računu operatora tržišta energije od:

1. namjenske naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (u daljnjem tekstu: naknada za obnovljive izvore energije i kogeneracije)

2. prodaje električne energije proizvedene u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača, koju operator tržišta energije otkupljuje od povlaštenih proizvođača temeljem ugovora o otkupu električne energije sklopljenih temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) i ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona

3. prodaje količine izdanih jamstava podrijetla za električnu energiju proizvedenu u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača

4. mjesečne naknade iz članka 58. stavka 7. podstavka 2. ovoga Zakona koju plaćaju članovi EKO bilančne grupe čija priključna snaga proizvodnog postrojenja prelazi 50 kW

5. prihoda povezanih s obračunom odstupanja EKO bilančnoj grupi

6. sredstava prikupljenih iz trgovanja CO2 emisijama na način utvrđen Planom korištenja financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisijskih jedinica putem dražbe u Republici Hrvatskoj

7. naknada za uvezenu električnu energiju proizvedenu u trećim zemljama iz proizvodnih postrojenja koja koriste fosilna goriva

8. naknade za izdavanje energetskog odobrenja sukladno propisu kojim se uređuje tržište električne energije

9. prihoda povezanih s obračunom razlike između tržišne cijene i referentne cijene utvrđene ugovorom o tržišnoj premiji sukladno članku 23. stavku 4. ovoga Zakona

10. sredstava prikupljenih statističkim prijenosima između Republike Hrvatske i država članica Europske unije sukladno članku 11. ovoga Zakona.

(2) Naknada za izdavanje energetskog odobrenja iz stavka 1. točke 8. ovoga članka koristi se i kao jamstvo ozbiljnosti ponude prilikom sudjelovanja proizvodnih postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije na javnom natječaju za dodjelu tržišne premije iz članka 22. ovoga Zakona

Korištenje sredstava za isplatu poticaja

Članak 44.

(1) Sredstva za isplatu poticaja iz članka 43. ovoga Zakona koriste se za:

1. isplatu poticajne cijene električne energije povlaštenim proizvođačima koji su u sustavu poticanja proizvodnje električne energije za isporučenu električnu energiju temeljem ugovora o otkupu sklopljenih s operatorom tržišta energije sukladno odredbama Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13.,

151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.)

2. isplatu tržišne premije povlaštenim proizvođačima koji su sklopili ugovor o tržišnoj premiji iz članka 23. ovoga Zakona

3. isplatu zajamčene otkupne cijene povlaštenim proizvođačima koji su sklopili ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona

4. plaćanje troškova uravnoteženja elektroenergetskog sustava iz članka 58. stavka 7. ovoga Zakona, koji se obračunavaju EKO bilančnoj grupi, osim dijela troškova koji se podmiruju iz mjesečne naknade koju plaćaju članovi EKO bilančne grupe.

(2) Sredstva za isplatu poticaja iz članka 43. ovoga Zakona koriste se i za financiranje poslova koje operator tržišta energije obavlja u sustavu poticanja proizvodnje električne energije iz proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i kogeneracijskih postrojenja, uključujući i troškove vođenja EKO bilančne grupe te troškove vezane za prodaje količine izdanih jamstava podrijetla za električne energiju proizvedenu u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača.

(3) Ministarstvo će, na temelju godišnjeg financijskog plana operatora tržišta energije koji sadrži aktivnosti i iznose za obavljanje poslova u sustavu poticanja proizvodnje električne energije iz proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i kogeneracijskih postrojenja, poslove vođenja EKO bilančne grupe te poslova vezanih za prodaju količine izdanih jamstava podrijetla za električne energiju proizvedenu u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača, odobriti iznos za financiranje poslova operatora tržišta iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Operator tržišta energije dužan je godišnji financijski plan iz stavka 3. ovoga članka dostaviti Ministarstvu do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu, a koji Ministarstvo odobrava do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.

(5) Ministarstvo nadzire obračun, isplatu i trošenje sredstava sukladno godišnjem financijskom planu iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Prikupljena sredstva za isplatu poticaja iz članka 43. ovoga Zakona ne smatraju se prihodom operatora tržišta energije, osim u dijelu financiranja poslova sukladno stavku 2. ovoga članka.

Otkup i prodaja električne energije

Članak 45.

Ukupnu neto isporučenu električnu energiju povlaštenog proizvođača električne energije koji pravo na poticanje ostvaruju temeljem ugovora o otkupu sklopljenog s operatorom tržišta energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) te ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona, otkupljuje operator tržišta energije.

Obvezno preuzimanje udjela električne energije

Članak 46.

(1) Opskrbljivači električne energije dužni su preuzeti udio izražen u postotku u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača električne energije iz članka 45. ovoga Zakona, uključivo pravo na jamstvo podrijetla iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona po reguliranoj otkupnoj cijeni koja iznosi 0,055744 EUR/kWh.

(2) Operator tržišta energije preostali udio u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača električne energije iz članka 45. ovoga Zakona prodaje na tržištu električne energije na razvidan i nepristran način.

(3) Vlada Republike Hrvatske udio iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje na temelju plana prihoda i rashoda operatora tržišta električne energije za sljedeću godinu s projekcijama za najmanje trogodišnje razdoblje povezanih sa sustavima poticanja, koje operator tržišta energije dostavlja Ministarstvu do kraja tekuće godine.

(4) Preostali udio u neto isporučenoj električnoj energiji iz stavka 2. ovoga članka jednak je razlici plana proizvodnje EKO bilančne grupe i dijela električne energije koje su opskrbljivači obvezni preuzeti sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Operator tržišta energije ovlašten je trgovati električnom energijom na tržištu električne energije, na razvidan i nepristran način, kako bi se osigurala prodaja električne energije iz stavka 2. ovoga članka sukladno planiranoj proizvodnji EKO bilančne grupe.

(6) Prodaja električne energije iz stavka 2. ovoga članka provodi se u skladu s pravilima prodaje električne energije koja donosi operator tržišta energije uz prethodno mišljenje Agencije i prethodnu suglasnost Ministarstva.

(7) Udio iz stavka 1. ovoga članka propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom koju donosi do 31. listopada tekuće godine za iduću godinu.

Utvrđivanje udjela električne energije koji se obvezno preuzima

Članak 47.

(1) Operator tržišta energije utvrđuje udio električne energije koji je obvezan preuzeti pojedini opskrbljivač električne energije, sukladno njegovu, u postotku izraženom udjelu u ukupnoj opskrbi električnom energijom u Republici Hrvatskoj.

(2) Udio svakog opskrbljivača električne energije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na mjesečnoj razini.

(3) Obveza opskrbljivača za preuzimanjem energije u idućem obračunskom razdoblju utvrđuje se do 25. dana u tekućem mjesecu na temelju podataka o ukupno ostvarenoj opskrbi električnom energijom, udjelu pojedinog opskrbljivača električne energije u ukupnoj opskrbi električnom energijom, ukupnom iznosu električne energije koju su povlašteni proizvođači iz EKO bilančne grupe isporučili u elektroenergetski sustav u prethodnom mjesecu i uredbe Vlade Republike Hrvatske iz članka 46. stavka 7. ovoga Zakona.

(4) Pri utvrđivanju obveze pojedinoga opskrbljivača iz stavka 1. ovoga članka operator tržišta energije razmatra odvojeno odgovarajući udio električne energije proizvedene iz proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i udio električne energije proizvedene iz visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja.

(5) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su dostavljati podatke operatoru tržišta energije za obračun udjela električne energije koji je obvezan preuzeti pojedini opskrbljivač električne energije, sukladno njegovu, u postotku izraženom, udjelu u ukupnoj opskrbi električnom energijom u Republici Hrvatskoj.

(6) Ugovorom iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona detaljno se uređuju sva međusobna prava i obveze u svezi s preuzimanjem, obračunom i naplatom pripadajućeg udjela električne energije proizvedene iz proizvodnih postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja, koju otkupljuje operator tržišta energije sukladno članku 44. ovoga Zakona.

(7) Opskrbljivač električne energije dužan je izdati operatoru tržišta energije jamstvo radi osiguranja preuzimanja pripadajućeg udjela električne energije iz stavka 1. ovoga članka.

(8) Opskrbljivač električne energije dužan je razdijeliti svojim krajnjim kupcima, proporcionalno prodanoj količini električne energije, električnu energiju koju je otkupio od operatora tržišta energije, sukladno odredbama ovoga članka.

(9) Ukupnu neto isporučenu električnu energiju povlaštenih proizvođača električne energije koji pravo na poticanje ostvaruju temeljem ugovora o otkupu sklopljenog s operatorom tržišta energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) te ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona, opskrbljivači električne energije dužni su preuzeti od operatora tržišta energije sukladno njihovu udjelu na tržištu za električnu energiju isporučenu do 31. prosinca 2020., po reguliranoj otkupnoj cijeni koja iznosi 0,055744 EUR/kWh.

Naknada za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju

Članak 48.

(1) Naknada za obnovljive izvore energije i kogeneracije je namjenska naknada koju naplaćuju opskrbljivači električne energije krajnjim kupcima kao fiksnu naknadu na svaki prodani kWh električne energije.

(2) Operator tržišta energije prikuplja naknadu za obnovljive izvore energije i kogeneracije od opskrbljivača.

(3) Visinu naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije propisuje Vlada Republike Hrvatske odlukom, koju donosi do 31. listopada tekuće godine za iduću godinu.

(4) Visina naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije mora biti dovoljna za podmirenje troškova iz članka 44. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona za godinu za koju se određuje i za eventualna potraživanja iz prethodne godine, uzimajući u obzir očekivane prihode od prodaje električne energije iz članka 45. ovoga Zakona i pripadajućih jamstava podrijetla električne energije.

(5) Vlada Republike Hrvatske utvrđuje visinu naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije na temelju plana prihoda i rashoda za sljedeću godinu s projekcijama za najmanje trogodišnje razdoblje povezanih sa sustavima poticanja, koji operator tržišta energije dostavlja Ministarstvu do 30. rujna tekuće godine.

(6) Sredstva prikupljena s naslova naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije koja nisu tijekom godine razdijeljena, sukladno odredbama ovoga Zakona, u istu svrhu će se koristiti tijekom sljedeće kalendarske godine.

Prikupljanje i naplata naknade za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju

Članak 49.

(1) Operator tržišta energije sa svakim pojedinim opskrbljivačem sklapa ugovor kojim se detaljno uređuju sva međusobna prava i obveze u svezi s prikupljanjem naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije, obračunom i naplatom naknade.

(2) Opskrbljivač električne energije dužan je izdati operatoru tržišta energije jamstvo radi osiguranja naplate naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije.

Umanjena naknada za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju

Članak 50.

(1) Pojedine skupine poduzetnika koji pripadaju sektorima čiji je konkurentni položaj izložen riziku zbog troškova proizašlih iz financiranja potpore za energiju iz obnovljivih izvora energije te ispunjavaju uvjete iz uredbe iz stavka 11. ovoga članka, kao i poduzetnici koji su sukladno zakonu kojim se uređuju politike klimatskih promjena obveznici ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, mogu plaćati umanjenu naknadu za obnovljive izvore energije i kogeneraciju.

(2) Umanjena naknada za obnovljive izvore energije i kogeneracije određuje se sukladno važećim pravilima o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju te sukladno odredbama ovoga Zakona i provedbenih propisa donesenima na temelju istoga.

(3) Visinu umanjene naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom iz članka 48. stavka 3. ovoga Zakona, a ona se određuje kao visina naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije umanjena za njezin postotni dio koji je određen u skladu s metodologijom iz uredbe iz stavka 11. ovoga članka.

(4) Poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka operatoru tržišta energije podnosi zahtjev za plaćanje umanjene visine naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije koji sadrži podatke propisane uredbom iz stavka 11. ovoga članka.

(5) O zahtjevu iz stavka 4. ovoga članka operator tržišta energije odlučuje rješenjem.

(6) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) U postupku iz stavka 5. ovoga članka operator tržišta energije ispituje:

– aritmetičku sredinu izračunanu tijekom posljednje tri godine za koju su dostupni podaci o bruto dodanoj vrijednosti

– potrošnju električne energije poduzetnika

– troškove za električnu energiju poduzetnika

– da poduzetnik nije u poteškoćama sukladno posebnim propisima

– da poduzetnik nema duga ili nepodmirenog duga temeljem odluke Europske komisije o nezakonitosti ili nespojivosti potpore s unutarnjim tržištem.

(8) Operator tržišta energije dužan je na svojim mrežnim stranicama javno objaviti popis poduzetnika koji plaćaju umanjenu naknadu za obnovljive izvore energije i kogeneracije i dostaviti ga Ministarstvu.

(9) Operator tržišta energije dužan je najmanje jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, podnijeti Ministarstvu i Agenciji, za prethodnu godinu, izvješće o prikupljanju, obračunu i razdiobi sredstava za isplatu poticaja iz članka 29. ovoga Zakona te o provedbi svojih obveza utvrđenih ovim Zakonom.

(10) Operator tržišta energije dužan je najmanje jednom godišnje, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine, izvijestiti javnost o prikupljanju, obračunu i razdiobi sredstava za isplatu poticaja iz članka 30. točke 9. ovoga Zakona, za prethodnu godinu, objavom na svojim mrežnim stranicama.

(11) Obvezan sadržaj zahtjeva za utvrđivanje ispunjenja uvjeta za plaćanje umanjene visine naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije, dokaze i dokumentaciju koju je poduzetnik iz stavka 1. ovoga članka dužan priložiti uz zahtjev, način i metodologiju izračuna aritmetičke sredine, potrošnje električne energije i troškova za električnu energiju iz stavka 7. podstavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, te njihove granične vrijednosti za poduzetnika iz stavka 1. ovoga članka, klasifikaciju poduzetnika koji plaćaju umanjenu visinu naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije te način i metodologiju izračuna umanjenja visine naknade za obnovljive izvore energije i kogeneracije utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

VIII. PREUZIMANJE ELEKTRIČNE ENERGIJE OD KRAJNJIH KUPACA S VLASTITOM PROIZVODNJOM ILI KORISNIKA POSTROJENJA ZA SAMOOPSKRBU

Proizvodnja električne energije za vlastite potrebe i samoopskrba električnom energijom

Članak 51.

(1) Opskrbljivači električne energije dužni su preuzimati viškove električne energije od krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu koji kumulativno zadovoljavaju sljedeće uvjete:

1. imaju status povlaštenog proizvođača električne energije iz članka 37. ovoga Zakona i/ili su ostvarili pravo na trajno priključenje na elektroenergetsku mrežu, za proizvodna postrojenja koja se smatraju jednostavnim građevinama

2. krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu ima priključnu snagu u smjeru predaje električne energije u mrežu koja je manja ili jednaka priključnoj snazi u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže i ne više od 500 kW

3. ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički nije veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije iz mreže na tim obračunskim mjernim mjestima i ne više od 500 kW

4. ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima dionika odnosno članova zajednice obnovljive energije nije veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjernim mjestima i ne više od 500 kW

5. krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu predaje višak električne energije u mrežu preko istog obračunskog mjernog mjesta preko kojeg kupuje električnu energiju od opskrbljivača odnosno preuzima električnu energiju iz mreže

6. krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu vodi podatke o proizvedenoj električnoj energiji o kojoj je jednom mjesečno dužan izvijestiti operatora sustava ako ne postoji automatsko očitanje podataka o proizvodnji električne energije.

(2) Preuzimanje električne energije od krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu iz stavka 1. ovoga članka uređuje se ugovorom o opskrbi električnom energijom krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu koji sklapaju opskrbljivač električne energije i krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu, a koji obvezno sadržava odredbe o preuzimanju viškova električne energije.

(3) Krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu dužan je, na zahtjev opskrbljivača s kojim je sklopio ugovor iz stavka 2. ovoga članka, dostaviti podatke o svom proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici.

(4) Opskrbljivači električne energije obvezni su u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu kojem isporučuju električnu energiju sklopiti ugovor o opskrbi električnom energijom iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Za preuzetu električnu energiju od strane opskrbljivača električne energije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se vrijednost električne energije preuzete od krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom Ci u obračunskom razdoblju na sljedeći način:

1. Ci = 0,9*PKCi, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi:

Epi >= Eii

2. Ci = 0,9*PKCi*Epi/Eii, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi Epi < Eii

gdje je:

– Epi = ukupna električna energija preuzeta iz mreže na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– Eii = ukupna električna energija predana u mrežu na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– PKCi = prosječna jedinična cijena električne energije koju krajnji kupac plaća opskrbljivaču za prodanu električnu energiju, isključujući dio cijene koji se regulira za potrebe prijenosa i distribucije električne energije te sve naknade i davanja propisana posebnim propisima, unutar obračunskog razdoblja, izražena u EUR/kWh.

(6) Opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka u svakom obračunskom razdoblju umanjuje račun krajnjem kupcu s vlastitom proizvodnjom za vrijednost električne energije preuzete od krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom izračunanu na način utvrđen stavkom 5. ovoga članka.

(7) Za električnu energiju koju opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka preuzima od korisnika postrojenja za samoopskrbu utvrđuje se vrijednost električne energije Ci u obračunskom razdoblju na sljedeći način:

1. Ci = kSO*PKCi, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi:

Epi >= Eii

2. Ci = kSO*PKCi*Epi/Eii, ako za obračunsko razdoblje i vrijedi Epi < Eii

gdje je:

– kSO = faktor cijene koji će se odrediti poticajnim okvirom iz članka 53. stavka 17. ovoga Zakona, a koji ne može biti veći od 1

– Epi = ukupna električna energija preuzeta iz mreže na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– Eii = ukupna električna energija predana u mrežu na obračunskom mjernom mjestu krajnjeg kupca u obračunskom razdoblju, izražena u kWh

– PKCi = prosječna jedinična cijena električne energije koju krajnji kupac plaća opskrbljivaču za prodanu električnu energiju, isključujući dio cijene koji se regulira za potrebe prijenosa i distribucije električne energije, unutar obračunskog razdoblja, izražena u EUR/kWh.

(8) Za kupce s vlastitom proizvodnjom i korisnike postrojenja za samoopskrbu utvrđivanje vrijednosti električne energije u skladu sa stavcima 5. i 7. ovoga članka primjenjuje se od datuma izdavanja potvrde o trajnom pogonu za proizvodno postrojenje.

(9) Utvrđivanje vrijednosti električne energije iz stavka 8. ovoga članka primjenjuje se na razdoblje od deset godina, a koje počinje teći od datuma izdavanja potvrde o trajnom pogonu za proizvodno postrojenje.

(10) Opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka u svakom obračunskom razdoblju umanjuje račun korisniku postrojenja za samoopskrbu za vrijednost električne energije preuzete od korisnika postrojenja za samoopskrbu izračunanu na način utvrđen stavkom 7. ovoga članka.

(11) Obračunsko razdoblje iz stavaka 6. i 10. ovoga članka je jedan kalendarski mjesec.

(12) Opskrbljivač električne energije iz stavka 1. ovoga članka može ponuditi krajnjem kupcu s vlastitom proizvodnjom ili korisniku postrojenja za samoopskrbu iz stavka 1. ovoga članka povoljnije uvjete otkupa električne energije u odnosu na uvjete utvrđene stavcima 5. i 7. ovoga članka.

(13) Operator distribucijskog sustava dužan je podatke o mjesečnoj ukupnoj potrošnji i proizvodnji korisnika postrojenja za samoopskrbu dostaviti opskrbljivaču i/ili otkupljivaču na maloprodajnom tržištu električne energije s kojim korisnik postrojenja za samoopskrbu ima sklopljen ugovor.

(14) Opskrbljivač ili otkupljivač dužan je utvrditi ukupan iznos novčanih primitaka korisnika postrojenja za samoopskrbu u prethodnoj kalendarskoj godini i o tome obavijestiti korisnika postrojenja za samoopskrbu do 28. veljače tekuće kalendarske godine.

(15) Krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom koji ne planira viškove električne energije prodavati svom opskrbljivaču električnom energijom dužan je urediti prodaju svojih viškova električne energije u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije.

(16) Odredbe ovoga članka koje se odnose na korisnike postrojenja za samoopskrbu i kupce s vlastitom proizvodnjom primjenjuju se i na dioničare i članove zajednice obnovljive energije.

(17) Operator distribucijskog sustava jednom mjesečno izvješćuje Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta korisnika postrojenja za samoopskrbu i kupaca s vlastitom proizvodnjom te proizvedenoj, preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima.

(18) Krajnji kupac iz stavka 1. ovoga članka dužan je omogućiti pristup operatoru distribucijskog sustava do proizvodnog postrojenja za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju za potrebe povezivanja proizvodnog postrojenja i obračunskog mjernog mjesta odnosno omogućiti pristup operatoru distribucijskog sustava postrojenju za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju tijekom životnog vijeka tog proizvodnog postrojenja.

(19) Prilikom određivanja tarifnih modela i tarifne stavke koja regulira naknadu za potrebu prijenosa i distribucije električne energije Agencija odnosno operatori sustava dužni su odrediti naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže za krajnje kupce s vlastitom proizvodnjom električne energije ili korisnika postrojenja za samoopskrbu tako da odražavaju stvarne troškove te da su razmjerne i nediskriminirajuće.

(20) Za proizvodnju električne energije koja se koristi za vlastitu potrošnju kod krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije ili korisnika postrojenja za samoopskrbu ne obračunavaju se naknade i pristojbe.

(21) Na krajnje kupce električne energije kategorije kućanstvo, koji do 31. prosinca 2025. predaju uredan zahtjev za provjeru mogućnosti priključenja i kojima operator distribucijskog sustava izda obavijest o mogućnosti priključenja sukladno pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu, primjenjuju se:

1. obračun potrošnje električne energije koji uključuje dio cijene koji se regulira za potrebe prijenosa i distribucije električne energije, sve naknade te porezna i ostala davanja propisana posebnim propisom, koji uzima u obzir količinu električne energije koja predstavlja razliku između preuzete i isporučene električne energije u pojedinoj tarifi

2. cijena po kojoj opskrbljivač preuzima višak proizvedene električne energije, ako je na kraju obračunskog razdoblja količina radne energije isporučena u mrežu u pojedinoj tarifi veća od preuzete:

$$CiVT = 0{,}8*CpVT$$
$$CiNT= 0{,}8*CpNT$$

gdje je:

– CpVT = cijena ukupne električne energije preuzete iz mreže od strane krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja više dnevne tarife, izražena u EUR/kWh

– CpNT = cijena ukupne električne energije preuzete iz mreže od strane krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja niže dnevne tarife, izražena u EUR/kWh

– CiVT = cijena ukupne električne energije isporučene u mrežu od strane proizvodnog postrojenja u vlasništvu krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja više dnevne tarife, izražena u EUR/kWh

– CiNT = cijena ukupne električne energije isporučene u mrežu od strane proizvodnog postrojenja u vlasništvu krajnjeg kupca unutar obračunskog razdoblja, za vrijeme trajanja niže dnevne tarife, izražena u EUR/kWh.

Zajednice obnovljive energije

Članak 52.

(1) Krajnji kupci, posebno kupci iz kategorije kućanstvo, imaju pravo sudjelovati u zajednici obnovljive energije, zadržavajući pritom prava ili obveze koja imaju kao krajnji kupci i ne podliježu neopravdanim ili diskriminirajućim uvjetima ili postupcima koji bi spriječili njihovo sudjelovanje u zajednici energije iz obnovljivih izvora, a u slučaju privatnih poduzeća, pod uvjetom da njihovo sudjelovanje nije njihova primarna komercijalna ili profesionalna djelatnost.

(2) Zajednice obnovljive energije imaju pravo:

1. proizvoditi, trošiti, skladištiti i prodavati obnovljivu energiju, među ostalim putem ugovora o kupnji obnovljive energije

2. dijeliti, unutar zajednice obnovljive energije, obnovljivu energiju koja je proizvedena u proizvodnim jedinicama u vlasništvu te zajednice obnovljive energije, podložno drugim zahtjevima iz ovog članka te zadržavajući prava i obveze članova zajednice obnovljive energije kao korisnika

3. pristupiti svim prikladnim tržištima energije izravno ili putem agregacije na nediskriminairajući način.

(3) Agencija provodi ocjenu postojećih prepreka i potencijala za razvoj zajednica obnovljive energije na području Republike Hrvatske.

(4) Uspostavlja se poticajan okvir za promicanje i olakšavanje razvoja zajednica obnovljive energije, a njime se između ostalog, osigurava sljedeće:

1. uklanjanje neopravdanih regulatornih i administrativnih prepreke za zajednice obnovljive energije

2. na zajednice obnovljive energije koje opskrbljuju energijom ili osiguravaju agregaciju ili druge komercijalne energetske usluge primjenjuju se odredbe relevantne za takve aktivnosti

3. operator distribucijskog sustava surađuje sa zajednicama obnovljive energije radi olakšavanja prijenosâ energije unutar zajednica obnovljive energije

4. zajednice obnovljive energije podliježu pravednim, razmjernim i transparentnim postupcima, uključujući postupke registracije i licenciranja, i mrežnim naknadama koje odražavaju troškove, kao i relevantnim naknadama, nametima i porezima, osiguravajući pritom odgovarajući, pravedan i uravnotežen doprinos raspodjeli ukupnih troškova sustava u skladu s transparentnom analizom troškova i koristi distribuiranih izvora energije koju provode nadležna tijela

5. prema zajednicama obnovljive energije ne postupa se na diskriminirajući način u pogledu njihovih aktivnosti, prava i obveza kao krajnjih kupaca, proizvođača, opskrbljivača, operatora distribucijskih sustava ili kao drugih sudionika na tržištu

6. sudjelovanje u zajednicama obnovljive energije dostupno je svim potrošačima, uključujući one u kućanstvima s niskim prihodima ili ranjivim kućanstvima

7. dostupni su alati za olakšavanje pristupa financiranju i informacijama

8. javnim tijelima pruža se regulatorna potpora i potpora za izgradnju kapaciteta u omogućavanju i uspostavi zajednica obnovljive energije te u pomaganju tijelima da izravno sudjeluju

9. utvrđena su pravila za osiguravanje jednakog i nediskriminirajućeg postupanja prema potrošačima koji sudjeluju u zajednici obnovljive energije.

(5) Agencija će predložiti glavne elemente poticajnog okvira iz stavka 4. ovoga članka i njegove provedbe radi uključivanja u NECP kao i u izvješća o napretku u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999, koji se po tome uključuju u ažurirane verzije NECP-a i izviješće o napretku NECP-a.

(6) Pri izradi programa potpore uzimaju se u obzir posebnosti zajednica obnovljive energije kako bi im se omogućilo da se pod jednakim uvjetima natječu za potporu s drugim sudionicima na tržištu.

Potrošači vlastite obnovljive energije

Članak 53.

(1) Potrošači vlastite obnovljive energije, pojedinačno ili pomoću agregatora, imaju pravo:

1. proizvoditi energiju iz obnovljivih izvora, uključujući onu za vlastitu potrošnju, skladištiti i prodavati višak takve električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, među ostalim, putem ugovora o kupnji obnovljive energije, opskrbljivača električnom energijom i uzajamnih trgovinskih dogovora, a da pritom ne podliježu, u pogledu električne energije koju troše ili unose u mrežu, diskriminirajućim ili nerazmjernim postupcima te naknadama i mrežnim naknadama koje ne odražavaju troškove, a u pogledu električne energije iz obnovljivih izvora koju sami proizvedu, a koja

ostaje unutar njihovih objekata, diskriminirajućim ili nerazmjernim postupcima te bilo kakvim naknadama ili pristojbama

2. instalirati i upotrebljavati sustave za skladištenje električne energije u kombinaciji s postrojenjima koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju, a da pritom ne plaćaju nikakve dvostruke naknade, uključujući mrežne naknade kada je riječ o pohranjenoj električnoj energiji koja ostaje u njihovim objektima

3. zadržati svoja prava i obveze kao krajnji kupci

4. primati naknadu, među ostalim, kada je to primjenjivo, putem programa potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora koju sami proizvode i unose u mrežu, koja odražava tržišnu vrijednost te električne energije te u koju može biti uračunana njezina dugoročna vrijednost za mrežu, okoliš i društvo.

(2) Operator distribucijskog sustava osigurava da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora koji se nalaze u istoj zgradi imaju pravo zajednički se baviti aktivnostima navedenima u stavku 1. ovoga članka i da im je dopušteno dogovoriti dijeljenje obnovljive energije koja se proizvodi na njihovoj lokaciji ili lokacijama, ne dovodeći u pitanje mrežne naknade, i druge relevantne naknade pristojbe, doprinose i poreze primjenjive za svakog potrošača vlastite obnovljive energije.

(3) Dijeljenje električne energije potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički uređuje se u skladu s propisom kojim se uređuju opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

(4) Ukupna priključna snaga u smjeru predaje električne energije u mrežu na obračunskim mjernim mjestima potrošača vlastite obnovljive energije iz stavka 3. ovoga članka ne smije biti veća od ukupne priključne snage u smjeru preuzimanja električne energije na tim obračunskim mjernim mjestima.

(5) Obračunska mjerna mjesta potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički te proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije, koja su uključena u dijeljenje električne energije, moraju biti opremljena naprednim brojilom i u skladu s tehničkim zahtjevima propisanim u propisu kojim se uređuju mrežna pravila distribucijskog sustava.

(6) Povremeni višak električne energije iz proizvodnog postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, koji nije preuzet od strane potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički u skladu s uređenim dijeljenjem električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, preuzima opskrbljivač na obračunskom mjernom mjestu potrošača vlastite obnovljive energije koje je uključeno u dijeljenje električne energije ako zbroj priključnih snaga u smjeru predaje u mrežu svih proizvodnih postrojenja i/ili postrojenja za skladištenje energije koja sudjeluju u dijeljenju električne energije iznosi do uključivo 500 kW.

(7) Potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički iz stavka 5. ovoga članka imaju pravo na utvrđivanje vrijednosti električne energije u obračunskom razdoblju u skladu s člankom 51. stavkom 5. ovoga Zakona za obračunska mjerna mjesta iz stavka 5. ovoga članka koja pripadaju u kategoriju poduzetništvo.

(8) Potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički iz stavka 5. ovoga članka imaju pravo na utvrđivanje vrijednosti električne energije u obračunskom razdoblju u skladu s člankom 51. stavkom 7. ovoga Zakona za obračunska mjerna mjesta iz stavka 5. ovoga članka koja pripadaju u kategoriju kućanstvo.

(9) Razdoblje primjene utvrđivanja vrijednosti električne energije u skladu sa stavcima 7. i 8. ovoga članka počinje od datuma izdavanja potvrde za trajni pogon za prvo proizvodno postrojenje i/ili postrojenje za skladištenje energije koje je uključeno u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički i traje deset godina.

(10) Obračunsko razdoblje iz stavaka 7. i 8. ovoga članka je jedan kalendarski mjesec.

(11) Opskrbljivač električne energije iz stavka 6. ovoga članka u svakom obračunskom razdoblju umanjuje račun potrošaču vlastite obnovljive energije s osnove električne energije predane u mrežu

na obračunskom mjernom mjestu uključenom u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički za iznos izračunan na temelju vrijednosti električne energije utvrđene stavcima 7. ili 8. ovoga članka.

(12) Operator distribucijskog sustava jednom mjesečno izvješćuje Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta uključenih u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, te preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima.

(13) Potrošači vlastite obnovljive energije mogu biti pojedinačni potrošači vlastite obnovljive energije i potrošači vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički i na sve njih se na jednak način primjenjuju odredbe ovoga članka.

(14) Proizvodno postrojenje potrošača vlastite obnovljive energije, osim proizvodnog postrojenja za samoopskrbu, može biti u vlasništvu treće strane ili ona može njime upravljati u pogledu instalacije, operacije, uključujući mjerenje potrošnje, i održavanja pod uvjetom da treća strana i dalje podliježe uputama potrošača vlastite obnovljive energije, u kom slučaju treća strana se ne smatra sama potrošačem vlastite obnovljive energije.

(15) U smislu ovoga Zakona, u slučaju potrošača vlastite obnovljive energije koji je pružatelj javnih usluga ili kućanstvo, proizvodnjom za vlastitu potrošnju smatra se i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora koja je smještena iza drugih obračunskih mjernih mjesta (na udaljenoj lokaciji) pod uvjetom da obračunska mjerna mjesta pripadaju istom potrošaču vlastite obnovljive energije. Pritom instalirana snaga postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora ne smije biti veća od ukupno 6 MW, a u slučaju pružatelja javnih usluga predmetna obračunska mjerna mjesta moraju se nalaziti unutar iste županije.

(16) Proizvodnja iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju potrošača vlastite obnovljive energije na udaljenoj lokaciji ne dovodi u pitanje mrežne naknade, u skladu s propisom kojim se uređuju opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, kao ni druge relevantne naknade, pristojbe, doprinose i poreze.

(17) Agencija uspostavlja poticajni okvir koji omogućuje promicanje i olakšavanje razvoja potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora na temelju procjene postojećih neopravdanih prepreka potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora i njezina potencijala na području Republike Hrvatske i njezinim energetskim mrežama.

(18) Poticajni okvir iz stavka 17. ovoga članka, među ostalim, bavi se:

1. pitanjem dostupnosti potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora svim krajnjim kupcima, uključujući one u kućanstvima s niskim prihodima ili ranjivim kućanstvima

2. uklanjanjem neopravdanih prepreka financiranju projekata na tržištu i mjerama za olakšavanje pristupa financiranju

3. pitanjem ostalih neopravdanih regulatornih prepreka potrošnji vlastite energije iz obnovljivih izvora, među ostalim, i za kategoriju kućanstvo

4. pitanjem poticaja za vlasnike zgrada da stvore mogućnosti za potrošnju vlastite energije iz obnovljivih izvora, među ostalim, i za kategoriju kućanstvo

5. pružanjem potrošačima vlastite energije iz obnovljivih izvora nediskriminirajući pristup relevantnim postojećim programima potpore te svim segmentima na tržištu električne energije za električnu energiju iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje koju unose u mrežu

6. osiguravanjem da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora na odgovarajući i uravnotežen način pridonose podjeli troškova sustava kada se električna energija unosi u mrežu

7. analizom potreba i mogućnosti implementacije odvojenih mjerenja proizvodnje i potrošnje

8. određivanjem novih tarifnih elemenata.

(19) Poticajni okvir iz stavka 17. ovoga članka revidira se svake tri godine za razdoblje na deset godina.

(20) Potrošači vlastite obnovljive energije mogu koristiti poticaje iz poticajnog okvira iz stavka 17. ovoga članka najviše deset godina ukupno.

(21) Ministarstvo uključuje sažetak politika i mjera u sklopu poticajnog okvira i procjenu njihove provedbe u svoj NECP.

IX. UKLJUČIVANJE OBNOVLJIVE ENERGIJE ZA GRIJANJE I HLAĐENJE I CENTRALIZIRANO GRIJANJE I HLAĐENJE

Uključivanje obnovljive energije za grijanje i hlađenje

Članak 54.

(1) Kako bi promicala uporabu obnovljive energije i u sektoru grijanja i hlađenja, Republika Hrvatska nastojat će povisiti udio obnovljive energije u tom sektoru okvirno za 1,1 postotna boda kao godišnji prosjek izračunan za razdoblja od 2021. do 2025. godine i od 2026. do 2030. godine, polazeći od udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja u 2020., što je izraženo kao nacionalni udio konačne potrošnje energije.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, pri izračunu udjela obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja te prosječnog godišnjeg povećanja, Republika Hrvatska:

1. može uračunati otpadnu toplinu i hladnoću, uz ograničenje od 40% prosječnog godišnjeg povećanja

2. ako udio obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja prelazi 60%, može računati da s takvim udjelom ispunjava prosječno godišnje povećanje te

3. ako udio obnovljive energije u sektoru grijanja i hlađenja prelazi 50% i iznosi do 60% može računati da s takvim udjelom ispunjava polovinu prosječnog godišnjeg povećanja.

(3) Na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija Ministarstvo može uspostaviti i javno objaviti popis mjera i odrediti i javno objaviti provedbene subjekte, kao što su opskrbljivači gorivom, javna ili stručna tijela koji će pridonijeti povećanju udjela obnovljive energije iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministarstvo može prosječno godišnje povećanje iz stavka 1. ovoga članka, među ostalim, provesti s pomoću najmanje jedne od sljedećih mogućnosti:

1. fizičkim uključivanjem obnovljive energije ili otpadne topline i hladnoće u energiju i energetsko gorivo isporučeno za grijanje i hlađenje

2. izravnim mjerama za ublažavanje posljedica, kao što je ugradnja visokoučinkovitih sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgrade ili uporaba obnovljive energije ili otpadne topline i hladnoće u postupcima industrijskog grijanja i hlađenja

3. neizravnim mjerama za ublažavanje posljedica koje obuhvaćaju jamstva o podrijetlu kojima se može trgovati i koji dokazuju usklađenost s obvezom iz stavka 1. ovoga članka, s pomoću potpore neizravnim mjerama za ublažavanje posljedica, a mjere provodi drugi gospodarski subjekt, kao što je neovisni ugrađivač tehnologije obnovljive energije ili poduzeće za energetske usluge, koje pruža instalacijske usluge u vezi s obnovljivom energijom

4. drugim mjerama s jednakovrijednim učinkom kako bi se postiglo prosječno godišnje povećanje iz stavka 1. ovoga članka, uključujući fiskalne mjere ili druge financijske poticaje.

(5) Pri donošenju i provedbi mjera iz stavka 4. ovoga članka, Ministarstvo nastoji osigurati dostupnost tih mjera svim potrošačima, posebno onima u kućanstvima s niskim dohotkom ili ranjivim kućanstvima, koja u suprotnom ne bi imala dovoljno početnog kapitala da se njima okoriste.

(6) Ako su subjekti imenovani u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, osigurava se da je doprinos tih imenovanih subjekata mjerljiv i provjerljiv, te da imenovani subjekti svake godine podnose izvješće o:

1. ukupnoj količini energije isporučene za grijanje i hlađenje

2. ukupnoj količini obnovljive energije isporučene za grijanje i hlađenje

3. količini otpadne topline i hladnoće isporučene za grijanje i hlađenje

4. udjelu obnovljive energije te otpadne topline i hladnoće u ukupnoj količini energije isporučene za grijanje i hlađenje i

5. vrsti obnovljivog izvora energije.

Centralizirano grijanje i hlađenje

Članak 55.

(1) Opskrbljivač toplinskom energijom dužan je osigurati krajnjim kupcima informacije o energetskoj učinkovitosti i udjelu obnovljive energije u njihovim centraliziranim sustavima za grijanje i hlađenje i to barem jednom godišnje, uz račun odnosno uvijek na zahtjev krajnjeg kupca.

(2) Opskrbljivač toplinskom energijom dužan je i na svojim mrežnim stranicama objavljivati informacije o energetskoj učinkovitosti i udjelu obnovljivih izvora u njihovim toplinskim sustavima za grijanje i hlađenje.

(3) Korisnik centraliziranog sustava za grijanje i hlađenje koji nije učinkovit ili koji nema odobren plan da do 31. prosinca 2025. godine postane učinkovit, ima pravo isključivanja s takvog sustava.

(4) Za stjecanje prava isključivanja iz sustava iz stavka 3. ovoga članka korisnik centraliziranog sustava za grijanje i hlađenje mora dokazati da planirano alternativno rješenje za opskrbu grijanjem ili hlađenjem rezultira znatno boljom energetskom učinkovitošću.

(5) Pravo isključivanja iz sustava iz stavka 3. ovoga članka ostvaruje se putem raskida ili izmjene ugovora, a mogu ga ostvariti pojedinačni korisnici, zajednička poduzeća koja utemelje korisnici ili strane koje djeluju u ime korisnika.

(6) Kod stambenih kompleksa takvim se isključivanjem iz sustava može koristiti samo na razini cijele zgrade u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje vlasništvo.

(7) Uvjeti isključenja iz sustava iz stavka 3. ovoga članka pobliže se definiraju propisima iz područja tržišta toplinske energije.

(8) Distributeri i opskrbljivači toplinskom energijom dužni su izraditi svoje planove mjera za povećanje učinkovitosti i udjela obnovljivih izvora energije u svojim centraliziranim sustavima za grijanje i hlađenje.

(9) U planovima iz stavka 8. ovoga članka opskrbljivači toplinskom energijom obvezni su razraditi barem jednu od sljedećih opcija, kojima će se osigurati ostvarenje cilja iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona i to:

– povećanje udjela energije iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće u toplinskom sustavu za najmanje 1 postotni bod kao godišnji prosjek izračunan za razdoblje od 2021. do 2025. godine i za razdoblje od 2026. do 2030. godine, polazeći od udjela energije iz obnovljivih izvora energije i iz otpadne topline i hladnoće u toplinskom sustavu u 2020. godini. Ako udio energije iz obnovljivih izvora i otpadne topline i hladnoće u toplinskom sustavu prelazi 60%, takvim udjelom ispunjava se prosječno godišnje povećanje

– priključivanje proizvođača toplinske energije iz obnovljivih izvora i iz otpadne topline i hladnoće ili nuđenje opskrbljivačima treće strane priključivanje i kupnju topline ili hladnoće iz obnovljivih izvora te otpadne topline i hladnoće na temelju uvjeta iz propisa kojima se uređuje tržište toplinske energije kada trebaju:

1. ispuniti zahtjeve novih korisnika

2. zamijeniti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće

3. proširiti postojeće kapacitete za proizvodnju topline ili hladnoće.

(10) Kada se koristi opcija iz stavka 9. podstavka 2. ovoga članka, distributer toplinskog sustava može odbiti priključivanje i kupnju topline ili hladnoće od opskrbljivača treće strane, ako:

1. sustav nema potreban kapacitet zbog druge opskrbe otpadnom toplinom ili hladnoćom, toplinom ili hladnoćom iz obnovljivih izvora ili toplinom i hladnoćom proizvedenom iz visokoučinkovite kogeneracije

2. toplina ili hladnoća opskrbljivača treće strane ne zadovoljava tehničke parametre potrebne za priključivanje i osiguravanje pouzdanog i sigurnog rada sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja ili

3. distributer može dokazati da bi omogućavanje pristupa izazvalo prekomjerno povećanje cijene topline ili hladnoće za krajnje korisnike u odnosu na cijenu korištenja glavnom lokalnom opskrbom toplinom ili hladnoćom, kojoj bi konkurencija bio obnovljiv izvor ili otpadna toplina i hladnoća.

(11) Ako distributer toplinskog sustava odbije priključiti opskrbljivača toplinskom energijom, u skladu sa stavkom 10. ovoga članka, taj distributer je dužan nadležnom tijelu dostaviti informacije o razlozima za odbijanje, kao i o uvjetima koje bi trebalo ispuniti i mjerama koje bi trebalo poduzeti u sustavu kako bi se omogućilo priključivanje.

(12) Operatori toplinskih sustava koji nisu dužni primjenjivati opciju iz stavka 10. točke 2. ovoga stavka:

1. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje

2. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje koje iskorištava visokoučinkovitu kogeneraciju

3. centralizirano grijanje i hlađenja koje je na temelju plana koji je odobrilo nadležno tijelo učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje do 31. prosinca 2025.

4. centralizirano grijanje i hlađenje s ukupnom ulaznom toplinskom snagom manjom od 20 MW.

(13) Prijedlog plana iz stavka 8. ovoga članka distributeri i opskrbljivači toplinskom energijom dostavljaju Ministarstvu na odobrenje.

(14) Ministarstvo odlukom, koja nije upravni akt odobrava planove iz stavka 8. ovoga članka u roku od 60 dana od dana zaprimanja plana ili zahtjeva od opskrbljivača toplinskom energijom za nadopunu plana.

(15) Operator distribucijskog sustava dužan je u suradnji s distributerima toplinskog sustava, izraditi analizu mogućnosti toplinskih sustava da pruže uravnoteženje i druge usluge povezane sa elektroenergetskim sustavom, uključujući upravljanje potrošnjom i skladištenje viška električne energije iz obnovljivih izvora te bi li, u odnosu na alternativna rješenja, uporaba utvrđene mogućnosti bila troškovno učinkovitija i bi li se njome učinkovitije iskorištavali resursi.

(16) Analizu iz stavka 15. ovoga članka operator distribucijskog sustava dužan je izraditi svake četiri godine i dostaviti je Ministarstvu.

Pristup mrežama i njihov rad

Članak 56.

(1) Operator transportnog sustava plina i operator distribucijskog sustava plina dužni su procijeniti treba li proširiti postojeću infrastrukturu plinske mreže radi lakšeg uključivanja plina iz obnovljivih izvora.

(2) Agencija zahtijeva od operatora transportnog sustava i operatora distribucijskih sustava da na svojem državnom području objave tehnička pravila u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište plina, ponajprije pravila za priključivanje na mrežu koja uključuju zahtjeve za kvalitetu i tlak plina te dodavanje mirisa plinu.

(3) Agencija zahtijeva da operator transportnog sustava i operatori distribucijskih sustava objave tarife za priključivanje plina iz obnovljivih izvora na temelju objektivnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija.

(4) Ovisno o procjeni uključenoj u NECP o potrebi za izgradnjom nove infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora kako bi se postigao cilj Europske unije, kada je to relevantno, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave predlažu Ministarstvu poduzimanje potrebnih mjera za razvoj infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje koja će se

prilagođivati razvoju grijanja i hlađenja iz velikih pogona na biomasu, solarnu energiju, energiju iz okoliša i pogona na geotermalnu energiju te iz otpadne topline i hladnoće, a koje Ministarstvo razmatra i po potrebi poduzima.

X. DEMONSTRACIJSKI PROJEKTI TE PROGRAMI ZA OSTVARIVANJE SEKTORSKIH CILJEVA

Demonstracijski projekti

Članak 57.

(1) Demonstracijski projekt u smislu ovoga Zakona predstavlja nekomercijalan projekt kojim se neka tehnologija demonstrira kao prva te vrste u Europskoj uniji i predstavlja znatnu inovaciju koja uvelike premašuje »vrhunac tehnologije« te je usmjeren na dokazivanje održivosti i komercijalnog potencijala novog rješenja proizašlog iz istraživačkog projekta.

(2) Demonstracijski projekti iz stavka 1. ovoga članka nemaju pravo na poticanje temeljem sustava poticanja tržišnom premijom iz članka 21. ovoga Zakona i zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 24. ovoga Zakona.

(3) Demonstracijski projekti iz stavka 1. ovoga članka pravo na poticanje mogu ostvarivati u programima državnih potpora za istraživanje i razvoj i programima državnih potpora za inovacije.

Programi za ostvarivanje sektorskih ciljeva

Članak 58.

(1) Za potrebe ostvarivanja sektorskih ciljeva obnovljivih izvora energije, vezano uz buduće projekte sufinancirane od strane EU fondova, Vlada Republike Hrvatske će donijeti program implementacije energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora kojim se utvrđuje područje ulaganja u energetsku učinkovitost i povećanja obnovljive energije u centralnim toplinskim sustavima.

(2) Ministar donosi odluku o preporukama za uklanjanje prepreka i rasterećenjem administrativnih postupaka koji ograničavaju korištenje energije iz obnovljivih izvora, uključujući mjere za promicanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje i zajednica energije iz obnovljivih izvora.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka objavit će se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(4) Za potrebe ostvarivanja sektorskih ciljeva u sektoru prometa, ministar će, uz suglasnost ministra nadležnog za promet i uz suglasnost ministra nadležnog za turizam, predložiti Vladi Republike Hrvatske donošenje programa kojim se potiču aktivnosti u sektoru prometa u smislu izgradnje infrastrukture za alternativna goriva na autocestama, državnim i lokalnim cestama te morskim i riječnim lukama.

Nacionalno koordinacijsko tijelo za vodik

Članak 58.a

(1) Agencija za ugljikovodike imenuje se Nacionalnim koordinacijskim tijelom za vodik.

(2) Zadaće Nacionalnog koordinacijskog tijela su:

– programiranje i provedba akata strateškog planiranja kao tehnička pomoć Ministarstvu i ostalim tijelima državne uprave nadležnim za pojedina pitanja primjene vodika

– priprema složenih i inovativnih projekata od nacionalnog interesa

– mapiranje dionika nastavno na tehničku provjeru kapaciteta, potencijala i ozbiljnosti projektnih prijedloga

– provedba projekata u relevantnim fondovima

– koordiniranje procesa provedbe u složenim i inovativnim projektima od nacionalnog interesa

– komuniciranje s drugim državama članicama po pitanju pozicioniranja projekata, pregovaranje u kontekstu komplementarnosti projekata – nužnost prilikom implementacije »malih« projekata

– identificiranje i aktiviranje sredstava financiranja

– izvješćivanje putem Ministarstva i Europske komisije o provedbi vodikove strategije.

XI. EKO BILANČNA GRUPA

Eko bilančna grupa

Članak 59.

(1) Proizvođači električne energije i druge osobe koje obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije, a koje imaju pravo na poticajnu cijenu sukladno sklopljenim ugovorima o otkupu električne energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14. i 107/14.) i Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.) te pravo na zajamčenu otkupnu cijenu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 26. ovoga Zakona, učlanjuju se u EKO bilančnu grupu sukladno odredbama ovoga Zakona te propisima i aktima kojima se uređuje tržište električne energije, samo za proizvodno postrojenje odnosno proizvodnu jedinicu za koju ostvaruju pravo na poticaje temeljem navedenih ugovora.

(2) Operator tržišta energije voditelj je EKO bilančne grupe.

(3) Operator tržišta energije dužan je sve poslove povezane s EKO bilančnom grupom voditi razdvojeno od drugih poslova iz njegove nadležnosti, uz poštivanje načela razvidnosti, objektivnosti i neovisnosti.

(4) Funkcioniranje EKO bilančne grupe, kao i obveza dostave podataka nužnih za planiranje proizvodnje električne energije članova EKO bilančne grupe, uključujući i dostavu potrebnih podataka od strane operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava detaljno se uređuju pravilima vođenja EKO bilančne grupe, koja donosi operator tržišta energije uz prethodno mišljenje operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava, te uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(5) Članovi EKO bilančne grupe dužni su se pridržavati pravila vođenja EKO bilančne grupe iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Pravila vođenja EKO bilančne grupe objavljuju se na mrežnim stranicama operatora tržišta energije.

(7) Troškove nastale obračunom energije uravnoteženja EKO bilančne grupe podmiruje operator tržišta energije iz:

– sredstava za isplatu poticaja iz članka 43. ovoga Zakona i

– mjesečne naknade koju plaćaju članovi EKO bilančne grupe čija priključna snaga proizvodnog postrojenja prelazi 50 kW.

(8) Naknada iz stavka 7. podstavka 2. ovoga članka koju plaćaju članovi EKO bilančne grupe obračunava se u EUR po kWh neto isporučene električne energije.

(9) Visinu naknade iz stavka 7. podstavka 2. ovoga članka te utvrđivanje rokova, načina plaćanja i sredstava osiguranja plaćanja naknade utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 28. ovoga Zakona, ovisno o klasifikaciji proizvodnih postrojenja.

(10) Visina naknade iz stavka 7. podstavka 2. ovoga članka korigira se svake godine u odnosu na utvrđenu korigiranu visinu naknade iz prethodne godine primjenom Prosječnoga godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku za prethodnu kalendarsku godinu.

(11) Prva korekcija visine naknade iz stavka 7. podstavka 2. ovoga članka primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godinu u kojoj je donesena uredba iz članka 28. ovoga Zakona.

(12) Operator tržišta energije dužan je planirati proizvodnju električne energije za EKO bilančnu grupu i prijavljivati ugovorne rasporede EKO bilančne grupe u skladu s planom proizvodnje EKO bilančne grupe

(13) Članovi EKO bilančne grupe dužni su operatoru tržišta energije pravodobno dostavljati podatke i dokumentaciju utvrđenu Pravilima vođenja EKO bilančne grupe, potrebnu za planiranje proizvodnje električne energije za EKO bilančnu grupu.

(14) Pravilima vođenja EKO bilančne grupe detaljno će se utvrditi koje su podatke i dokumentaciju iz stavka 13. ovoga članka, te kojom dinamikom, dužni dostavljati članovi EKO bilančne grupe operatoru tržišta energije.

(15) Svi povlašteni proizvođači električne energije, koji nisu određeni stavkom 1. ovoga članka mogu se učlaniti u EKO bilančnu grupu sukladno odredbama ovoga Zakona te propisima i aktima kojima se uređuje tržište električne energije.

(16) Povlašteni proizvođači iz stavka 15. ovoga članka imaju sva prava i dužnosti u EKO bilančnoj grupi kao i proizvođači električne energije iz stavka 1. ovoga članka osim preuzimanja električne energije po reguliranoj otkupnoj cijeni sukladno članku 46. stavka 1. ovoga Zakona.

XII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Nadzor nad primjenom Zakona

Članak 60.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja elektroenergetska inspekcija Državnog inspektorata.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti i nedostatke, ovlašten je donijeti rješenje protiv kojeg je dopuštena žalba, a kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(4) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora nad povlaštenim proizvođačem utvrdi nepravilnosti i nedostatke, dužan je o tome obavijestiti Agenciju.

XIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršajne odredbe

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 eura do 66.360,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba odnosno pravna osoba koja je elektroenergetski subjekt ako:

1. kao povlašteni proizvođač električne energije ne održava tehničko-tehnološke značajke i uvjete korištenja proizvodnog postrojenja i/ili proizvodne jedinice za koje je stečen status povlaštenog proizvođača sukladno članku 34. stavku 13. točki 1. ovoga Zakona

2. kao povlašteni proizvođač električne energije ne dostavlja Agenciji, operatoru tržišta električne energije i drugim nadležnim tijelima izvješća i drugu propisanu dokumentaciju u skladu s člankom 34. stavkom 13. točkom 2. ovoga Zakona

3. kao povlašteni proizvođač električne energije ne održava mjernu opremu u njegovoj nadležnosti i vlasništvu u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkama 3., 5. i 6. ovoga Zakona ili ne iskazuje istinite i točne mjerne podatke u skladu s člankom 34. stavkom 13. točkom 4. ovoga Zakona

4. kao povlašteni proizvođač električne energije ne odgovara na upite Agencije ili ne dostavlja dokumentaciju u vezi s korištenjem proizvodnog postrojenja sukladno članku 34. stavku 13. točki 5. ovoga Zakona

5. ne osigura obračun neto isporučene električne energije na proizvodnom postrojenju za koje proizvodno postrojenje je stečen status povlaštenog proizvođača, a koje proizvodno postrojenje koristi više priključaka odnosno obračunskih mjernih mjesta sukladno članku 36. stavku 5. ovoga Zakona

6. na proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici za koje je stečen status povlaštenog proizvođača izvrši promjenu uvjeta korištenja proizvodnog postrojenja bez prethodne suglasnosti Agencije na planirane promjene (članak 40. stavak 1.)

7. kao opskrbljivač električne energije ne preuzme udio izražen u postotku u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača električne energije iz članka 45. ovoga Zakona, uključivo pravo na jamstvo podrijetla iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona po reguliranoj otkupnoj cijeni koja iznosi 0,055744 EUR/kWh (članak 46. stavak 1.)

8. kao opskrbljivač električne energije ne preuzme od operatora tržišta energije električnu energiju isporučenu od povlaštenih proizvođača električne energije iz članka 45. ovoga Zakona do 31. prosinca 2023., sukladno udjelu tog opskrbljivača na tržištu električne energije, po reguliranoj cijeni koja iznosi 0,055744 EUR/kWh (članak 47. stavak 9.)

9. kao krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu jednom mjesečno ne izvijesti operatora sustava ako ne postoji automatsko očitanje podataka o proizvodnji o podacima proizvedene električne energije (članak 51. stavak 1. točka 6.)

10. kao krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom ili korisnik postrojenja za samoopskrbu, na zahtjev opskrbljivača električne energije s kojim je sklopio ugovor, ne dostavi tom opskrbljivaču električne energije podatke o svom proizvodnom postrojenju i/ili proizvodnoj jedinici (članak 51. stavak 3.)

11. kao opskrbljivač električne energije koji u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva krajnjeg kupca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu kojem isporučuje električnu energiju ne sklopi ugovor o opskrbi električnom energijom (članak 51. stavak 4.)

12. kao krajnji kupac s vlastitom proizvodnjom koji ne planira viškove električne energije prodavati svom opskrbljivaču električne energije ne uredi prodaju svojih viškova električne energije u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije (članak 51. stavak 15.)

13. kao krajnji kupac iz članka 51. stavka 1. ovoga Zakona ne omogući pristup operatoru distribucijskog sustava do proizvodnog postrojenja za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju za potrebe povezivanja proizvodnog postrojenja i obračunskog mjernog mjesta odnosno ne omogući pristup operatoru distribucijskog sustava postrojenju za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju tijekom životnog vijeka tog proizvodnog postrojenja (članak 51. stavak 18.)

14. kao član EKO bilančne grupe ne postupa u skladu s pravilima vođenja EKO bilančne grupe (članak 59. stavak 5.)

15. kao član EKO bilančne grupe ne dostavlja ili ne dostavlja pravodobno operatoru tržišta energije podatke i dokumentaciju, utvrđenu Pravilima vođenja EKO bilančne grupe, potrebnu za planiranje proizvodnje električne energije za EKO bilančnu grupu (članak 59. stavak 13.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 39,82 eura do 6636,14 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi te odgovorna osoba u elektroenergetskom subjektu koji je pravna osoba.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 132,72 eura do 6636,14 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 132,72 eura do 6636,14 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba koja je elektroenergetski subjekt.

Prekršajne odredbe

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2650,00 eura do 66.360,00 eura kaznit će operator prijenosnog sustava odnosno operator distribucijskog sustava ako:

1. ne dostavi Ministarstvu u roku iz članka 33. stavku 5. ovoga Zakona dokumente, koje izdaje nositelju projekta, vezane za podatke i informacije iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona

2. u slučajevima u kojima je potrebno ograničavati isporuku električne energije iz proizvodnih postrojenja u elektroenergetsku mrežu, povlaštenim proizvođačima električne energije ne osigura prioritetnu isporuku električne energije u mrežu za proizvodna postrojenja za koja su stekli status povlaštenog proizvođača u odnosu na druga proizvodna postrojenja priključena na elektroenergetsku mrežu, osim ako takva prioritetna isporuka znatno narušava pouzdanost i sigurnost pogona elektroenergetskog sustava (članak 34. stavak 2.)

3. ne dostavi Agenciji obavijesti o većim ograničenjima u isporuci električne energije u elektroenergetski sustav proizvedene iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, koja obavijest uključuje obrazloženje ograničenja u isporuci električne energije u elektroenergetski sustav te opise mjera koje operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava namjerava provoditi radi uklanjanja tih ograničenja (članak 34. stavak 5.)

4. ne osigura pravnim ili fizičkim osobama priključenje i mogućnost isporuke proizvedene električne energije za proizvodna postrojenja i proizvodne jedinice za koja su sklopljeni ugovori o otkupu na temelju Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.), za koja su sklopljeni ugovori o tržišnoj premiji sukladno članku 23. ovoga Zakona i ugovori o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 26. ovoga Zakona, prema uvjetima utvrđenim posebnim propisima kojima se uređuje priključenje na mrežu, te pogon i isporuka električne energije u mrežu, osim kad isporuka električne energije u mrežu znatno narušava pouzdanost i sigurnost rada elektroenergetskog sustava (članak 19. stavak 6.)

5. ne dostavi operatoru tržišta energije podatke za obračun udjela električne energije koji je obvezan preuzeti pojedini opskrbljivač električne energije, sukladno njegovu, u postotku izraženom, udjelu u ukupnoj opskrbi električnom energijom u Republici Hrvatskoj (članak 47. stavak 5.)

6. ne dostavi podatke o mjesečnoj ukupnoj potrošnji i proizvodnji korisnika postrojenja za samoopskrbu opskrbljivaču i/ili otkupljivaču na maloprodajnom tržištu električne energije s kojim korisnik postrojenja za samoopskrbu ima sklopljen ugovor kojim se uređuje otkup električne energije (članak 51. stavak 13.)

7. kao operator distribucijskog sustava jednom mjesečno ne izvijesti Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta korisnika postrojenja za samoopskrbu i krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom, te proizvedenoj, preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima (članak 51. stavak 17.)

8. kao operator distribucijskog sustava jednom mjesečno ne izvijesti Agenciju, operatora tržišta energije i Ministarstvo o priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, priključnoj snazi svih obračunskih mjernih mjesta uključenih u dijeljenje električne energije u okviru potrošača vlastite obnovljive energije koji djeluju zajednički, te preuzetoj i predanoj električnoj energiji na tim obračunskim mjernim mjestima (članak 53. stavak 12.).

9. ne upiše u Registar OIEKPP-a u roku određenom sukladno članku 64. stavku 8. ovoga Zakona dokumente vezane za podatke i informacije iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona, koji nisu do stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u Registar OIEKPP-a.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 39,82 eura do 6636,14 eura kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava koji je pravna osoba.

Prekršajni postupak Agencije

Članak 63.

Agencija može podnijeti optužni prijedlog protiv počinitelja prekršaja za prekršaje propisane člancima 60. i 61. ovoga Zakona.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Članak 64.

(1) Vlada Republike Hrvatske će uredbu iz članka 19. stavka 3., članka 28., članka 41. stavka 1., članka 46. stavka 7. i članka 50. stavka 11. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će pravilnik iz članka 33. stavka 12. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Operator tržišta će pravila iz članka 46. stavka 6. i članka 59. stavka 4. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Operator tržišta će priručnik iz članka 29. stavka 5. ovoga Zakona izraditi u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Prijedlog plana iz članka 55. stavka 8. ovoga Zakona distributeri i opskrbljivači toplinskom energijom dostavljaju Ministarstvu na odobrenje najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Analizu iz članka 55. stavka 15. ovoga Zakona operator distribucijskog sustava dužan je izraditi u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Operator tržišta energije dužan je dostaviti prvo godišnje financijsko izvješće za 2022. godinu iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona Ministarstvu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a Ministarstvo će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odobriti prvo godišnje financijsko izvješće za 2022. godinu.

(8) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su dokumente vezane za podatke i informacije iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona, koji nisu do stupanja na snagu ovoga Zakona upisani u Registar OIEKPP-a, upisati u Registar OIEKPP-a u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(9) Energetska odobrenja koja su izdana sukladno Pravilniku o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, broj 88/12.) i Pravilniku o kriterijima za izdavanje energetskog odobrenja za proizvodna postrojenja (»Narodne novine«, broj 5/20.), a temeljem kojih nisu sklopljeni ugovori o osnivanju prava građenja i/ili prava služnosti sukladno članku 16a. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine« br. 100/15., 123/16., 131/17. i 111/18.), sklopit će se ugovori o osnivanju prava građenja i/ili prava služnosti s nadležnim ministarstvom sukladno odredbi članka 17. stavka 25. Zakona o tržištu električne energije (»Narodne novine«, broj 111/21.), u dijelu koji se odnosi na osnivanje prava služnosti odnosno građenja na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Važenje podzakonskih akata

Članak 65.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 63. ovoga Zakona ostaju na snazi:

– Uredba o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 116/18. i 60/20.)

– Uredba o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, broj 57/20.)

– Uredba o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača kojeg su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije (»Narodne novine«, broj 119/19.)

– Uredba o kriterijima za plaćanje umanjene naknade za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju (»Narodne novine«, broj 57/20.)

– Odluka o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju (»Narodne novine«, br. 87/17. i 57/20.)

– Pravilnik o Registru obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača (»Narodne novine«, broj 87/19.)

– Pravila vođenja EKO bilančne grupe (HROTE 12/18.)

– Pravila prodaje električne energije (HROTE 12/18.).

Prestanak važenja

Članak 66.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 100/15., 123/16., 131/17. i 111/18.).

Stupanje na snagu

Članak 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 7.

Operator distribucijskog sustava dužan je do 1. siječnja 2024. osigurati mjerenje proizvodnje na proizvodnom postrojenju za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju koje ima mogućnost mjeriti u realnom vremenu potrošnju krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije ili korisnika postrojenja za samoopskrbu iz članka 51. stavka 1. koji je izmijenjen člankom 3. ovoga Zakona ako takvo mjerenje do stupanja na snagu ovoga Zakona nije ugrađeno na proizvodnom postrojenju za samoopskrbu i/ili vlastitu potrošnju.

Članak 8.

(1) Sustav vlastite potrošnje proizvodnog postrojenja i samoopskrbe električnom energijom određen odredbama članka 51. koji je izmijenjen člankom 3. ovoga Zakona počinje s primjenom za postojeće i za nove korisnike od 1. siječnja 2024. i primjenjuje se do 31. prosinca 2025., a Ministarstvo će novi sustav vlastite potrošnje proizvodnog postrojenja i samoopskrbe izraditi do 31. ožujka 2025. i početi s njegovom primjenom od 1. siječnja 2026.

(2) Krajnji kupci s vlastitom proizvodnjom, koji su to postali sukladno članku 51. stavku 14. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21.), danom stupanja na snagu ovoga Zakona smatraju se korisnicima postrojenja za samoopskrbu sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 1. ovoga Zakona, članka 51. stavaka 13., 14. i 15. koji su izmijenjeni člankom 3. ovoga Zakona i članka 61. stavka 1. točki 12., 13. i 14. koje su izmijenjene člankom 5. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2024.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

(1) Postupci koji su pokrenuti, a nisu dovršeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.).

(2) Za postojeće krajnje kupce s vlastitom proizvodnjom i korisnike postrojenja za samoopskrbu, koji su ostvarili pravo na obračun električne energije, naknade te porezna i ostala davanja prema odredbama članka 51. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.), primjenjuju se te odredbe za razdoblje od deset godina od datuma izdavanja potvrde o trajnom pogonu za proizvodno postrojenje.

Članak 19.

Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o korištenju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 28/23.) i Uredbu o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija (»Narodne novine«, br. 70/23.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 20.

(1) Agencija će uspostaviti registar zajednica obnovljive energije te donijeti pravila o registru zajednica obnovljive energije iz članka 3. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Agencija će uspostaviti poticajni okvir iz članka 52. stavka 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.) i članka 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do uspostave poticajnog okvira iz članka 52. stavka 4. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (»Narodne novine«, br. 138/21. i 83/23.) i članka 14. ovoga Zakona faktor cijene iz članka 13. ovoga Zakona iznosi 1.

(4) Ministarstvo će donijeti plan za određivanje namjenskih područja za mrežnu infrastrukturu i infrastrukturu za skladištenje koja je potrebna za integriranje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav iz članka 31.a stavka 1., koji je dodan člankom 10. ovoga Zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRILOG I.

ZAHTJEV ZA UPIS IZGRAĐENOG POSTROJENJA ZA PROIZVODNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I VISOKOUČINKOVITE KOGENERACIJE U REGISTAR OIEKPP-a

1. Naziv proizvodnog postrojenja:	
2. Vrsta i tip energetskog postrojenja:	
3. Osnovno i rezervno gorivo (gdje je primjenjivo):	
4. Lokacija projekta	
županija:	
općina ili grad:	
adresa:	
katastarska općina:	
katastarska čestica:	
koordinata u HTRS96/TM projekciji	
5. Električna snaga postrojenja	
instalirana električna snaga postrojenja (kW):	
priključna električna snaga postrojenja (kW):	
nazivni napon na mjestu priključka (kV)	
6. Toplinska snaga postrojenja (kW)	
7. Podnositelj zahtjeva	
naziv ili ime i prezime:	
OIB:	
sjedište ili prebivalište:	
8. Odgovorna osoba	
ime i prezime:	
OIB:	
adresa:	
telefon:	
telefaks	
e-mail:	

Izjavljujem da su svi podaci, navedeni u ovom zahtjevu i priloženim ispravama istiniti i ispravni, te snosim odgovornost za neistinitost podataka.

Mjesto i datum: Potpis odgovorne osobe: